

Stockholms stads fattigvårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Fattigvårdsnämnden.

Stora Nygatan 2 B (postadress: Stockholm 2; postgirokonton nr 1268), t. »fattigvårdsnämnden»; sessionstid: andra och fjärde måndagen i varje månad, vanligen kl. 19.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

I 1862 års kommunalförordning för Stockholm stadgades, att den allmänna fattigvården i staden skulle besörjas av *Stockholms stads fattigvårdsnämnd*, för vilken instruktion fastställdes av k. mt den 4 mars 1864. För dess verksamhet gällde vidare k. förordningarna ang. fattigvården den 13 juli 1853 och (senare) den 9 juni 1871.

Enligt nu gällande lag om fattigvården den 14 juni 1918 skall fattigvård (omfattande det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderårig, d. v. s. den som icke fyllt sexton år, jämväl uppfostran) meddelas minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig och som saknar medel till sitt livsuppehälle samt icke annorledes erhåller hjälp (obligatorisk fattigvård). I övrigt ankommer det på fattigvårdsnämnden att meddela fattigvård i de fall nämnden prövar nödigt (frivillig fattigvård). I den mån skäl till eftergift icke förefinnes, äger fattigvårdsnämnden uttaga ersättning för lämnad fattigvård av den, som åtnjutit fattigvården, samt i fall av obligatorisk fattigvård jämväl av den, som lagligen bort ansvara för försörjningen. Ovillkorlig försörjningsplikt åligger föräldrar gentemot minderåriga barn samt man gentemot hustrun. I övrigt åligger det föräldrar och barn att i mån av behov, å ena, samt förmåga, å andra sidan, försörja varandra, så att de ej falla fattigvården till last. Sådan villkorlig försörjningsplikt åligger också hustru gentemot mannen.

Enligt lagen om kommunalstyrelse i Stockholm (§ 42) skola fattigvårdsuppgifterna handhas av en fattigvårdsnämnd. Nu gällande instruktion för fattigvårdsnämnden förordnar, att högsta ledningen av stadens fattigvård till-

kommer nämnden, som har att, i enlighet med gällande författningar, på tjänligaste sätt ordna och besörja fattigvården jämte därmed sammanhängande angelägenheter. Erforderlig vård å sjukhus av medellösa besörjes för fattigvårds-samhällets räkning av sjukhusdirektionen.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Minst en ledamot och en suppleant skall vara kvinna. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden biträdes av en fattigvårdsdirektör, som är chef för nämndens expedition med tillhörande distriktsbyråer samt för de under nämnden lydande anstalterna. Nämnden sammanträder minst en gång i månaden. Åt särskilda delegerade må överlämnas att i fråga om fattigvårds beviljande med nämndens rätt besluta i enlighet med fattigvårdsreglementet för Stockholms stad samt de särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas (se sid. 252). Inom var och en av huvudstadens territorialförsamlingar skall finnas en av nämnden förordnad fattigvårdsstyrelse (se sid. 256).

En ledamot av fattigvårdsnämnden skall enligt instruktionen för barnavårdsnämnden jämväl vara ledamot av barnavårdsnämnden. Med hänsyn till det nära sambandet mellan fattigvårdsnämndens och barnavårdsnämndens verksamhetsområden har vidare i fattigvårdslagen föreskrivits, att, i den mån så prövas påkallat, representanter för barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden eller dessa myndigheter i deras helhet böra sammankomma för rådplägnung om angelägenheter, som beröra bådas verksamhet. Uppstår trekan därom, vilken av myndigheterna, som i visst fall har att ingripa, kan avgörandet härutinnan hänskjutas till en särskild tremanannämnd, bestående av den för båda nämnderna gemensamma ledamoten samt därjämte en för ett år i sänder utsedd ledamot från vardera nämnden (se sid. 252).

Enligt lagen om socialregister den 20 mars 1936 skall i varje kommun av fattigvårdsstyrelsen eller annat kommunalt organ, som kommunen därtill utser, föras ett register (socialregister) över hjälpverksamheten inom kommunen. I detta skola antecknas 1) de personer, som erhålla understöd eller annan hjälp genom kom-

munens organ, 2) inom kommunen boende personer, som uppbära tilläggspension enligt lagen om folkpensionering, understöd enligt förordningen om invalidunderstöd, blindhetsersättning, mödrahjälp, barnbidrag eller bidragsförsäkring eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning för förebyggande eller hävande av arbetsoförmåga, varom i 8 § lagen om folkpensionering förmåles, samt 3) personer, som erhålla hjälp i annan än nu nämnd form, i den mån kännedom därom erhålles och anteckning därom anses böra inflyta i registret. Kommunala och statliga institutioner samt vissa erkända försäkringsbolag, sjuk- och arbetslöshetskassor äro pliktiga att lämna socialregistret upplysning om från dem utgående hjälp och understöd. Kommunalt organ, som bedriver hjälpverksamhet, skall, innan hjälpåtgärd till viss person beslutas, från socialregistret inhämta upplysningar rörande personen i fråga. Rätt att erhålla sådan upplysning tillkommer även övriga uppgiftspliktiga institutioner. Socialregistret och därtill hörande handlingar ävensom därifrån erhållna uppgifter skola så förvaras, att de icke åtkommas av obehöriga. — Efter stadsfullmäktiges medgivande (jfr Utl. nr 243 för 1937) har överenskommelse träffats med stadens statistiska kontor att biträda med upprättandet och förandet av socialregistret för Stockholm (se sid. 90).

Författningar. Lag om fattigvården 14 juni 1918, med ändr. 13 juni 1919, 30 juni 1920, 20 maj 1921, 9 juni 1922, 6 och 20 juni 1924, 11 juni 1926, 18 juni 1927, 2 mars 1928, 19 sept. 1929, 5 juni 1931, 31 maj 1934, 12 juni 1936, 18 juni 1937, 17 mars 1939 och 14 juni 1940 (se Kfh 1941: sid. 308). Lag ang. kommunala pensionstillskott m. m. 18 juni 1937 (se Kfh 1941: sid. 342). Lag ang. lindring i de mindre bemedlades kostnader för vård av sinnessjuka, sinnesslöa och fallandesjuka 2 maj 1919 (se Kfh 1941: 309). Lag om socialregister 20 mars 1936, med ändr. 18 juni 1937 och 14 juni 1940 (se Kfh 1941: sid. 893). Lag om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar 28 maj 1937, med ändr. 17 juni 1938, 6 sept. 1939 och 12 april 1940 (se Kfh 1941: sid. 206). Instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941. Reglemente för fattigvården i Stockholms stad, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931 med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933, fastställt av ÖA 9 febr. 1933 och förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställdes av ÖA 14 juli 1934 (se Kf 1931: nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17). ÖA:s beslut 13 febr. 1933 och 9 aug. 1934 ang. särskild ordning för mottagande och beredande av ansökningar om fattigvård och annat understöd åt arbetslösa (enligt provisoriska tillägget till reglemente se ovan). Instruktion för fattigvårdsnämndens tjänstedelegerade, fastställd av fattigvårdsnämnden 15 febr. 1933, med ändr. 18 dec. 1935.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 25,743,995 kr., kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 146,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 8,083,791 kr. (däruv 256,741 kr. bidrag och ersättning av statsmedel).

Fattigvårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Carlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

***Théel, f. Roth, Elisif**, fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Carlsson, Alfred, kansliråd, stadsfullm.

***Hallström, K. L. F.**, tjänsteman.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

Johnsson, J. W., pastor.

Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru, stadsfullm.

***Wahlbärj, J.**, annonschef, stadsfullm.

***Åstrand, N.**, ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Carlsson, H. T., slöjdlärare.

Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

***Ewerlöf, f. Löwenadler, Elsa H. E. J.**, fru.

***Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora)**, fru, stadsfullm.

Johnsson, A., redaktör.

***Levin, f. Kaijser, Gerd**, fru.

***Ljungberg, I.**, o. o. vice värd.

Åkesson, Anna J., folkskollärarinna, stadsfullm.

Kassaförvaltare.

Fattigvårdsdirektören; fattigvårdsinspektören (suppl.).

Sekreterare.

Mehr, Hj. L., t. 21 29 71 (se sid. 89).

Fattigvårdsnämndens delegerade.

Delegerade för understödsärenden.

Se sid. 252.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ordföranden samt ledamöterna hrr Hallström, Hermansson, Wahlbärj, fru Ström och hr Åstrand vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Ljungberg, Carlsson, Johnsson, fru Engzelius och fru Johansson i nu nämnd ordning och vice ordföranden samt ledamoten hr Carlsson i första hand av suppleanterna fru Levin och Ewerlöf i nu nämnd ordning samt ledamoten hr Johnsson i första hand av suppleanten fröken Åkesson.

FvN Delegerade för upphandlingsärenden.
Se sid. 264.

Budgetdelegerade.

Carlsson, Alfred; Karlsson, Wictor E.; Wahlbärj, J.

Tjänstedelegerade.

Carlsson, Alfred; Ström, f. Hånes, Hildegard A.; Wahlbärj, J., ordf.

Suppleanter: Hermansson, K. Ture E.; Åkeson, Anna J.; Åstrand, N.

Anstaltsdelegerade.

Se sid. 264.

Byggnadsdelegerade.

Carlsson, Alfred, kansliråd, stadsfullm.; Bergström, K., byggnadsingenjör; Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.; Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.; Wahlbärj, J., annonschef, stadsfullm.

Delegerade för arbetshemmen

(med uppgift att följa verksamheten vid resp. arbetshem; jfr sid. 271).

För arbetshemmet Ösbyholm:

Carlsson, H. T.; Ström, f. Hånes, Hildegard A. För arbetshemmet Emaus:

Carlsson, H. T.; Ström, f. Hånes, Hildegard A. *Suppleant:* Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora).

Tremannanämnden.

(Med uppgift att avgöra vissa ärenden jämlikt § 38 mom. 2 i fattigvårdslagen; jfr sid. 250.)

Angående tremannanämndens sammansättning se sid. 275.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december sju revisorer jämte tre suppleanter för granskning av fattigvårdsnämndens samt styrelsens över pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.¹⁾

Björkman, N. G., överstelöjtnant.

Håkansson, E. A. F., spårvägsman.

Jeansson, f. Johansson, Alice, föreståndarinna, stadsfullm.

Larsson, A. Wilhelm, lagerarbetare, stadsfullm.

¹⁾ Fattigvårdsnämndens revisorer granska jämväl förvaltningen av de medel, som tillhöra församlingarnas enskilda fattigvård.

Lundqvist, E. J., chefredaktör, ordf.
Löfcrantz, V. F., kamrerare.
Månsson, O. P., instruktör, stadsfullm.

Suppleanter:

Billberg, A. A., civilingenjör.

Lindén, L. G. A., förbundssekreterare.

Rohdin, L. S., elmästare.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Stora Nygatan 2 B, St.; t. »fattigvårdsnämnden»; sessionstid: torsdagar kl. 14.

Fattigvårdsnämnden har åt särskilda delegerade överlämnat att i fråga om understöds beviljande med nämndens rätt besluta i enlighet med reglementet för fattigvården i Stockholms stad samt de särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden skola utses årligen av nämnden till ett antal av minst tre och högst fem ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Ärendena skola beredas och föredragas av fattigvårdsinspektören, som även verkställer delegerades beslut samt äger, under tiden mellan delegerades sammanträden, vidtagna de åtgärder, som ej tåla uppskov.

Delegerade för understödsärenden tillkommer: att för intagning å anstalter enligt vissa grunder remittera vårdbehövande personer:

till ålderdomshem: i Stockholm hemortsberättigade behövande personer, som i följd av hög ålder, bräcklighet eller annan dylik anledning, utan att vara i behov av sjukvård, behöva varaktigt omhändertagas, och som genom hedrandeandel gjort sig förtjänta att å sådant hem intagas;

till vårdhem: behövande personer, som i följd av kroppslig eller andlig svaghet, varaktig sjuklighet eller annan dylik anledning äro i behov att omhändertagas för sjukvård, dock utan att behöva vård å sjukhus;

till försörjningshem: i någon mån arbetsföra behövande personer, som äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter, ävensom i Stockholm hemortsberättigade behövande arbetsföra personer, som ansöka om inträde;

till asyler för husvilla: behövande familjefäder, kvinnor och barn, som äro i saknad av bostad;

till andra tillgängliga anstalter: behövande personer, som där kunna beredas lämplig och erforderlig vård;

att till utackordering remittera behövande personer, vilka anses böra erhålla mera personlig vård;

att i övrigt bevilja fattigvård eller annat understöd i sådana fall, där prövningen ej enligt meddelade bestämmelser tillhör annan;

att i de fall, där delegerade beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjutit fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, vara bevakade;

att vid bevakandet av fattigvårdssamhällets rätt mot understödstagare och för dem försörjningspliktiga å nämndens vägnar utfärda arbetsföreläggande, som avses i 71 § i lagen om fattigvården;

att föranställa om hemsändning eller avhållande av understödstagare; samt

att i fall, då sökande anmäler missnöje med fattigvårdsstyrelsens beslut, eller på fattigvårdsinspektörens framställning pröva fattigvårdsstyrelsens beslut.

Vid handläggning av sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke avse inträde å vårdhem, försörjningshem eller asyl för husvilla, skall yttrande inhämtas från vederbörande fattigvårdsstyrelse; fr. o. m. 1 mars 1933 behöves dock tills vidare sådant yttrande icke inhämtas ifråga om arbetslösa hjälpsökande, enligt provisoriskt tillägg till reglementet samt beslut av överståthållarämbetet (se sid. 257).

Reglemente. Se sid. 251.

Delegerade.

Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.; **Hallström**, K. L. F., tjänsteman, ordf.; **Levin**, f. Kaijser, Gerd, fru; **Ljungberg**, I., e. o. vice v.; **Thæel**, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm., vice ordf.

Suppleanter: **Johnsson**, J. W., pastor; **Ström**, f. Hänes, Hildegard A., fru, stadsfullm.; **Wahlbärj**, J., annonschef, stadsfullm.

Protokollsfröre.

Aktuarien för understödsärenden.

Fattigvårdsnämndens expedition.

Stora Nygatan 2 B, St.; t. >fattigvårdsnämnden>; expeditionstid: 9—11,30 samt 13—14,30.

Fattigvårdsnämndens expedition är nämndens och dess delegerades beredande och verkställande organ. Expeditionens verksamhet är f. n. fördelad på sju avdelningar, nämligen: fattigvårdsdirektörens kansli, sekreterarexpeditionen, registerbyrån, kamrerarexpeditionen, intendents-expeditionen, ombudsmansexpeditionen och pensionsbyrån.

Expeditionen lyder under fattigvårdsdirektören, som är fattigvårdsförvaltningens högste chef. Honom åligger att ägna sorgfällig uppmärksamhet åt allt; som rör den allmänna fattigvården i huvudstaden, verka för dess följderiktiga handhavande och sunda utveckling, hos

nämnden eller dess delegerade göra de framställningar, vilka i sådant syftemål påkallas, samt bringa deras beslut till verkställighet, där ej detta tillkommer annan. Fattigvårdsdirektören skall utöva den högsta ledningen av anstaltsvården. Han skall verka för uppehållandet av samarbete såväl med myndigheter och institutioner, vilkas verksamhet berör fattigvården, som ock med föreningar och enskilda, vilka utöva understödsverksamhet eller annan hithörande social verksamhet inom huvudstaden. Han har att bereda och föredraga de ärenden, som tillhöra fattigvårdsnämndens, dess delegerades och beredningars handläggning, samt att avgiva utlåtande i frågor, som av dessa hänskjutas till honom; dock med rätt för honom att i den omfattning han finner lämplig överlämna ärendenas beredning och föredragning åt annan tjänsteman. Därjämte skall han närvara vid fattigvårdsnämndens sammanträden, även om ärendenas föredragning överlämnats åt annan tjänsteman; och äger han rätt att deltaga i nämndens överläggningar, men ej i besluten, samt att i förekommande fall få sin särskilda mening antecknad till protokollet. Fattigvårdsinspektören har att utöva chefskapet för registerbyrån inom fattigvårdsnämndens expedition och för distriktsbyråerna samt att handlägga understödsärenden och andra ärenden, som med dem äga samband, allt i den mån fattigvårdsdirektören ej finner nödigt att själv därmed taga befattning.

Instruktioner m. m. Fattigvårdsnämndens instruktion för fattigvårdsdirektören och fattigvårdsinspektören 3 maj 1932, för ombudsmannen och bitr. ombudsmannen hos fattigvårdsnämnden, hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen samt aktuarierna och kontorsskrivaren å ombudsmans-expeditionen, fastställda av fattigvårdsnämnden 6 mars, av hälsovårdsnämnden 27 mars och av sjukhusdirektionen 13 april 1934, för kamreraren 22 nov. 1932, för intendenten 22 nov. 1932, för föreståndaren för pensionsbyrån (aktuarien för pensionsärenden) 21 juni 1921, för kurator 20 okt. 1925 samt för assistenterna 21 juni 1938.

Stat år 1941 (inberäknat distriktsbyråerna; se nedan under fattigvårdsnämndens distriktsbyråer och församlingarnas fattigvårdsstyrelser). Utgifter: driftbudgeten 12,557,878 kr. (därav till understöd 10,100,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 39,941 kr.

Fattigvårdsdirektör (C).

Wangson, O. R. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1946); mottagningstid: 9,30—10,30.

Fattigvårdsinspektör (24).

Carlsson, B. A. B.; mottagningstid: 9—11.

Fattigvårdsdirektörens kansli.

Notarie (19).

Edwall, N. G. F.

FvN

Kammarsskrivare (15).

Ernström, C. W., *tf.*

E. o. amanuenser (XIII).

Bagge, N. F.; Strandh, R. E.

En *e. o. kontorsskrivare* (IX), *tjl.*; två *kontorsbiträden* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), två *e. o. skrivbiträden* (IV) (1 *tjl.* och 1 vakant), *e. o. telefonist* (IV), en *extra telefonist* (2,160 kr.).

Remissexpeditionen.

Handlägger frågor rörande hjälpsökandes remitterande till vissa fattigvårdsanstalter och biträder fattigvårdsdirektören och fattigvårdsinspektören vid mottagning av hjälpsökande.¹⁾

Förste assistent (14).

Widholm, A. J.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.)

*Kuratorer.*²⁾

Vid Gammelbyns ålderdomshem, vårdhemmen Högalid och Stureby samt försörjningshemmet vid Årsta:

Wallström, Inez M., *e. o. kurator* (XII); mottagning: å vårdhemmet Stureby måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30; å vårdhemmet Högalid torsdagar 13—14.

Vid Rosenlunds vård- och ålderdomshem, Guldbroloppshemmet, Skarpnacks ålderdomshem och mödrahemmet vid Åsögatan 44:

Sigstedt, Greta L., *kontorsassistent* (13); mottagning: å Rosenlunds vård- och ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30.

Vid Sabbatsbergs ålderdomshem, Bromma ålderdomshem, vårdhemmet Södermannagatan 2 med filialer, vårdhemmet Roslagsgatan 65 och upptagningshärbärgat Östgötagatan 61—63:

Carlsson, f. Karlsson, Vera K., *extra kurator* (5,196 kr.); mottagning: å Sabbatsbergs ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30; å vårdhemmet Södermannagatan 2 torsdagar 13—14.

Utredningsavdelningen.

Förste assistent (14).

Mellin, F. R. E., *tjl.*

Assistenten (1 kl.) (12).

Sandahl, Elin E. C.; Johansson, S. J.; Eriksson, N. E., *tf.*; en vakant.

¹⁾ Angående remittering till upptagningshärbärgat se sid. 268.

²⁾ Kurator se till uppgift att biträda å fattigvårdsanstalterna intagna vårdtagare med bevakande av deras privata angelägenheter.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Billing, K. M.; Garde, f. Karlson, S. Margit; Dahlebo, G. J. H.; Brölinder, A. Å.; Eriksson, E. P. V.; Engström, K. P., *tf.*; Westergård, S. O., *tf.*; Frivall, P. H., *tf.*

Förste expeditionsvakt (8).

Engström, K. P., *tjl.* (se ovan), *tf.* Landqvist, H. M.

Tre *expeditionsvakter* (6), en *e. o. automobilförare* (VII), två *e. o. expeditionsvakter* (VI), en *extra expeditionsvakt* (2,580 kr.), tre *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,980—1,020 kr.).

Sekreterareexpeditionen.

Sekreterare (2,400 kr.).

Mehr, Hj. L. (se sid. 89).

E. o. kontorsskrivare (IX).

Gäcke, f. Lundgren, Rut E.

Registerbyrån.

Å registerbyrån föres ett centralt hänvisningsregister (kortregister) över alla personer, som meddelats fattigvård, kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag ävensom på kommunens bekostnad åtnjutit sjukhusvård i Stockholm samt över personer, som äro eller varit hos arbetslöshetskommittén anmälda som hjälpsökande arbetslösa. De registerhandlingar (personalakter), till vilka ovan nämnda kortregister hänvisar, förvaras å distriktsbyråerna samt å den för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetskommittén gemensamt anordnade hjälpporganisationens expedition rörande det klientel, som åtnjuter understöd genom dessa organ; i övrigt förvaras registerhandlingarna å nämndens registerbyrå.

Betr. socialregistret se sid. 250 (ävensom sid. 90).

Aktuarie för understödsärenden (19).

Nilson, A.; mottagningstid: 9,30—11,30.

Kontorsassistent (13).

Östlinh, E. P. N. (vid centralregistret).

En *kontorsskrivare* (9), tre *första kontorsbiträden* (7), sex *kontorsbiträden* (5), två *e. o. kontorsbiträden* (V), tre *e. o. skrivbiträden* (IV).

Kamrerareexpeditionen.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Edstam, N. Hj.; mottagningstid: 9,30—11,30.

Förste kammarsskrivare (17).

Ericson, E. Hj.

Kontorsassistent (13).

Norström, F. O.

Förste kontorsskrivare och kassör
(11).

Carlsson, Emmy A.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).**Intendentexpeditionen.**

Intendenten tjänstgör såsom direktörens biträde vid förvaltningen av fattigvårdsanstalterna (se sid. 264) och är föredragande inför fattigvårdsnämnden och nämndens delegerade för upphandlingsärenden ävensom anstaltsdelegerade (se sid. 264).

Intendent (2 kl.) (21).

von Heland, H. C. S.; mottagningstid: 9,30—11,30.

Kammarsskrivare (15).

Sundberg, E. D.

Kontorsassistent (13).

Vakant.

E. o. amanuens (XIII).

Lindblad, E. B.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).**Ombudsmansexpeditionen.**

Å ombudsmansexpeditionen handläggas mål och ärenden rörande ersättning för beviljad fattigvård. — Befattningshavarna å ombudsmansexpeditionen hava att biträda jämväl hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen.

Ombudsman (22).

Hellichius, N. M.; mottagningstid: 9,30—11,30.

Biträdande ombudsman (20).

Tersmeden, C. F. T. B. G.; mottagningstid: 9,30—11,30.

Aktuarier (19).

Lindquist, C. G. A. (å avdelningen för sjukvårdsmål); mottagningstid: 9,30—11,30; Brisenius, O. A. (å avdelningen för mål mot vårdtagare och försörjningspliktiga); mottagningstid: 9,30—11,30.

Kammarsskrivare (15).

Gummesson, G. A.; Dahlgren, T. E.

Förste assistenter (14).Rydström, O. G. W.; Sandström, C. N., *tf.**Kontorsassistenter* (13).Rooth, H. B.; Wilny, H. G. W., *tf.**E. o. amanuens* (XIII).Agelin, J. F.; Tirén, L. B. E. R.; Eckerström, C. B. E.; Dahl, S. A., *tf.*; Wanngård, C. J., *tf.*; Florin, H. A. A., *tf.**Assistenter* (1 kl.) (12).Tetzell, G.; Johansson, D. G.; Holmqvist, R.; Nilsson, E. B., *tf.*; Bagge, E. G., *tf.**E. o. assistenter* (1 kl.) (XII).

Gyllner, G. K.; Zetterberg, G. R. H.; Svanström, S. G.; Zederroth, S. V.

Fyra *e. o. inkasserare* (X), en *kontorsskrivare* (9), en *kontorist* (8), sju *första kontorsbiträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), en *extra inkasserare* (3,660 kr.), tre *extra kontorsbiträden* (2,424—2,400 kr.).**Pensionsbyrån.**

Pensionsbyrån har till uppgift att bevaka stadens intressen i folkpensionsfrågor och övervakar, att envar av kommunen omhändertagen understödstagare erhåller den folkpension, var till han är berättigad. Vidare innehåller byrån för stadens räkning pensionstillägg eller understöd, som utgå till å stadens anstalter intagna understödstagare. — Befattningshavare å pensionsbyrån hava att biträda jämväl hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen.

Aktuarie (19).

Jacobsson, C. M.; mottagningstid: 9,30—11,30.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Westring, C. E.

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).*Tjänstemän, som på grund av förordnanden å andra tjänster eller för att innehava e. o. tjänster åtnjuta tjänstledighet.**Inspektör* (1 kl.) (19).

Helin, M. S. (se sid. 295).

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Sandberg, E. T. G. (se sid. 257).

Kammarsskrivare (15).

Hallberg, E. G. (se sid. 296); Thulin, Y. T. (se sid. 304); Korsner, K. M. H. (se sid. 202); Grünberger, S. (se sid. 249).

FvN

Förste assistenter (14).

Larsson, J. L. (se sid. 259); Östlund, N. E. (se sid. 258).

E. o. förste assistent (XIV).

Mathson, A. I. M. (se sid. 258).

Kontorsassistent (13).

Essén, E. R. (se sid. 296).

E. o. amanuenser (XIII).

Willny, H. G. W. (se sid. 255); Ernström, C. W. (se sid. 254).

Assistenter (1 kl.) (12).

Sandström, C. N. (se sid. 255); Dahlgren, f. Huss, Margit (se sid. 258); Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E. (se sid. 261); Mathson, A. I. M. (se ovan och sid. 258); Sandberg, C. M. G. (se sid. 304); Rick, F. G. V. (se sid. 258); Carlweitz, J. R. T. (se sid. 278); Grünberger, H. (se sid. 260); Hedberg, E. A. (se sid. 263).

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Bagge, E. G. (se sid. 255); Nilsson, E. B. (se sid. 255); Rahm, A. E. M. (se sid. 258); Florin, f. Fredriksson, Birgit E. (se sid. 260); Florin, H. A. A. (se sid. 255); Ljungdahl-Morin, Irma E., fru (se sid. 260); Nilsson-Müller, Karna G. (se sid. 258); Sköld, K. G. E. (se sid. 296); Movschenson, G.; Berg, K. G. E.

**Fattigvårdsnämndens distriktsbyråer
och församlingarnas fattigvårds-
styrelser.**

Inom var och en av huvudstadens territoriella församlingar skall finnas särskild fattigvårdsstyrelse, med undantag för Jakobs och Johannes församlingar, vilka hava gemensam fattigvårdsstyrelse, samt för Katarina församling, som uppdelats på två styrelser.

Fattigvårdsstyrelse skall utses för kalenderår av fattigvårdsnämnden och utgöras av minst fem och högst sju ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Varje styrelse skall årligen inom sig utse ordförande och vice ordförande samt kassaförvaltare för under styrelsens förvaltning stående fonder. Minst en ledamot skall vara kvinna. Vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde äga fattigvårdsdirektören samt församlingens kyrkoherde eller dennes ställföreträdare närvara samt deltaga i överläggningarna.

Det tillkommer fattigvårdsstyrelserna, var och en inom sitt område, att utöva tillsynen över och omvårdnaden om sådana fattiga, som icke åt-

njuta vård å anstalt. Vidare åligger det fattigvårdsstyrelse

a) att mottaga och bereda sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke avse inträde å vårdhem, försörjningshem eller asyl för husvilla, samt med anledning därav avgiva utlåtande eller, jämlikt fattigvårdsnämndens bemyndigande, fatta beslut;¹⁾

b) att vaka över att beviljat understöd behörigen användes;

c) att i de fall, där styrelsen beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjutit fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, varda bevakade;

d) att hos delegerade för understödsärenden göra anmälan om sådana fall, där åtgärder böra vidtagas för utfärdande av arbetsföreläggande eller för hemskänning av understödstagare;

e) att besluta om fri sjukhusvård;

f) att i fall, då enligt donationsbrev eller annat förordnande donationer eller andra tillgångar skola förvaltas av fattigvårdsstyrelse, jämväl, där ej annat är föreskrivet, förordna om de understöd, som skola av dessa tillgångar utgå;

g) att avgiva utlåtanden i frågor, som av fattigvårdsnämnden, delegerade för understödsärenden, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören hänskjutas till styrelsens prövning; samt

h) att till fattigvårdsnämnden, dess delegerade, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören göra de framställningar, som finnas påkallade.

Fattigvårdsstyrelsen skall sammanträda på kallelse av ordföranden, så ofta denne finner nödigt.

Staden är indelad i fattigvårdsdistrikt, var och ett omfattande en eller flera fattigvårdsstyrelserns områden. Antalet distrikt har av stadsfullmäktige bestämts till nio. Beträffande fattigvårdsdistriktens omfattning hänvisas till sid. 257—262.

Inom varje fattigvårdsdistrikt finnes en distriktsbyrå med viss anställd personal under ledning av en inspektör.

Föreståndare (inspektör) för distriktsbyrå har att bereda och föredraga alla ärenden, som skola handläggas av fattigvårdsstyrelse, tillhörande distriktet, och är styrelsens verkställande organ. Han äger att mellan fattigvårdsstyrelsens sammanträden fatta de beslut och vidtaga de åtgärder, som eljest ankomma på styrelsen men ej tåla uppskov. Enligt instruktionen för föreståndarna (inspektörerna) för Stockholms stads fattigvårds distriktsbyråer skall det, bland annat, särskilt åligga föreståndarna (inspektörerna) att mottaga alla ansökningar om understöd från personer, som vistas i fattigvårdsdistriktet, i den mån ansökningarna ej skola ingivas till fattigvårdsnämndens expedition, och att utlämna beslutade understöd å bestämda tider; att utfärda medellöshetsintyg och hem-

¹⁾ Gäller icke t. v. beträffande arbetslöshetsärenden, se sid. 263.

ortsrättsbevis; att bevaka fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos annat samhälle för fattigvård, som utgivits genom distriktsbyrån och vidtagna härför erforderliga åtgärder, i den mån ärendena ej skola handläggas av ombudsmansexpeditionen; att efter beslut av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden eller av fattigvårdsstyrelse uttaga gottgörelse för lämnad fattigvård hos den, som åtnjutit fattigvården eller har försörjningsplikt mot sådan person, i den mån ärendena ej skola handläggas av ombudsmansexpeditionen; att tillhandagå allmänheten med råd och upplysningar rörande offentlig och enskild hjälperksamhet samt att föra distriktsbyråns räkenskaper.

Ansökning om fattigvård eller annat understöd ingives till distriktsbyrån i det fattigvårdsdistrikt, där sökanden vistas; mottagning varje helgfri dag å tid, som bestämmes av fattigvårdsnämnden (jfr dock nedan). Utredning av understödsfrågor verkställas av särskilda tjänstemän, assistenter, samt delvis även av diakonissor och fattigvårdssystrar.

För mottagande av ansökningar om arbete eller understöd åt arbetslösa personer, som äro ofrivilligt arbetslösa, gäller en provisorisk ordning fr. o. m. den 1 mars 1933 (se sid. 263, arbetslöshetsbyråer).

Vid fyra distriktsbyråer, inklusive filialbyrån till distrikt V, numera benämnd distriktsbyrå V A, prövas sedan den 1 mars 1941 en ny organisation, som huvudsakligast skiljer sig från den förutvarande organisationen ifråga om assistenternas arbetsuppgifter. Assistenterna vid försöksbyråerna ha här nedan benämnts kretsassistenter, emedan varje assistent vid en dylik byrå har närmaste tillsynen och ansvaret för klientelet inom en viss geografisk krets inom distriktet. Kretsarnas storlek ha bestämts med hänsyn till antalet understödstagare, bosatta inom kretsen.

De fyra försöksbyråerna äro distriktsbyråerna II A, V, V A och VIII, vid vilka, förutom vad ovan nämnts, vissa förändringar vidtagits beträffande personalsammansättningen och det expeditionella arbetet.

Författningar. Stadens indelning i fattigvårdsdistrikt, fastställd av fattigvårdsnämnden 7 juni 1932 med ändr. 17 mars 1936. Instruktion för föreståndarna (inspektörerna) för fattigvårdens distriktsbyråer, fastställd av fattigvårdsnämnden 12 juli 1932, med ändr. 1 nov. 1938. Instruktion för förste assistenter, fastställd av fattigvårdsnämnden 18 okt. 1932 samt för assistenterna 21 juni 1938. (Beträffande författningar i övrigt angående fattigvården hänvisas till sid. 251.)

Stat år 1941 (inberäknat fattigvårdsnämndens expedition; se ovan). Utgifter: driftbudgeten 12,557,878 kr. (däraf till understöd 10,100,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 39,941 kr.

Avlöningar m. m. Diakonissor: fattigvårdsstyrelse erlägger årligen till diakonissan-

stalten för varje diakonissa 1,000 kr. samt utbetalar till diakonissan 1,500 kr. i kostpenningar jämte rörligt tillägg härå, varjämte hon åtnjuter möblerad bostad, bränsle och lyse samt fri skatt.

Distrikt I

(omfattande Brännkyrka och Enskede församlingar).

Brännkyrka församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.; **Ferb**, K. P. E., extra assistent; **Holmqvist**, H., signalingenjör; **Lindquist**, C. G. A., aktuarie, vice ordf.; **Nyström**, K. V. E., instrumentmakare; **Wallin**, J. A., f. d. distriktsuppbördsman, ordf.; **Widegren**, f. Olovsson, Olga J. B., fru.

Suppleanter: **Fredriksson**, S. H., kamrerare; **Krantz**, E. G., snickare; **Strömberg**, N. E. T., förrådsförmän; **Wanngård**, f. Toresson, Ingeborg P., fru.

Diakonissor.

Nylander, Anna V. (bostadstel. Stuvsta 3 11); **Söderholm**, Elsa K. (bostadstel. 45 11 80); mottagning: alla vardagar 9—11, församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 11 28.

Enskede församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Edman, E. A., f. d. överlärare; **Eriksson**, E. G. F., stereotypör; **Hörn**, Stina U. M., föreståndarinna; **Johansson**, K. W., reparatör, ordf.; **Lindqvist**, G. R., redaktör, stadsfullm., vice ordf.; **Månsson**, f. Hjorth, Hanna K., fru; **Setréus**, I. M., kassör.

Suppleanter: **Gau**, H. A., förman; **Hagström**, f. Svensson, Anna M., fru; **Lundström**, A. E., snickare; **Tinnberg**, K. M., fröken.

Diakonissa.

Johanson, Märta A. (bostadstel. 49 09 40); mottagning: alla vardagar 9—11, Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; t. 49 29 70.

Distriktsbyrå I.

Församlingshuset, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 11 27 och 45 14 00; expeditionstid: 9—11.

Filialbyrå: Kyrkogårdsvägen 43, Enskede 1; t. 49 08 58; expeditionstid 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Sandberg, E. T. G., tf.; mottagningstid: 9—11; t. 45 10 51.

FvN

Kammarsskrivare (15).

Wagner, K.; t. 45 14 00.

Förste assistent (14).

Norén, A. S.; t. 49 08 58.

E. o. förste assistent (XIV).

Dahlgren, f. Huss, Margit; t. 45 11 27.

Assistenten (1 kl.) (12).

Edin, G. M. V.; Westermarck, f. Wolf, Gurli O. E.; Dahlin, S. T. S.; Hagenby, H. M. E., t. 45 11 26 och 45 11 29; Nilsson-Müller, Karna G., tf.; t. 49 29 70.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Jonsson, E. O.; t. 49 29 70.

Kontorsskrivare och kassör (9).

Nilsson, R. Anna-Lisa; t. 45 10 32.

Första kontorsbiträde och kassör (7).

Grönkvist, f. Ahlfeldt, H. Margareta; t. 49 08 58.

Ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), två vaktmästare.

Distrikt II

(omfattande Högalids församling).

Högalids församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Axi, S. G. E., fängelsedirektör, vice ordf.; Claesson, E. L., tjänsteman, ordf.; Hedin, W. I., kamrerare; Hjern, J. M., registrator; Jansson, M. Viktoria, fröken; Johansson, B. E., ombudsman, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Lövgren, f. Eriksson, Hulda T., fru, stadsfullm.

Suppleanter : Andersson, K. A. H., amanuens; Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna, stadsfullm.; Lundquist, f. Pettersson, Ester T., fru.

Diakonissa.

Claesson, Ruth D. C. (bostadstel. 41 89 85); mottagning: alla vardagar 9—10, Hornsgatan 110, Sö.; t. 43 01 00.

Distriktsbyrå II.

Hornsgatan 110, Sö.; t. 40 13 82; expeditionstid: 9—11.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Östlund, N. E., tf.; mottagningstid: 9—11; t. 43 01 00.

Kammarsskrivare (15).

Rick, F. G. V., tf.; t. 40 14 54.

Förste assistent (14).

Lindell, K. G. A.; t. 40 13 82.

Assistenten (1 kl.) (12).

Blücher, H. K.; t. 40 73 80; Svensson, K. G.; t. 40 50 80; Rahm, A. E. M., tf.; t. 40 73 80.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Thunblad, Lydia S. E.; t. 40 50 80.

Kontorsskrivare och kassör (9).

Lindström, Flossy M.; t. 40 20 33.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V), en vaktmästare.

Distrikt II A

(omfattande Maria Magdalena församling).

Maria församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Anderberg, G. H. A., tjänstesekreterare, vice ordf.; Johanson, f. Sjöberg, Emilia K., fru; Karling, K. G., typograf, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Kulin, H. V., chaufför, ordf.; Masreliez, Anna M. E., fröken.

Suppleanter: Bjelkerud, G. F., vaktmästare; Blomstrand, f. Ekberg, Ester, fru; Carlberg, O. Ch., stationssskrivare.

Diakonissa.

Tydell, Doris M. E. (bostadstel. 40 77 32); mottagning: alla vardagar 9—10, Blecktornsgränd 12, n. b, Sö.; t. 40 47 27.

Distriktsbyrå II A.

Hornsgatan 52, 1 tr., för hjälpsökande Blecktornsgränd 12, n. b., Sö.; t. 41 33 41; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Holmberg, F. N. G. R.; mottagningstid: 9—11; t. 40 47 49.

Förste assistent (14).

Mathson, A. I. M., tf. kretsassistent B; t. 40 47 53.

Assistenten (1 kl.) (12).

Blank, A., kretsassistent C; t. 40 47 04; Larsson, C. H., kretsassistent A; t. 40 47 07.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Tegell, F. V., kretsassistent D; t. 40 47 27.

Kontorsskrivare och kassör (9).

Handberg, Signe L.; t. 40 29 28.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *ordningsvakt*.**Distrikt III**

(omfattande södra delen av Katarina församling).

Södra Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Brolin, T. E., kassadirektör; Carlsson, H. T., slöjd lärare, ordf.; Garsten, f. Hesselius, Margit B., fru; Lindberg, W. D., konditor; Qvist, J. K., arbetare, vice ordf.; Svensson, Anna V., tf. e. o. förste biblioteksassistent; Zetterberg, G. R. H., e. o. assistent, kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Delbanco, O. S., disponent; Johansson, G. E., kommunalarbetare; Svensson, f. Johansson, Anna-Lisa, fru.*Diakonissor.*

Ekberg, Elna M. K. (bostadstel. 41 38 51); Carlstedt, G. Valborg K. (bostadstel. 40 04 49); mottagning: alla vardagar 9—11, Allhelgonagatan 14, Sö.; t. 40 62 77.

Distriktsbyrå III.

Allhelgonagatan 14 eller Götgatan 94, Sö.; t. 41 38 13; expeditionstid: 9—11.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Larsson, J. L.; mottagningstid: 9—11; t. 40 08 32.

Förste assistent (14).

Blanck, A. V.; t. 41 38 13.

Assistenter (1 kl.) (12).

Sandström, H. S.; Clarholm, A. V.; Söderström, K. H.; t. 40 64 27, 40 65 57.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Wennerborg, O. H. I.; Rönngren, Hilma K. S.; t. 40 64 27, 40 65 57.

Kontorsskrivare och kassör (9).

Dahlgren, Margit S.; t. 40 25 14.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), en *vaktmästare*.**Distrikt IV**

(omfattande norra delen av Katarina församling och Sofia församling).

Norra Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Gyhlenius, J. P., guldsmedsarbetare, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Johansson, f. Jansson, Signe O., fru; Lund, K. (Stina), fröken, vice ordf.; Wallman, F. E. G., montör, ordf.; Wikland, f. Roosvall, Dagmar M. V., fru.

Suppleanter: Andersson, E. A., metallarbetare, Bergquist, T. V., kontorist; Johnsellius, A., e. o. parkinspektör.

Sofia församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Agvald, R. V., överlärare; Collini, f. Wernström, Karin I. A., fru; Eriksson, O. H., förman, vice ordf.; Johansson, A. J., elektriker, kassaförvaltare för styrelsens fonder; Johansson, K. V., filare, ordf.; Larsson, I. Emilia, folkskollärarinna; Stjernström, f. Pettersson, Sara E., fru.

Suppleanter: Andersson, Margit R. Ch., fröken; Nyström, G. H., instrumentmakare; Rosell, S. H., banktjänsteman.*Diakonissor.*

Persson, Sally M. (bostadstel. 40 00 65); Dunér, Astrid E. (bostadstel. 41 59 42); mottagning: alla vardagar 9—11, Erstagatan 32, Sö.; t. 40 10 65.

Distriktsbyrå IV.

Erstagatan 32—34, Sö.; t. 40 10 57; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Lovén, N. W.; mottagningstid: 9—11; t. 40 10 12.

Kammarskrivare (15).

Öhnell, G. H.; t. 40 10 47.

Förste assistent (14).

Lindblom, S. Hj.; t. 40 10 57.

Assistenter (1 kl.) (12).

Andersson, N. G.; Malmberg, S. F. J.; t. 42 64 86.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Åmark, F. R.; Lindqvist, E. V. H.; t. 40 10 19.

Kontorsskrivare och kassör (9).

Hedlund, O. W. M. (Wivan); t. 40 25 19.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), två *e. o. kontorsbiträden* (V), en *vaktmästare*.

FvN

Distrikt V

(omfattande St Görans och Bromma församlingar).

St Görans församlings fattigvårdsstyrelse.¹⁾

Ledamöter.

Allard, O. E., ingenjör, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Creutz**, L., frih., köpman; **Edberg**, f. Janson, W. (Mimmi), fru; **Eén**, O. B. L., f. d. föreståndare, ordf.; **Elmgren**, A. H., kanslist; **Wallén**, A. M. V. (Alli), fröken; en vakant.

Suppleanter: **Nilsson**, O., ingenjör; **Pettersson**, f. Landström, Viktoria J., fru; **Sjöstrand**, G. E., typograf.

Diakonissor.

Nilson, Ester A. K. (bostadstel. 53 18 47); **Walengren**, Anny (bostadstel. 53 42 15); mottagning: alla vardagar 9—11, Ernst Ahlgrens Väg 1, K.; t. 53 75 70.

Bromma församlings fattigvårdsstyrelse.¹⁾

Ledamöter.

Andersson, K. A., grundläggare, ordf.; **Carström**, A. E., spårvägsman; **Johanson**, f. Johansson, Olga A. R., fru; **Kjellgren**, f. Larssén, Elsa E., fru; **Twengström**, A. J., förste aktuarie, stadsfullm., vice ordf.; **Wickman**, f. Johansson, Laura K., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Wirström**, C. G. A., kassör.

Suppleanter: **Holmgren**, K. G. V., fabrikör; **Jonsson**, f. Lundquist, Clary H., fru; **Ohlson**, G. A., notarie, vice kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Fattigvårdssystrar (7).

Nord, A. M. (Greta) (östra distr.) (bostadstel. 25 15 94); mottagning: alla vardagar 9—11, Kommunalhuset, Drottningholmsvägen 169, Alvik; t. 25 66 40.

Persson, Hilma P. (västra distr.) (bostads- och tjänstetel. 28 30 42); mottagning: alla vardagar 9—11, församlingshuset, Bällsta villastad, Sundbyberg, samt helgfria tisdagar och fredagar 15—16, Kommunalhuset, Drottningholmsvägen 169, Alvik.

¹⁾ St Görans församlings fattigvårdsstyrelsens område omfattar även Stora och Lilla Essingen.

Distriktsbyrå V.

Ernst Ahlgrens Väg 1, K.; t. 53 75 74; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Berg, E. A. G.; mottagningsstid: 9—11; t. 50 47 60.

Förste assistent (14).

Hansson, H. A. S., kretsassistent C; t. 53 75 75.

Assistenter (1 kl.) (12).

Eriksson, S., kretsassistent D; t. 50 01 64; **Florin**, f. Fredriksson, Birgit E., *tf.*, kretsassistent A; t. 53 75 72.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Boström, K. Ö., kretsassistent B; t. 53 75 71.

Kontorsskrivare och kassör (9).

Engberg, A. Vera E.; t. 53 93 07.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. skrivbiträde* (IV), en *ordningsvakt*.

Distriktsbyrå V A.

Kommunalhuset, Drottningholmsvägen 169, Alvik.

Extra inspektör (3 kl.).

Grünberger, H.; mottagningsstid: 9—11; t. 25 16 09.

Assistenter (1 kl.) (12).

Ekberg, R. S., kretsassistent E; t. 26 05 63; **Ljungdahl-Morin**, Irma E., fru, *tf.*; kretsassistent M.; t. 25 98 10.

Första kontorsbiträde och kassör (7).

Larsson, Brita M.; t. 25 61 58.

Ett *kontorsbiträde* (5), en *vaktmästare*.

Distrikt VI

(omfattande Gustav Vasa, Matteus och Adolf Fredriks församlingar).

Gustav Vasa församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bjurström, O. V., kontrollant, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Hallström**, K. I. F., tjänsteman, ordf.; **Holmberg**, Agnes V., kontorsskrivare; **Hybbinette**, N. F., förste ingenjör, vice ordf.; **Ohlsson**, f. Augustdotter, Elin C., fru.

Suppleanter: **Borgström**, F. R., målarmästare; **Lundfors**, Hj., posttjänsteman; **Sundberg**, R. E. K. (Stina), fröken.

Diakonissa.

Olson, J. (Nanna) (bostadstel. 30 96 39); mottagning: alla vardagar 9—10, Surbrunnsgatan 61, *Va.*; t. 32 53 92.

*Matteus församlings fattigvårdsstyrelse.**Ledamöter.*

Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina), fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Eriksson, E. G.**, pianoarbetare; **Fries, N. O. E.**, järnvägstjänsteman; **Holmblad, R. A.**, direktör, vice ordf. och vice kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Karlén, f. Ullman, Anna M. L., fru; Nilsson, f. Gäfvert, Ingegerd, A. M.**, föreståndarinna; **Söderholm, A. H.**, förste kontorist, ordf.

Suppleanter: **Appelqvist, S. H.**, postmästare; **Borg, C. H.**, svarvare; **Karlsson, f. Sundberg, Elsa J.**, fru.

Diakonissor.

Djurson, E. L. (Lisa) (bostadstel. 33 46 36); **Larsson, A. K.** (Amy) (bostadstel. 33 75 58); mottagning: alla vardagar 9—10, Birkagatan 30, *Va.*; t. 33 55 11.

*Adolf Fredriks församlings fattigvårdsstyrelse.**Ledamöter.*

Carlson, C. G., fabrikör, ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Hjelm, C. A.**, järnvägstjänsteman; **Ingmanson, E. A.**, kontorsskrivare; **Törnqvist, f. Karlsson, Gerda T., fru; Wallén, O. A.**, spårvägsman, vice ordf. *Suppleanter:* **Lagergren, Maria S. V.**, fröken; **Malmström, G. M.**, övermaskinist; **Tellgren, K. Å.**, metallarbetare.

Diakonissa.

Forsberg, Anna M. (bostadstel. 10 88 38); mottagning: alla vardagar 9—10, Kammakargatan 13, *C.*; t. 10 42 37.

Distriktsbyrå VI.

Surbrunnsgatan 61, Va.; t. 32 48 03, 32 48 57; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Thurberg, G. O.; mottagningstid: 9—11; t. 32 48 05.

Kammarsskrivare (15).

Werndahl, G. W.; t. 32 48 33.

E. o. förste assistent (XIV).

Eklund, f. von Bahr, Sigrid G. E.; t. 32 48 57.

Assistenter (1 kl.) (12).

Andersson, K. J. G.; t. 32 48 37; **Bölling, J. G.**; t. 32 48 03; **Morin, C.-A.**; t. 32 48 03; **Blomqvist, E. R. V.**; **Lindström, J. F.**; t. 31 47 84; **Franzon, Annie L. G.**; t. 32 48 37.

Kontorsskrivare och kassör (9).

Malmström, f. Johansson, L. Ingeborg; t. 32 48 03.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), en vaktmästare.

Distrikt VII

(omfattande Kungsholms, Klara och Storkyrkans församlingar).

*Kungsholms församlings fattigvårdsstyrelse.**Ledamöter.*

Bengtsberg, M. Adèle, bokbinderiarbeterska; **Bergh, J. T. A.**, läroverksadjunkt, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Hellström, f. Lind, E. A.** Ingrid, fru, vice kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Holm, J. A.**, vaktmästare, vice ordf.; **Karlsson, A. F.**, järnarbetare, ordf.

Suppleanter: **Qvarfordt, f. Svensson, Hedvig A. K.**, fru; **Söderlund, C. H.**, järnarbetare; **Tomson, R. V.**, redaktör.

Diakonissa.

Björklund, Ida S. (bostadstel. 50 01 22); mottagning: alla vardagar 9—10, Bergsgatan 13 n. b., *K.*; t. 50 00 41.

*Klara församlings fattigvårdsstyrelse.**Ledamöter.*

Erikson, K. M., vaktmästare, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Martin, L. G. M.**, advokat, ordf.; **Salén, C. L.**, handlande; **Stark, f. Dahlqvist, A. Anna L., fru; Stark, V. M. A.**, maskinist, vice ordf.

Suppleanter: **Hintze, P. R.**, typograf; **Larsson, f. Bylund, Judith, fru; Westerdahl, E. A.**, direktör.

Diakonissa.

Ralf, Hanna F. (bostadstel. 21 38 43); mottagning: alla vardagar 9—11, Herkulesgatan 24, *C.*; t. 11 31 64.

*Storkyrkoförsamlingens fattigvårdsstyrelse.**Ledamöter.*

Eklund, J. O., specerihandlare, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Hedlund, f.**

FvN

Karlsson, Aina M., fru; **Nyselius**, f. Ågren, D. E. (Betty), fru; **Winberg**, K. A., förste expeditionsvakt, ordf.; **Wirström**, K. O. F., konditor, vice ordf.

Suppleanter: **Ekblad**, K. E. V., e. o. amanuens; **Winblad**, E. H., handlande; **Åkerlund**, K. O., börsvaktmästare.

Diakonissa.

Ralf, Hanna F. (gemensam med Klara församlings fattigvårdsstyrelse; ang. mottagningstid se sid. 261).

Distriktsbyrå VII.

Herkulesgatan 24, C.; t. 20 25 05; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Claësson, P. J.; mottagningstid: 9—11; t. 20 23 30.

Kammarsskrivare (15).

Söderlindh, C. A. F.; t. 20 25 40.

Förste assistent (14).

Linné, R. Maria A.; t. 20 25 05.

Assistent (1 kl.) (12).

Blom, Y. N. L.; t. 20 23 25.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Notini, T. E.; **Collander**, B. A. R.; **Westlund**, f. Lindqvist, D. A. Margareta; t. 20 23 25, 20 24 50, 20 92 12.

Kontorsskrivare och kassör (9).

Gummesson, f. Sundén, Rut A. S.; t. 20 82 32.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *vaktmästare*.

Distrikt VIII

(omfattande Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Jakobs och Johannes församlingars fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Anderson, f. Ekström, Ewy C., fru; **Kleman**, f. Pettersson, Dagny A. L., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Kock**, f. Wiik, Elsa M., fru, vice ordf.; **Nilsson**, A. H. E., reparatör, ordf.; **Tjulander**, Hj. A., spårvägsman.

Suppleanter: **Eriksson**, E. J. G., tjänsteman; **Hedlund**, W. T., tillsyningsman; **Johansson**, P. H. J., snickare.

Diakonissa.

Ericsson, Karin I. (bostadstel. 20 43 37); mottagning: alla vardagar 9—10, Malmstillnadsgratan 45, n. b., C.; t. 10 27 29.

Engelbrekts församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erikson, E., reseffektmakare, ordf.; **Fürstenberg**, f. Jacobsson, Mary B., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Kyhlberg**, G., komminister; **Lundh**, E. V. R., ombudsman; **Nyberg**, C. J. F., montör; **Åkerman**, G. A., kansliråd, vice ordf.

Suppleanter: **Hed**, K. A., grovarbetare; **Jacobson**, Signe F., fröken; **Riby**, f. Carlsson, Karin E. S., fru.

Diakonissa.

Ahlin, Elly P. (bostadstel. 20 07 43); mottagning: alla vardagar 9—10, Sturegatan 62, Ö.; t. 62 03 40.

Hedvig Eleonora församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Alm, f. Wohlin, Ulla G., redaktör; **Erdmann**, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Gustafsson**, J. F., vaktmästare, ordf.; **Salchow**, f. Bahnson, Anna E., dir; **Vennhult**, S. V., elektriker.

Suppleanter: **Dävel**, f. Jochnick-Lindahl, Annie, fru; **Ohlsson** Astrid K., fröken; **Olsson**, K. G., reparatör.

Diakonissa.

Jonasson, Anna E. K. (bostadstel. 60 04 75); mottagning: alla vardagar 9—10, Sturegatan 62, Ö.; t. 62 03 40.

Oscars församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Andersson, A. F., skomakare, vice ordf.; **Möller**, f. Rietz, Ingegerd, fru; **Ohlsson**, A. O.,

förste kontorist, ordf.; **Strandberg**, f. Jansson, Alma M., fru; **Warelius**, K. G. S., kamrerare, kassaförvaltare för styrelsens fonder.
Suppleanter: **Carlweitz**, J. R. T., e. bitr. inspektör; **Isander**, Margareta, fröken; **Nilsson**, f. Lilja, Anna-Lisa, fru; **Wittholm**, f. Ekström, Karin S. L., fru.

Diakonissa.

Timberg, A. I. Margit (bostadstel. 62 07 24); mottagning: alla vardagar 9—10, Banérgatan 23, Ö.; t. 61 30 25.

Distriktsbyrå VIII.

Sturegatan 62, Ö.; t. 60 71 42, 62 03 35; expeditionstid: 9—11.

Inspektör (1 kl.) (19).

Fredriksson, K. G. A.; mottagningstid 9—11; t. 60 71 26.

Extra inspektörsassistent.

Hedberg, E. A.; t. 60 70 72.

Assistenter (1 kl.) (12).

Egnér, Ellen I., kretsassistent F; t. 60 71 32;
Eidem, S. A. R., *tf.*, kretsassistent A; t. 62 50 26; **Andersson**, S. V. *tf.*, kretsassistent D; t. 60 71 32.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Weidenhielm, E. G. R., kretsassistent B; t. 60 50 26;
Öhman, E. E., kretsassistent G; t. 60 85 48;
Sandberg, Karin I. Ch., kretsassistent E; t. 60 71 28; **Wenggren**, T. S. R., *tf.*; kretsassistent C; t. 60 71 42.

Kontorsskrivare och kassör (9).

Södergren, Wera F. E.; t. 62 03 35.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5), två *e. o. kontorsbiträden* (V), en *vaktmästare*.

Fattigvårdsnämndens och arbetslöshetskommitténs gemensamma hjälporganisation för arbetslösa.

Med anledning av den omkring årsskiftet 1932/1933 starkt ökade omfattningen av understödsverksamheten, i synnerhet i fråga om arbetslösa, framlade den av stadskollegiet tillsatta kommittén för utredning av understödsfrågor (se sid. 369) ett förslag till omorganisation av stadens hjälpverksamhet för arbetslösa, som godkändes av stadsfullmäktige den 23 jan. 1933 och som, efter fastställelse av nödig reglementsändring av överståthållarämbetet, trädde i kraft

den 1 mars 1933 gällande tills vidare till den 1 juli 1934. Enligt beslut den 18 juni 1934 har giltighetstiden utsträckt tills vidare även för tiden efter den 1 juli 1934. Organisationen innebär i huvudsak, att samtliga fattigvårdsstyrelser och hittillsvarande distriktsbyråer äro befriade från det i reglementet för fattigvården i Stockholms stad innefattade åliggande att motaga och bereda ansökningar om fattigvård eller annat understöd åt arbetslösa personer, som äro ofrivilligt arbetslösa (jfr nedan). Sådana ansökningar skola i stället mottagas å särskilda för bland annat detta ändamål inrättade arbetslöshetsbyråer och därifrån omedelbart vidareändas till en central expedition. Arbetslöshetsbyråerna, understödsavdelningen samt register- och utredningsavdelningen äro gemensamma för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetskommittén.

För den händelse det genom ansökningens beredning visats, att sökanden är arbetslös och ofrivilligt arbetslös, tillkommer det arbetslöshetskommittén att fatta beslut angående understöd m. m. enligt gällande kungörelse angående statsbidrag till arbetslöshetshjälp eller, därest sådan hjälp ej kan beviljas, fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden att omedelbart, utan att yttrande inhämtats av vederbörande fattigvårdsstyrelse, fatta beslut enligt gällande författningar angående fattigvård eller annat understöd.

För den händelse det visats, att sökanden är oförmögen till arbete, skall ansökningen snarast möjligt överlämnas till fattigvårdsnämndens vederbörande distriktsbyrå för beredning och beslut i den ordning reglementet för fattigvården föreskriver.

Författningar m. m. Reglemente för fattigvården i Stockholm, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931, med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933, fastställt av ÖA 9 febr. 1933 och förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställdes av ÖA 14 juli 1934 (se Kf 1931: nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17). ÖA:s beslut 13 febr. 1933 och 9 aug. 1934 ang. särskild ordning för mottagande och beredande av ansökningar om fattigvård och annat understöd åt arbetslösa. K. kung. 30 juni 1934 ang. statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. Av statens arbetslöshetskommision meddelade råd och anvisningar rörande hjälpverksamheten för arbetslösa. Cirkulär 30 juni 1940 från statens arbetsmarknadskommision och k. brev 6 dec. 1940 till statens arbetsmarknadskommision.

Expedition.

Kungsgatan 78, K.; t. 52 04 60; expeditionstid: 9—15.

Expeditionen står under omedelbar ledning av direktören hos arbetslöshetskommittén. Expe-

FVN ditionen är uppdelad på arbetslöshetsbyråernas central-expedition, understödsavdelningen samt register- och utredningsavdelningen. Såsom kameralavdelning fungerar arbetslöshetskommitténs motsvarande avdelning.

Direktör.

Helin, M. S.

Beträffande expedition, arbetslöshetsbyråer och personal hänvisas till sid. 295.

Stockholms stads fattigvårdsanstalter.

Enligt av stadsfullmäktige godkända grunder för den fattigvårdsnämnden underställda anstaltsvården för vuxna bör anstalternas klientel fördelas på så sätt att medellösa, orkeslösa åldringar sammanföras å ålderdomshem, medellösa personer med någon arbetsförmåga å försörjningshem och medellösa, som äro i behov av mera varaktig sjukvård, å vårdhem. För bl. a. medellösa personer, som sakna bostad, finnas asylor för husvillor. Inom ett vårdhem (Stureby) har inrättats en vårdavdelning, vilken godkänts såsom hem för kroniskt sjuka. För omhändertagande av försumliga försörjningspliktiga har nämnden tvenne arbetshem att tillgå. Till stadens fattigvårdsanstalter höra även sinnesslöanstalten Åkeshov samt Lammshem för behövande blinda, varav den sistnämnda står under särskild styrelse. Vid denna är vården dock ej att hänföra till fattigvårdsunderstöd.

Fattigvårdsdirektören är chef för fattigvårdsanstalterna med biträde av intendenten.

Upphandlingen av förnödenheter för anstalternas räkning ankommer på särskilda delegerade för upphandlingsärenden, vilka årligen utses av fattigvårdsnämnden till ett antal av minst tre och högst fem ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Ärendena beredas och föredragas inför upphandlingsdelegerade av intendenten, som även är delegerades sekreterare.

Ansökningar om inträde å fattigvårdsnämndens anstalter skola behandlas av delegerade för understödsärenden (se sid. 252) utom ifråga om Lammshem för behövande blinda (se sid. 270).

Reglementen m. m. Reglemente för Stockholms stads fattigvårdsanstalter, fastställt av fattigvårdsnämnden 22 nov. 1932. Instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämndens anstaltsdelegerade, fastställt av fattigvårdsnämnden 22 nov. 1932. K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka, med ändr. K. kung. 27 juni 1927 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid hem för kroniskt sjuka med ändr. (se Kfh 1941: sid. 585). Reglemente för de vid Stockholms stads fattigvårdsanstalter anställda befattningshavare, vilkas löneförhållanden regleras genom kol-

lektivavtal, fastställt av fattigvårdsnämnden 26 nov. 1935, 5 maj 1936 och 7 febr. 1939. Kollektivavtal och specialbestämmelser ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid fattigvårdsanstalterna, gällande från 1 jan. 1939.

Anstaltsdelegerade.

Anstaltsdelegerade hava till huvudsaklig uppgift att med uppmärksamhet följa förvaltningen av de anstalter, som sortera direkt under fattigvårdsnämnden.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm., ordf.; **Levin**, f. Kaijser, Gerd, fru, vice ordf.; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Åkesson**, Anna J., folkskollärarinnan, stadsfullm.; **Åstrand**, N., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter: **Carlsson**, H. T., slöjdlärare; **Ewerlöf**, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru; **Johnsson**, A., redaktör.

Delegerade för upphandlingsärenden.

Ewerlöf, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru, vice ordf.; **Hermansson**, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm., ordf.; **Ljungberg**, I., e. o. vice vörd; **Wahlbärj**, J., annonschef, stadsfullm.; **Åkesson**, Anna J., folkskollärarinnan, stadsfullm.

Suppleanter: **Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru, stadsfullm.; **Théel**, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm.

Stockholms stads ålderdomshem.

Ålderdomshemmen hava till ändamål att till vård och underhåll emottaga sådana till Stockholms kommun hörande nödställda, som i följd av hög ålder, bräcklighet eller annan fortfarande anledning äro i behov av ständigt hjälp och genom hedrande vandel gjort sig förtjänta att intagas å sådant hem. Intagning å hemmen sker efter remiss från fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Fattigvårdsnämnden antager för hemmen sysslöman samt andra erforderliga biträden utom i vad avser den avtalsenligt avlönade personalen, vilken antages av fattigvårdsdirektören.

Sabbatsbergs ålderdomshem.

Torsgatan 32, Va. (postgirokonto nr 100031); t. 33 56 06, 33 84 46; expeditionstid: 9—12 och 13—16 (lördagar 9—14).

Sabbatsbergs ålderdomshem har f. n. 530 platser, därav 273 avsedda för män och 254 för kvinnor, varav 46 å vårdavdelningen.

Å staten för Sabbatsbergs ålderdomshem har jämväl uppförts driftkostnaderna för ålderdomshemmet i Bromma (se nedan).

Stat år 1941 (för Sabbatsbergs ålderdomshem jämte ålderdomshemmet i Bromma). Utgifter: driftbudgeten 1,059,670 kr.; inkomster: driftbudgeten 146,610 kr.

Syssloman (2 kl.) (20).

Valdén, G. F.; träffas säkrast måndagar, onsdagar och lördagar 9,30—11.

Kontorsassistent (13).

Cronvall, M.

En *extra kontorsskrivare* (3,120 kr.), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Läkare (4,560 kr.).

Erlandsson, S. G. G.

En *sjukvårdsförestånderska* (7), åtta *extra sjuksköterskor* (2,712—2,664 kr.), en *tvättförestånderska* (4), en *biträdande föreståndarinna* (4), *tjugusju vårdarinnor* (2 kl.) (3), åtta *e. o. vårdarinnor* (2 kl.) (III). — *Tjuguen sköterskebiträden* (1 a).

Predikant (2,280 kr.).

Lund, B. A., komminister i Gustav Vasa förs.

En *organist och försångare* (570 kr.).

En *maskinist* (3 kl.) (12), en *förråds-mästare* (3 kl.) (9), två *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), en *e. o. hantverkare* (VII), två *eldare* (6), två *biträdande köksförestånderskor* (2 kl.) (6), en *baderska* (3), en *e. o. portvakt* (2 kl.) (II). — *Två eldare* (2 c), en *kokerska* (1 c), två *första biträden* (1 b), ett *matsalsbiträde* (1 b), nio *köksbiträden* (1 a), fyra *stüderskor* (1 a).

Ålderdomshemmet i Bromma.

Nära Bromma kyrka (postadress: Ångby); t. Bromma kyrka (37 20) 59.

Hemmet har 37 platser, därav 24 för män och 13 för kvinnor.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs ålderdomshem.

En *predikant* (240 kr.).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Törn, Adèle I. E.

En *kokerska* (1 c), ett *första biträde* (1 b), två *arbetsbiträden* (1 a).

Gammelbyns ålderdomshem.

Postadress: Stureby (postgirokontonummer 55406); t. 49 25 00 (växel); expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—12 och 13—15 (lördagar 9—12).

Hemmet är anordnat enligt s. k. kolonisystem, d. v. s. med ett antal friliggande byggnader, grupperade omkring en ekonomibyggnad med kök, matsalar, en mindre sjukavdelning m. m.

Första utbyggnaden omfattar, förutom ekonomibyggnad, 9 ålderdomshemsbyggnader. I varje byggnad, som består av två våningar, äro inredda cirka 15 rum, avsedda för en eller två personer. Därjämte finnas i varje byggnad dagrum, kaffekök och badrum. Då hemmets syfte är att bereda ett verkligt hem för friska åldringar, har man här frångått systemet med stora salar. Förvaltningen är gemensam med vårdhemmet Stureby.

Hemmet har plats för 233 åldringar.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 393,015 kr.; inkomster: driftbudgeten 31,720 kr.

Syssloman.

Larsson, E. H. (se även under vårdhemmet Stureby); träffas å vårdhemmet Stureby (kontoret) vardagar säkrast 9—11.

Läkare.

Grahn, K. E., Westberg, F. G. O. (se även under vårdhemmet Stureby).

Predikant.

Waller, S. Å. A., pastor.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Horn, Stina U. M.

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *biträdande föreståndarinna* (4), sju *vårdarinnor* (2 kl.) (3), två *e. o. vårdarinnor* (2 kl.) (II), en *portvakt* (1,020 kr.). — En *eldare* (2 c), en *gårdskar* (2 a), sex *sköterskebiträden* (1 a).

Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

Skånegatan 1, Sö. (postgirokontonummer 153628); t. 23 51 90 (växel); expeditionstid: 9—12 och 13—16 (lördagar 9—12 och 12,30—14).

Rosenlunds vård- och ålderdomshem är numera i huvudsak inrättat till vårdhem med plats för 576 patienter (därav 319 manliga och 257 kvinnliga). Antalet ålderdomshemsplatser utgör 266 (139 avsedda för män och 127 för kvinnor).

Å samma stat som Rosenlunds vård- och ålderdomshem äro jämväl uppförda guldbröllopshemmet och ålderdomshemmet i Skarpnäck (se vidare nedan).

Instruktion. Instruktion för predikanten 14 juni 1888.

Stat år 1941 (för Rosenlunds vård- och ålderdomshem jämte guldbröllopshemmet samt ålderdomshemmet i Skarpnäck). Utgifter: driftbudgeten 1,822,450 kr.; inkomster: driftbudgeten 148,400 kr.

Syssloman (2 kl.) (20).

Biltberg, C. H.; träffas säkrast 9—11.

Kontorsassistent (13).

Läfroth, A. E. (Lisbet).

FvN

Ett första kontorsbiträde (7), ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.), en extra telefonist (2,040 kr.).

Läkare (7,380 kr.).

Værnéus, A. G.

Biträdande läkare (7,692 kr.).

Lindqvist, S. G. E.

Röntgenläkare (5,100 kr.).

Jonsell, S. J. E.

Fyra sjukvårdsförestånderskor (7), en e. o. röntgensköterska (VII), tre sjuksköterskor (6), tre e. o. sjuksköterskor (VI), fem extra sjuksköterskor (2,664 kr.), en biträdande sjukvårdsförestånderska (4), åtta vårdarinnor (2 kl.) (3), tio e. o. vårdarinnor (2 kl.) (III), ett extra röntgen- och ljusbehandlingsbiträde (2,040 kr.). — Sextiofyra sköterskebiträden (1 a), ett röntgenbiträde (1 b).

Predikant (2,280 kr.).

Lundberg, P. I., tf. komminister i Adolf Fredriks förs.

En organist och försångare (570 kr.).

En maskinist (2 kl.) (13), en förråds-mästare (3 kl.) (9), en köksförestånderska (2 kl.) (8), en vaktmästare (1 kl.) (8), en vaktmästare (7), en hantverkare (7), tre eldare (6), en biträdande köksförestånderska (2 kl.) (6), en tvättförestånderska (4), en extra vaktmästare (2,580 kr.). — Tre eldare (2 c), en första kokerska (1 d), fyra kokerskor (1 c), två matsalsbiträden (1 b), ett tvättbiträde (1 b), fyra baderskebiträden (1 a), femton köksbiträden (1 a), tolv städerskor (1 a).

Oscars och Sofias guldbrölloppshem för åldriga makar (guldbrölloppshemmet).

Skånegatan 1, Sö.; t. 40 73 09.

Hemmet, som upprättats med anledning av konung Oscar II:s och drottning Sofias guldbröllop, är avsett till beredande av ett hem för fattiga ålderstigna makar. Det har plats för 80 par äldre.

Syssloman.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

Läkare.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

En sjukvårdsförestånderska (7), en vårdarinna (3), en e. o. vårdarinna (2 kl.) (III). — Tre sköterskebiträden (1 a), en städerska (1 a).

Ålderdomshemmet i Skarpnäck.

Skarpnäck, Enskede 2; t. 49 20 08.

Hemmet har 48 platser, varav 33 för män och 15 för kvinnor.

Syssloman.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

Läkare (570 kr.).

Ericsson, V. A.

E. o. föreståndarinna (2 kl.) (VII).

Håkanson, H. Cecilia.

Två första biträden (1 b), ett köksbiträde (1 a), en städerska (1 a).

Vårdhemmet Högalid.

Maria Ban- och Wollmar Yckullsgatorna, Sö. (postgirokonton nr 2439); t. 23 25 70 (växel); expeditionstid: 9—12 och 13—15 (lördagar samt juni—aug. alla dagar 9—14).

Vårdhemmet Högalid har 1,068 platser för män, varav 740 å försörjningsavdelningen och 328 å vårdhemsavdelningen.

Å hemmets försörjningsavdelning intagas dels i någon mån arbetsföra män, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter, dels nödställda, kommunen tillhörande arbetsföra personer, som sakna stadigt hemvist och önska att intagas å vårdhemmet, dels slutligen även välfredade, avskedade militärer, som tillhört manskapet vid värvad trupp samt inom kommunen befinnas vara i behov av fattigvård; dessa utgöra en särskild underavdelning, kallad militäravdelningen.

Å försörjningsavdelningen intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete inom anstalten, som av sysslomannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av vedsågning, utarbeten, bakning, tvätt, mangling, skomakeri, skrädderi, snickeri m. m.

Å hemmets vårdavdelning intagas endast sådana män, som äro i behov av vård men icke av sjukhusvård. Vårdhemmets läkare beslutar i sista hand angående intagning å vårdhemsavdelningen.

Å vårdhemmet mottagas ej personer, som på grund av kropps- eller sinnessjukdom kräva särskild vård och tillsyn, ej heller den, som ej fyllt 18 år. Intagning sker allenast efter remiss

av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens delegerades för understödsärenden vägnar.

Under samma förvaltning som vårdhemmet Högalid står jämväl försörjningshemmet vid Årsta (se nedan).

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 2,158,250 kr.; inkomster: driftbudgeten 899,500 kr.

Syssloman (1 kl.) (21).

Silversparre, C. G. C:son; träffas säkrast 9—10.

Förste kammarskrivare (17).

Ahlner, K. G.

Kammarskrivare och kassör (15).

Lindberg, K. G.

Kontorsassistenter (13).

Uddén, A. E.; Ekblom, G. E. G.; Sörenstam, A. I.; Berggren, N. G. I.

Ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Läkare (7,380 kr.).

Höglund, G.

En sjukvårdsförestånderska (7), fyra sjuk-sköterskor (6), två e. o. sjuksköterskor (VI), en extra sjuksköterska (2,664 kr.), fyra assistentsköterskor (2,580 kr.) — Trettioen sköterskebiträden (1 a).

Predikant (1,620 kr.).

Alnér, Hj. P., komminister i Högalids förs.

En organist och försångare (570 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14)

(för verkmästargöromål 690 kr.).

Petersson, K. I.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12), två biträdande maskinister (2 kl.) (11), fem arbetsföreståndare (11), en arbetsförmän (9), en e. o. arbetsförmän (IX), en extra biträdande bagarmästare (3,444 kr.), tolv vaktmästare (1 kl.) (8), en köksförestånderska (2 kl.) (8), tre automobilförare (7), en tvättförestånderska (1 kl.) (7), två biträdande köksförestånderskor (2 kl.) (6), två biträdande tvättförestånderskor (2 kl.) (4), en barberare (2,880 kr.). — Fyra automobilförare (2 c), en första kokerska (1 d), tre kokerskor (1 c), två matsalsbiträden (1 b), ett första biträde (1 b), en strykerska (1 b), två tvättbiträden (1 b), två baderskebiträden (1 a), sju köksbiträden (1 a), fjorton städerskor (1 a).

Försörjningshemmet vid Årsta.

Årsta, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 10 20.

Hemmet har plats för 50 män.

Syssloman.

Se ovan under vårdhemmet Högalid.

Läkare.

Se ovan under vårdhemmet Högalid.

En vaktmästare (1 kl.) (8), två extra vaktmästare (3,060 kr.) (däran en vakant), en extra sjuksköterska (vakant). — En kokerska (1 c), två köksbiträden (1 a), tre sköterskebiträden (1 a).

Vårdhemmet Stureby.

Postadress: Stureby (postgirokonto nr 55406); t. 49 25 00 (växel); *expeditionstid:* å sysslomanskontolet 9—12 och 13—15 (lördagar 9—12).

Besökstid: söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 13,30—15.

Vårdhemmet Stureby, som fullbordades och togs i bruk i början av år 1936, har 702 platser, varav 296 för försörjningsklientel samt 406 platser för vårdhems-klientel. Av dessa senare platser äro 322 godkända som sjukplatser, anordnade i enlighet med k. kung. den 27 juni 1927 angående statsbidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka. Statsbidrag utgår till driftkostnaderna.

Å avdelningen för kroniskt sjuka, som är avsedd för patienter från Stockholms stad, intagas obotligt eller svårbotligt kroppssjuka, vilka äro i behov av sjukhusvård, och därför icke lämpligen kunna vårdas å allmän fattigvårdsanstalt men vilkas tillstånd icke berättigar till och vilka icke heller kunna erhålla den särskilda vård, för vilken lasarett samt därmed jämförliga anstalter äro avsedda. Intagning sker efter överläkarens hörande och remiss av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens delegerades för understödsärenden vägnar.

Å hemmets försörjningsavdelning intagas i någon mån arbetsföra män och kvinnor, vilka äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter.

Å försörjningsavdelningen intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete, som av syssломannen dem anvisas. Arbetet består huvudsakligast av trädgårdsarbete, tvätt, vävning, kvastbindning, snickeri, skomakeri m. m.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 1,779,830 kr.; inkomster: driftbudgeten 454,430 kr. (däran statsbidrag 95,600 kr.).

FvN

Syssloman (1 kl.) (21).

Larsson, E. H.; träffas säkrast 9—11.

Kontorsassistent (13).

Nilsson, H. V.

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Överläkare (21).

Grahn, K. E. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1945); mot-
tagningstid: vardagar 9,30—10,30.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Westberg, F. G. O.; Cederström, C. J. F.

Röntgenläkare (5,100 kr.).

Jönsson, N. G.

Obducent och patolog (4,560 kr.).

Ringertz, N. O. E.

En *extra sjukgymnast* (3,360 kr.), fyra *sjuksköterskor* (6), åtta *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *extra röntgensköterska* (3,228 kr.), en *extra laboratoriesköterska* (2,664 kr.), tolv *assistentersköterskor* (2,820—2,580 kr.), ett *e. o. ljusbadsbiträde* (IV), en *sjukgymnast* (1,500 kr.). — Nittioen *sköterskebiträden* (1a).

Predikant (1,620 kr.).

Waller, S. Å. A., pastor.

Organist (570 kr.).

Spalckhaver, A. C. V. H.

Maskinist (1 kl.) (14).

Dahlquist, J. V.

Husmoder (1 kl.) (9).

Johansson, Kerstin M.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *arbetsföreståndare* (11), en *e. o. arbetsförmän* (IX), en *köksförestånderska* (2 kl.) (8), fyra *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *automobilförare* (7), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), en *e. o. hantverkare* (VII), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *e. o. arbetsförestånderska* (VI), tre *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *extra vaktmästare* (2,580 kr.), två *biträdande föreståndarinnor* (4; nuv. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 6), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), en *e. o. telefonist* (IV), en *barberare* (3,600 kr.). — Fyra *eldare*

(2 c), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), tio *matsalsbiträden* (1 b), två *strykerskor* (1 b), fem *tvättbiträden* (1 b), sexton *köksbiträden* (1 a), fyra *baderskebiträden* (1 a), två *städerskor* (1 a).

Stadens asyler för husvillan samt de mindre vårdhemmen.

Expeditionen.

Sabbatsbergs ålderdomshem; Torsgatan 32, Va. (postgirokonto nr 100031); t. 33 56 06, 33 84 46; expeditionstid: 9—12 och 13—16 (lördagar 9—14).

Asylerna för husvillan ävensom de s. k. mindre vårdhemmen stå under gemensam förvaltning. Närmaste uppsikten över och vården av dessa anstalter handhåvas av sysslomannen vid Sabbatsbergs ålderdomshem.

Syssloman.

Se under Sabbatsbergs ålderdomshem.

Stadens asyler för husvillan.

Asylerna för husvillan (mödrahem samt upptagningshärberge) hava till ändamål att bereda tillfälligt skydd åt medellösa eller mindre bemedlade personer, som (särskilt vid flyttningstider) äro i saknad av bostad, företrädesvis sådana, som tillhöra Stockholms kommun. Intagning å mödrahemmet sker efter remiss av fattigvårdsdirektören på fattigvårdsnämndens delegerades för understödsärenden vägnar och å upptagningshärberget efter remiss av utredningsavdelningen vid fattigvårdsnämndens och arbetslöshetskommitténs gemensamma hjälporganisation för arbetslösa (se sid. 252 och 263).

Å staten för asylerna för husvillan finnes jämväl uppfört anslag till daghärbergen.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 268,220 kr.; inkomster: driftbudgeten 24,025 kr.

Mödrahemmet vid Åsögatan 44, Sö.

Tel. 41 58 66.

Asylen, som är avsedd för mödrar med barn, har 80 platser, därav 40 för mödrar och 40 för barn, däri inberäknat det antal platser, som tidigare disponerades av asylen för fattiga barnaföderskor ej tillhörande Stockholms kommun (>landsasylen).

Läkare (1,050 kr.).

Hultkvist, G. E.

Föreståndarinna (7).

Karlberg, E. K. (Connie).

En *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *värmeledningsskötare* (7), en *biträdande föreståndarinna* (4; nuv. inneh. åtnjuta avlöning

enl. lönegrupp 6), en *köksförestånderska* (3), två *barnsköterskor* (3), en *e. o. barnsköterska* (III), en *extra barnsköterska* (1,980 kr.), en *portvakt* (1,020 kr.).

Uptagningshärbarget vid Östgötatagatan 61 & 63, Sö.

Tel. 41 54 08.

Härbarget, som är avsett för arbetslösa arbetsföra män, har plats för 55 personer. Dessa äro skyldiga att utföra visst förelagt arbete, för vilket litpenningar utgår.

Läkare (690 kr.).

Hultkvist, G. E.

Föreståndare (9).

Person, E. R. L.

Två *vaktmästare* (1 kl.) (8) (därav en vakant), en *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *portvakt* (1,884 kr.). — Ett *första biträde* (1 b), ett *arbetsbiträde* (1 a).

Daghärbärgen.

Klara Norra Kyrkogata 5, C.; t. 10 54 09; Brännkyrkagatan 95, Sö.; t. 41 11 63; Bondegatan 44, Sö.; t. 40 48 20; Snickarbacken 6, C.; t. 10 35 69; Lilla Nygatan 3—5 (ing. från Ysmedsgränd), St.; t. 20 80 76.

Daghärbärgen pläga i mån av behov inrättas. För närvarande äro fem sådana inrättade.

Personal.

Åtta *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), två *extra vaktmästare* (2,580—2,340 kr.).

De mindre vårdhemmen.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 281,050 kr.; inkomster: driftbudgeten 23,190 kr.

Vårdhemmet Roslagsgatan 65 (Bellevue).

Roslagsgatan 65, Va.; t. 33 78 39.

Hemmet består av en avdelning om 18 platser för havande kvinnor samt en nattasyl för kvinnor med 8 platser.

Läkare (570 kr.).

Engström, R. O.

Föreståndarinna (3 kl.) (6).

Hedgren, Sofia E.

En *gårdskar* (2 a), en *kokerska* (1 c), två *arbetsbiträden* (1 a), därav ett med avkortad tjänstgöring.

Vårdhemmet Södermannagatan 2.

Sivertska kasernen, Södermannagatan 2, Sö.; t. 43 48 40.

Hemmet har 110 platser för kvinnor.

Läkare (2,130 kr.).

Engström, R. O.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoadjunkt i Katarina förs.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, *tf. Johansson*, Dagmar C.

En *sjuksköterska* (6), två *extra sjuksköterskor* (2,820—2,664 kr.), därav en med tjänstgöring tre dagar per vecka (6 kr. per dag), en *vaktmästare* (1 kl.) (8). — Sexton *sköterskebiträden* (1 a), sex *städerskor* (1 a).

Vårdhemmet Åsögatan 141.

Åsögatan 141, Sö.; t. 43 99 00.

Hemmet har 62 platser för kvinnor.

Läkare (690 kr.).

Engström, R. O.

Predikant (360 kr.).

Dahl, H. H., kyrkoadjunkt i Katarina förs.

Föreståndarinna (2,856 kr.).

Vakant, *tf. Ebbesson*, E. Margareta.

En *extra sjuksköterska* (2,664 kr.), en *extra vaktmästare* (2,580 kr.). — Sex *sköterskebiträden* (1 a).

Sinnesslöanstalten Åkeshov.

Åkeshov (postgirokontonummer 51686); t. Ångby (37 00) 45.

Anstalten, som är av k. m:t för sitt ändamål godkänd, står under medicinalstyrelsens överinseende och under närmaste tillsyn av överinspektören för sinnesslövärdar i riket. Statsbidrag utgår halvårsvis med högst 180 kr. för en var av det antal obildbara sinnesslöa, som i medeltal för dag under nästföregående halvår vårdats å anstalten. Anstalten har 50 platser för män.

Fattigvårdsnämnden beslöt den 17 dec. 1940 efter därom företagen utredning, att den särskilda styrelsen för sinnesslöanstalten Åkeshov skulle upphöra samt att anstalten skulle från och med den 1 jan. 1941 inordnas under fattigvårdsnämndens övriga anstaltsför-

FVN

valtning. Åtgärden vidtog bl. a. för vinnande av större enhetlighet vid behandling av frågor rörande anstaltsväsendet. Fattigvårdsnämndens beslut innebar dels upphävande av det av nämnden den 30 mars 1920 fastställda reglementet för sinnesslöanstalten Åkeshov, dels beslut att för förvaltningen av anstalten skulle gälla i tillämpliga delar reglementet för Stockholms stads fattigvårdsnämnds anstaltsdelegerade, fastställt av fattigvårdsnämnden den 22 nov. 1931, ävensom instruktionen för Stockholms stads fattigvårdsnämnds anstaltsdelegerade, fastställt av fattigvårdsnämnden den 22 nov. 1932. Fattigvårdsnämnden uppdrog åt sysslomannen vid Sabbatsbergs ålderdomshem att i egenskap av föreståndare handhåva den omedelbara ledningen av anstalten.

Författningar. K. kung. ang. statsbidrag till driftkostnader vid anstalter för obildbara sinnesslöa 19 maj 1933 (se Kfh 1941: sid. 587). (Se vidare ovan.)

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 115,665 kr.; inkomster: driftbudgeten 24,210 kr. (däruv statsbidrag 18,000 kr.).

Syssloman.

Se under Sabbatsbergs ålderdomshem.

Läkare (1,620 kr.).

Eneström, Hj. E.

Förestånderska (8).

Gustafsson, H. E. (Nora).

En skötare (7), en e. o. skötare (VII), fyra sköterskor (5), tre e. o. sköterskor (V). — En första kokerska (1 d), två köksbiträden (1 a).

Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda.

Hornsgatan 52, Sö.; t. 41 04 11.

Hemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr., vartill sedermera ytterligare tillkommit donationer av fröknarna Agnes och Ida Lamm å sammanlagt 20,000 kr. Medlen skulle användas till ett hem för behövande blinda mot villkor bl. a. att staden upplåte för ändamålet lämpad lokal och omhändertog bestyret med förvaltningen av såväl hemmet som penningmedlen. Det i anledning härav upprättade hemmet är numera inrymt i en staden tillhörig fastighet, Hornsgatan 52.

År 1937 har hemmet enligt testamente år 1934 av fabriören Henrik Vilhelm Lyberg emottagit en ny donation å 10,000 kr., med

avdrag av därå belöpande arvskatt 600 kr. Donationen benämnes »Henrik Lybergs donationsfond», och räntan å densamma skall användas till att bereda hemmets pensionärer fördelar, som icke kunna beredas genom Stockholms stads anslag.

Hemmets angelägenheter handhåvas av en styrelse, bestående av en ordförande och två andra ledamöter jämte tvänne suppleanter, årligen utsedda av fattigvårdsnämnden. Ansökan om inträde å hemmet inlämnas till anstaltsstyrelse och skall vara åttförlid av läkarintyg, av vederbörande fattigvårdsdistriktsbyrå (se sid. 257) utfärdadt intyg om medellöshet samt prästbetyg. Den å hemmet åtnjutna vården är ej att hänföra till fattigvårdsunderstöd.

Hemmet är t. v. avsett uteslutande för män och har f. n. 9 pensionärer.

Reglemente. Reglemente för Jacques och Galathée Lamms hem för behövande blinda, fastställt av fattigvårdsnämnden 20 juni 1916.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 17,300 kr.; inkomster: driftbudgeten 9,190 kr. (däruv 5,000 kr. ränta å donationsmedel).

Styrelse.

Lamm, C. J., docent; Ljungberg, I., e. o. vice vörd; von Schultz, f. Wedin, Sigrd E., fru, ordf. och kassaförvaltare.

Suppleanter: Ewerlöf, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Protokollsförare och redogörare (480 kr.).

Löwgren, K. G., intendent.

E. o. föreståndarinna (V).

Johansson, Anna.

Ett köksbiträde (1 a).

Stockholms bospisningsförening.

Malmgårdsvägen 16—18, Sö.; t. 40 58 33; Apelbergsgatan 34, C.; t. 20 67 67.

Centralkök jämte utspisningslokaler för arbetslösa ungdomar hava genom fattigvårdsnämndens försorg anordnats i fastigheterna Malmgårdsvägen 16—18 och Apelbergsgatan 34. För omhändertagande av denna verksamhet ha enskilda personer bildat en särskild förening Stockholms bospisningsförening, vilken har till ändamål att under samarbete med Stockholms stads fattigvårdsnämnd idka matserveringsrörelse.

Föreningens angelägenheter handhas av en styrelse på tre ledamöter, valda å föreningsordinarie sammanträde för ett år. Jämte styrelsen utses årligen två suppleanter, vilka vid styrelseledamots avgång inträda i den ordning de äro valda.

Stadga. Stadgar för Stockholms bespinningsförening u. p. a., antagna av styrelsen den 2 april 1932.

Styrelse.

Elmgren, A. H., kanslist; **Karlsson, Victor E.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Ljungberg, I.**, e. o. vice värd.

Suppleanter: **Hallström, K. L. F.**, tjänsteman; **Théel, f. Roth, Elisif**, fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Sjwall, W., direktör.

Arbetshem.

Genom 1918 års fattigvårdslag (§ 33) hava landsting och städer, som ej deltaga i landsting, ålagts att upprätta särskilda arbetshem för omhändertagande av dels i någon mån arbetsföra behövande, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen kunna emottagas eller behållas å ålderdomshem, försörjningshem eller vårdhem, dels ock försörjningspliktiga, vilka jämlikt § 71 i fattigvårdslagen förelagts arbete. Män och kvinnor må ej intagas i samma arbetshem, såvida ej för dem finnas fullständigt skilda avdelningar. Personer under aderton år må ej intagas i arbetshem. Arbetshem skall stå under ledning av en styrelse, som har att besluta om intagning i hemmet, samt vara försett med av konungen fastställt reglemente.

Enligt särskilda kungörelser utgår statsbidrag såväl för uppförande eller inrättande av arbetshem som ock till driftkostnaderna. Det senare bidraget utgår halvårsvis med 250 kr. för var och en av det antal personer, som i medeltal för dag under nästföregående halvår varit intagna å arbetshemmet.

I anledning av omförmälda stadganden i fattigvårdslagen har fattigvårdsnämnden i enlighet med av stadsfullmäktige lämnat bemyndigande träffat avtal med Kristliga föreningen av unga kvinnor angående upplåtande till arbetshem för kvinnor av den föreningen tillhöriga småbrukskolonien Emaus vid Norrtälje. Enligt avtalet skall anstaltens drift fortfarande handhas av Kristliga föreningen av unga kvinnor, under det att staden för disponerandet av de tillgängliga platserna (12) skall betala dels ett årligt bidrag (för år 1941 4,000 kr.), dels ersättning för vårdkostnaderna för å hemmet intagna personer från Stockholm efter viss dag-

avgift (för år 1941 3,50 kr.). Statsbidraget till driftkostnaderna skall av arbetshemmet inlevereras till fattigvårdsnämnden. Reglemente för arbetshemmet Emaus för kvinnor fastställdes av k. m:t den 27 april 1923, med ändr. 29 juli 1938.

Efter bemyndigande av stadsfullmäktige har fattigvårdsnämnden vidare träffat avtal med Svenska diakonsällskapet om inrättande för Stockholms stads räkning av ett arbetshem för män å den av sällskapet för ändamålet inköpta Ösbyholms egendom inom Frötuna socken av Stockholms län. Arbetshemmet, som har plats för 70 personer, drives av diakonsällskapet, mot det att staden lämnar ersättning för driftkostnaderna med dels ett fast garantibelopp av 15,000 kr., dels en dagavgift av 3 kr. för varje å hemmet intagen person från Stockholm. Reglemente för arbetshemmet Ösbyholm för män fastställdes av k. m:t den 19 dec. 1924, med ändr. 8 juli 1938.

Sedan genom bestämmelser i 1924 års barnavårdslag barnavårdsnämnden erhållit befogenhet att meddela försumliga underhållsskyldiga arbetsförelägganden, får även denna nämnd disponera platser å de båda ovannämnda arbetshemmen mot ersättning av kostnaderna härfor.

Med hänsyn till de av Stockholms stad i förvarande hänseende vidtagna åtgärderna har k. m:t den 15 okt. 1926 tilläts vidare befriat staden från skyldigheten att själv upprätta arbetshem jämlikt § 33 i fattigvårdslagen.

Arbetarbostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Denna fond bildades av bidrag, som nämnda år, i anledning av konung Oscar I:s återställande till hälsan efter en långvarig sjukdom samt födelsen av kronprins Carls son Carl, subskriberades för att användas till uppförande av sunda och tjänliga bostäder åt arbetare. Fonden förvaltas av en styrelse bestående av sex personer, vilka utses för livstid av Stockholms stads fattigvårdsnämnd. Styrelsen väljer inom sig ordförande.

Styrelsen åligger att till förverkligande av det med fondens bildande avsedda ändamål använda de medel, som nu redan finnas och framdeles komma att till fonden inflyta samt i sådant avseende vidtaga alla erforderliga åtgärder. Fondens värdehandlingar och medel förvaras hos fattigvårdsnämnden.

Fondens kapital, som vid början av dess verksamhet var 16,668 rdr banko, hade vid 1939 års slut växt till 2,020,000 kr.

Fonden äger åtta fastigheter med ett sammanlagt taxeringsvärde av 5,280,000 kr. samt disponerar därjämte en mindre fastighet, så länge

FvN den ej erfordras för stadsplaneändamål; dessutom har till fonden med tomträtt upplåtits en tomt, å vilken uppförts en byggnad taxerad till 1,150,000 kr. för beredande av bostäder åt mindre bemedlade barnrika familjer enligt k. kung. den 4 sept. 1935.

För uppgifter i övrigt angående fondens fastigheter hänvisas till kommunalkalendern 1933.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för styrelsen för arbetsarbostadsfonden till minne av den 9 februari 1853, fastställt 7 mars 1904, med ändr. 21 mars 1933.

Styrelse.

Eklund, J. M., fabrikör; **Engberg, J. A. A.**, murare; **Hallström, K. L. F.**, tjänsteman, vice ordf. och sekr.; **Ljungberg, I.**, e. o. vice värd; **Ringholm, K. E.**, konsul; **Svensson, G. A.**, byggmästare, stadsfullm., ordf.

Kontor.

Åsögatan 200, Sö.; (postgirokonto nr 50 259); t. 43 13 57.

Vice värd.

Jernberg, O. E.

Stockholms stads barnavårdsnämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Barnavårdsnämnden.

Klarabergsgatan 31, C.; t. »barnavårdsnämnden» samt 11 99 88. Nämnden sammanträder i regel tisdagar och delegerade fredagar.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (även som tidigare årg.).

Stockholms stads barnavårdsnämnd, vars uppgifter tidigare påvilat folkskoleinspektionen och en inom denna tillsatt barnavårdsnämnd, tillkom som självständig nämnd genom den av k. m:t den 8 maj 1925 fastställda instruktionen samt trädde i verksamhet den 1 jan. 1926.

Enligt lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslagen) skall den samhälleliga barnavårdsverksamheten obligatoriskt tillhöra en särskild, för ändamålet inrättad barnavårdsnämnd, som jämval har att vidtaga åtgärder till skydd för ungdom inom kommunen. (Understöd åt barn, som vårdas i sina hem, skall dock ankomma å fattigvårdsnämnden.) Barnavårdsnämnd har att med uppmärksamhet följa de inom kommunen rådande förhållandena i avseende å barns och ungdoms vård och uppfostran samt noggrant tillse, att barn och ungdom, som vistas inom kommunen och äro i den belägenhet, att det enligt barnavårdslagen ankommer på nämnden att ingripa, bli va föremål för dess åtgärder. Nämnden skall också verka för förbättrad barn- och ungdomsvård och i sådant syfte söka främja tillkomsten och utvecklingen av barnhem och anstalter till stöd för hemuppfostran ävensom andra anordningar till barns och ungdoms välfärd. Jämlikt barnavårdslagen må barnavårdsnämnd vid handläggning av ärenden rörande ungdomsskydd kallas ungdomsnämnd.

Utom sina övriga uppgifter har barnavårdsnämnd att fullgöra vissa uppgifter enligt lagen om barn utom äktenskap ävensom att i äktenskapsmål och adoptionsärenden på domstols begäran avgiva yttrande rörande vederbörandes lämplighet såsom barnafostrare. Nämnden äger därjämte bl. a. befogenhet att för adoptivbarn föra talan om hävande av adoptivförhållande samt att i vissa fall hos domstol göra anmälan om

föräldrars skiljande från vårdnaden, om entledigande av förmyndare samt om förordnande av god man för bevakande av barns rätt vid talan om dess börd. Genom förordningen den 11 juni 1937 om mödrahjälp och lagen den 18 juni 1937 om förskottering av underhållsbidrag till barn, vilka författningar trätt i kraft den 1 jan. 1938, har barnavårdsnämnden ålagts nya arbetsuppgifter.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 17 dec. 1937, som fastställes av k. m:t den 25 febr. 1938, tillkommer det barnavårdsnämnden att handhava ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm (se sid. 282). Barnavårdsnämnden har dessutom av stadsfullmäktige erhållit anslag för öppnande av s. k. barnstugor i sådana stadsdelar, där det förekommer ett större antal mindre bemedlade, barnrika familjer (se sid. 283). Enligt sin instruktion skall barnavårdsnämnden förvalta stadens barnavårdsanstalter med undantag av skyddshemmen samt i övrigt handhava de uppgifter, som jämlikt lagen om samhällets barnavård och eljest gällande föreskrifter tillkomma barnavårdsnämnd, ävensom övriga barnavården rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består av nio ledamöter, vilka jämte sju suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämndens ledamöter skola vara a) en lagkunnig, i domarvärv erfaren man, b) en ledamot av fattigvårdsnämnden, c) en i församlingstjänst inom staden anställd ordinarie präst, d) en vid stadens folkskolor eller fortsättningsskolor anställd lärare eller lärarinna eller en av stadens folkskolinspektörer, e) en läkare samt f) fyra andra för nit och intresse för barn- och ungdomsvård kända personer, därav minst en kvinna. För en var av de ledamöter, som avses i a) b) c) d) och e) utses en suppleant i samma ställning, som föreskrivits i fråga om ledamöterna. För de i f) omförmälda ledamöterna väljas två suppleanter, varav minst en skall vara kvinna. Stadsfullmäktige utse en av nämndens ledamöter till ordförande, att tjänstgöra för den tid han är vald till ledamot. Vice ordförande utser nämnden inom sig vid början av varje kalenderår. Vederbörande borgarråd äger, även om han icke är ledamot av nämnden, närvara vid nämndens sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att där-

BvN

vid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer barnavårdsdirektören, förste folkskollinspektören och förste stadsläkaren.

Med hänsyn till det nära sambandet mellan barnavårdsnämndens och fattigvårdsnämndens verksamhet föreskrives i barnavårdslagen, att, i den mån så prövas påkallat, representanter för dessa nämnder eller nämnderna i deras helhet böra sammankomma för rådplägnning om angelägenheter, som beröra bådas verksamhet. Äro beträffande visst ärende barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden av olika mening, vilkendera myndigheten som har att ingripa, bör ärendet överlämnas till en tremannanämnd, bestående av den för båda nämnderna gemensamma ledamoten samt ytterligare en för ett år utsedd ledamot från vardera av nämnderna. Denna nämnd avgör, vilken av myndigheterna som skall taga befattning med ärendet.

Under barnavårdsnämnden sorterar nämndens expedition, som — under ledning av en barnavårdsdirektör — fungerar som nämndens utredande och verkställande organ, samt därjämte fem barnhem, tre skyddshem och två lärlingshem. Härtill komma lärlingshemmet Fredrik Barcks minne, ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne samt barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne, vilka hem ävensom skyddshemmen stå under särskilda styrelser.

Författningar. Lag om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag) 6 juni 1924, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 524). Instruktion för Stockholms stads barnavårdsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 5,795,320 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,944,664 kr. (därav 225,000 kr. från Allmänna barnhusets Stockholmsfond, se sid. 290, och 176,820 kr. bidrag och ersättning av statsmedel).

Barnavårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadsfullmäktige).

Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

Trotzig, C. A. F., rådman.

Övriga ledamöter.

- *Andersson, Paul, överlärare.
- *Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina), fru.
- *Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm.
- *Kruise, E. Ingeborg, fru.
- Mogård, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm.
- Svedenius, C. G., tf. överläkare, stadsfullm.
- Théel, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

- *Wirén, f. Fransén, E. Maria, fru.
- Gullstrand, A. M., rådman.
- *Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.
- Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru.
- *Widgren, f. Olovsson, Olga J. B., fru.
- *Gunnard, O. B., kyrkoherde.
- Ivarsson-Pauli, R. Gulli, fru, prakt. läkare, stadsfullm.

Kassaförvaltare.

Löfving, K. B. E., barnavårdsdirektör; Carlson, V. O. J., byråinspektör (suppl.).

Sekreterare.

Källander, H. J., assessor (se sid. 277).

Barnavårdsnämndens delegerade.

Delegerade för tjänsteärenden.

Karlsson, Wictor E., ordf.; Mogård, J. A. B.; Trotzig, C. A. F.

Suppleanter: Andersson, Paul; Théel, f. Roth, Elisif.

Delegerade för samhällsvårdsärenden.

Andersson, Paul, ordf.; Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina); Théel, f. Roth, Elisif.

Suppleanter: Kruise, E. Ingeborg; Widgren, f. Olovsson, Olga J. B.

Delegerade för mödrahjälps- och bidragsförskottsärenden.

Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina); Malmroth, f. Herlitz, Elsa; Söderström, f. Hagberg, Vera M.

Suppleanter: Widgren, f. Olovsson, Olga J. B.; Wirén, f. Fransén, E. Maria.

Delegerade för barnstuguärenden.

Andersson, Paul; Höjer, f. Dahl, T. Signe E.; Théel, f. Roth, Elisif

Delegerade för upphandlingsärenden.

Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina); Théel, f. Roth, Elisif.

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordning, som de ledamöter (inberäknat ordföranden och vice ordföranden), vilkas resp. ersättare de enligt gällande författningar eller nämndens beslut i första hand skola vara (för ledamöterna fru Théel och hr Andersson finnas inga suppleanter utsedda).

Tremannanämnden.

(Se ovan.)

Théel, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm. (självskreven såsom ledamot i såväl fattigvårdsnämnden som barnavårdsnämnden); **Trotzig**, C. A. F., rådmän (utsedd av barnavårdsnämnden); **Wahlbärj**, J., annonschef, stadsfullm. (utsedd av fattigvårdsnämnden).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av barnavårdsnämndens samt nykterhetsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Hermansson, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm.

Larsson, f. Karlsson, Jenny A. F., fru.

Montelius, G. H., aktuarie, ordf.

Suppleanter:

Carlberg, O. Ch., stationsskrivare.

Olsson, Svea M. E., fröken.

Barnavårdsnämndens expedition.

Klarabergsgatan 31 och 33 samt Klara Västra Kyrkogata 5, C.; t. »barnavårdsnämnden»; expeditionstid: 10—14 (fredagar även 19—20).

Barnavårdsnämndens expedition, som tillika fungerar som nämndens utredande och verkställande organ, är uppdelad på följande avdelningar: avdelningen för förebyggande åtgärder samt omhändertagna med kansliet, utackorderingsbyrån, ungdomsbyrån, rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor och förskottsbyrån; avdelningen för tillsyn av barn utom äktenskap jämte mödrarhjälsbyrån; avdelningen för tillsyn av fosterbarn samt kamerala avdelningen. Nämndens förvaltningschef är barnavårdsdirektören.

Barnavårdsdirektör (C).

Löfving, K. B. E. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1943); mottagningstid: 10—12.

Avdelningen för förebyggande åtgärder samt omhändertagna.

Klarabergsgatan 31, 2 tr., C.; t. »barnavårdsnämnden» samt 11 99 88; expeditionstid: 10—14 (fredagar även 19—20). Ang. ungdomsbyrån och rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor se nedan.

Avdelningen ombesörjer de åligganden, som enligt föreskrifterna i barnavårdslagen åvila barnavårdsnämnden beträffande dels vanartade, i sed-

ligt avseende försummade samt misshandlade eller kroppsligt vanvårdade barn, dels ock nödställda, sjuka och värlösa barn, ävensom ungdom mellan aderton och tjuguet år, som är hemfallna åt ett oordentligt, lättjefullt eller lastbart levnadssätt.

För verksamhetens bedrivande har barnavårdsnämnden indelat staden i kretsar, var och en under närmaste uppsikt av ett kretsombud, utsett av nämnden antingen bland dess egna ledamöter eller ock bland andra män och kvinnor, vilka nitälska för ungdomens vård och fostran. Kretsombuden äga närvara vid barnavårdsnämndens sammanträden.

I fråga om vanartade, i sedligt avseende försummade samt misshandlade eller kroppsligt vanvårdade barn äger barnavårdsnämnden att, i den mån omständigheterna därtill föranleda, meddela förmaning åt barnets föräldrar, tilldela varning eller äga åt barnet samt föreskriva anlitande av lämplig, till stöd för hemuppfostran inrättad anstalt eller barnets hållande till viss lämplig sysselsättning. I samband med beslut om åtgärd, som nyss nämnts, bör nämnden uppdraga åt särskild person (övervakare) att med uppmärksamhet följa barnets levnadsförhållanden och övervaka dess uppförande. Om dessa förebyggande åtgärder visa sig gagnlösa, bör nämnden skilja barnet från hemmet och omhändertaga detsamma för s. k. skyddsuppfostran. Beslut om sådant omhändertagande skall, därest föräldrarna ej lämna sitt samtycke härtill, underställas överståthållarämbetets prövning. Skyddsuppfostran skall för de vanartade barnens vidkommande meddelas å särskilda s. k. skyddshem (se sid. 286) eller ock i enskilt hem eller barnhem (se sid. 283), om så anses lämpligare. I fråga om de icke vanartade barnen skall skyddsuppfostran meddelas i främsta rummet genom utackordering i enskilda hem, som stå under barnavårdsnämndens ständiga tillsyn, dock må särskilda omständigheter eller brist på lämpliga fosterhem kunna föranleda barnets intagande å barnhem. För ingripande mot vanartade barn är åldersgränsen aderton år och för andra barn sexton år. När för skyddsuppfostran omhändertaget barn anses ej vidare vara i behov av sådan uppfostran, skall barnet utskrivas. Sådan utskrivning skall äga rum senast då barnet fyller aderton år, dock må utskrivning av i skyddshem intagen elev kunna anstå till dess vederbörande fyllt tjuguet år. Vid slutlig utskrivning bör tillses, att barnet erhåller lämpligt arbete och nödig utrustning.

Barnavårdslagen äger fr. o. m. år 1935 tillämpning även å unga personer mellan aderton och tjuguet år, som äro hemfallna åt ett oordentligt, lättjefullt eller lastbart levnadssätt. (Tidigare gällde lösdrivarlagen beträffande dessa personer.) Bestämmelserna om nämndens verksamhet med avseende å ungdom över aderton år avvika dock i vissa hänseenden från de be-

BvN

stämmelser, som gälla beträffande barn under nämnda ålder. I fråga om person mellan aderton och tjuguet år skall barnavårdsnämnden tillhålla honom att föra ett ordentligt liv samt allvarligt erinra honom om de påföljder, som i annat fall kunna inträda för honom. Om det provas vara till gagn för hans tillrättaförande, skall nämnden söka vara honom behjälplig med anskaffande av arbete eller vidtaga annan tjänlig åtgärd. I sådant fall bör efter omständigheterna hänvändelse ske till arbetsförmedlingsanstalt, myndighet, som handhar ledningen av allmänt arbetsföretag, annan offentlig eller enskild institution, hans anhöriga eller andra, som kunna finnas lämpliga och villiga att taga hand om honom eller att eljest bereda honom tillfälle att efter förmåga ärligen försörja sig och föra ett ordentligt liv. Då omständigheterna det påkalla, äger nämnden också uppmana hans föräldrar att tillse, att han för ett ordentligt liv. I fråga om skyddsuppfostran av ifrågavarande underåriga gälla även särskilda regler.

Barnavårdsnämndens omsorg om de nödställda, sjuka eller värlösa barnen, vilken tidigare åvilat fattigvården, kallas samhällsvård. Föremål för nämndens ingripande i detta hänseende äro dock endast barn under sexton år, vilka antingen sakna föräldravård, emedan föräldrarna övergivit barnet eller avlidit, eller ock på grund av förhållandena i föräldrahemmet eller sjukdom eller svaghet hos barnet anses böra omhändertagas för erhållande av vård i enskilt fosterhem eller å anstalt. I detta fall får dock omhändertagandet endast ske med föräldrarnas medgivande. Nödställda barn, som anses erhålla den lämpligaste hjälpen genom understöd i hemmet, ävensom alla nödställda över sexton år tillhöra liksom förut fattigvårdens område.

För fullgörande av barnavårdsnämndens skyldighet jämlikt 1924 års barnavårdslagstiftning att handhåva utackorderingen av barn under sexton år har inom nämndens expedition upprättats en särskild utackorderingsbyrå, vilken tills vidare jämväl biträder fattigvårdsnämnden vid tillsyn m. m. över äldre personers utackorderande i enskilda hem. Kostnaderna för ifrågavarande utackorderingsverksamhet beträffande äldre personer uppföras dock å fattigvårdsnämndens stat.

De barn, som av barnavårdsnämnden omhändertagas för samhällsvård, utackorderas i enskilda fosterhem, där ej särskilda omständigheter föranleda, att barnet bör intagas i barnhem eller anstalt för sjuka och abnorma. Förutom till nämndens egna barnhem (sid. 283) förekommer givetvis även överlämnande av barn mot afgift till andra barnavårdsanstalter, av vilka en del understöddas av och stå i nära samarbete med nämnden eller med visst inflytande för nämnden å deras ledning. Bland dessa anstalter må nämnas barnhemmet Eurenii-Ljungerantz' minne (sid. 285) m. fl. spädbarnshem, lärlingshemmet Fredrik Barcks

minne (sid. 288), ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne (sid. 288), Hambergskas stiftelsens barnhem i Färentuna socken å Svartsjölandet, avsett för tuberkulösa, men ej sjukhusvård behövande barn, samt Karlslunds sinnesslöanstalt vid Väsby. Sistnämnda anstalt innehaves numera av Föreningen för psykiskt vanlottade, i vars styrelse nämnden äger utse en ledamot.

För varje utackorderingsområde i landsorten utser barnavårdsnämnden lokalombud, som skall uppsöka och föreslå hem, lämpliga för mottagande av barn för vård och uppfostran, samt handhåva tillsynen över barnen inom distriktet. Lokalombudens verksamhet ävensom fosterhemmen inspekteras av nämndens tjänstemän. K. m:t har den 22 nov. 1940 medgivit barnavårdsnämnden förtsett befrielse t. v. intill utgången av år 1945 från kontroll från vederbörande vistelsekommuns barnavårdsnämnds sida över de till fosterhem eller barnhem utom Stockholm överlämnade barnen.

För kostnaderna för omhändertaget barn äger barnavårdsnämnden uttaga ersättning av barnets föräldrar eller annan underhållsskyldig, hemortskommun eller staten. Kostnaderna för skyddsuppfostran av person, som omhändertagits efter aderton år, betalas av staten. Därest underhållsskyldig undandraget sig honom åliggande ersättningskyldighet, kan han av barnavårdsnämnden föreläggas att fullgöra honom å fattigvårdsanstalt eller eljest anvisat arbete. Arbetsföreläggande kan jämväl av barnavårdsnämnden tillgripas mot föräldrar, vilkas försummelse att fullgöra på civilrättslig väg fastställd bidragsskyldighet föranleder försämring i barnets uppehälle och uppfostran. För omhändertagande av dylika försumliga underhållsskyldiga äger barnavårdsnämnden disponera platser å de för fattigvårdsnämnden avsedda arbetshemmen Ösbyholm för män och Emaus för kvinnor (jfr sid. 271).

Å barnavårdsnämndens expedition har upprättats ett centralregister över de barn, som äro föremål för nämndens verksamhet.

Ungdom, som tidigare varit föremål för åtgärd från barnavårdsnämndens sida, hänvänder sig ofta till nämnden med begäran om råd och hjälp, då de stå utan arbete eller bostad. Men även annan ungdom ävensom föräldrar bruka i dylika situationer söka nämndens bistånd. Anledningen härtill har i åtskilliga fall också varit iråkade nödlägen och svårigheter av andra slag. Barnavårdsnämnden har på grund härav upprättat en särskild avdelning, benämnd Stockholms stads upplysnings- och rådgivningsbyrå för ungdom (förkortat Ungdomsbyran).

Ungdomsbyrån utgör nämndens organ för handläggning av sådana till nämndens verksamhet hörande ärenden, vilka avse befrämjandet av åtgärder till ungdoms välfärd. I överensstämmelse härmed har byrån till uppgift att med uppmärksamhet följa de inom kommunen rådande

förhållandena i avseende å ungdoms vård och uppfostran, att meddela skolfri ungdom upplysningar och råd i fråga om utbildning och yrkesval, i fall av inre eller yttre svårigheter samt i personliga angelägenheter i allmänhet, varvid särskild uppmärksamhet skall ägnas åt de unga, som till följd av kroppslig eller andlig brist eller svaghet äro i behov av hjälp, att tillhandagå föräldrar med upplysningar och råd i uppfostringsfrågor och andra för de ungas välfärd betydelsefulla angelägenheter samt att söka bereda arbetslös ungdom sådan sysselsättning och omvårdnad, som är ägnad att motverka de skadliga följderna av arbetslösheten. Byråns verksamhet omfattar tills vidare endast manlig ungdom och sådan ungdoms föräldrar.

Till förebyggande av dubbelarbete och onödiga kostnader samt till betryggande av planmässighet och effektivitet skall ungdomsbyrån upprätthålla ett intimt samarbete med andra myndigheter och institutioner, vilka hava att vidtaga hjälpåtgärder med avseende på ungdom eller som bedriva annan ungdomsvårdande verksamhet. Vad särskilt angår samarbetet med stadens arbetsförmedling fordras såsom regel, att arbetslös skall vara anmäld därstädes, innan byrån tager befattning med honom. Den närmaste ledningen av byråns verksamhet handhåvas av en föreståndare, vilken är ansvarig för arbetets bedrivande enligt ovan angivna riktlinjer.

Vidare har nämnden såsom ett led i nämndens allmänt förebyggande verksamhet upprättat en särskild rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor, vilken har till uppgift att lämna råd och hjälp åt föräldrar, lärare och andra barnafostrare rörande behandling av sådana barn i förskolåldern och skolåldern, vilkas uppförande eller förhållningssätt i övrigt förete mera framträdande egendomligheter (>problem barn>).

Slutligen har nämnden för handläggning av ärenden enligt lagen om förskottering av underhållsbidrag till barn inrättat en särskild byrå, förskottsbyrån. Enligt nämnda lag äger barn under 16 år, vars fader är bidragspliktig, att under vissa förutsättningar av allmänna medel erhålla förskott å det underhållsbidrag, som fadern icke erlägger. Bidragsförskottet har bestämts till varierande belopp, dels med hänsyn till dyrtortsgraderingen, dels med hänsyn till antalet barn i familjen och dels med hänsyn till storleken av moderns inkomst. Barnets representant äger att hos barnavårdsnämnden i den kommun, där barnets moder senast blivit mantalsskriven, göra ansökan om bidragsförskott. Bidragsförskott beviljas varje gång för ett år och utbetalas månadsvis. För lämnat bidragsförskott inträder barnavårdsnämnden i barnets rätt till underhållsbidrag gentemot fadern. I den mån nämnden ej kan uttaga ersättning av fadern, är nämnden berättigad till gottgörelse av staten för $\frac{3}{4}$ av utgivna bidragsförskott.

Författningar. Lag om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag) 6 juni

1924, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 524). K. kung. med vissa föreskrifter i anledning av barnavårdslagen 30 nov. 1934, med ändr. K. kung. om statsbidrag till vissa kostnader enligt barnavårdslagen 24 sept. 1937, med ändr. K. kung. om efterlysning av vissa underhållsskyldiga 25 nov. 1927, med ändr. Lag om förskottering av underhållsbidrag till barn 18 juni 1937, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 909 och SvF 1941: nr 107). Lag om barnbidrag 18 juni 1937 (§ 9 mom. 2). Lagarna 14 juni 1917 om adoption (§§ 9 och 20), 11 juni 1920 om barn i äktenskap (§§ 8 och 19), 6 juni 1924 om förfarandet i brottmål rörande vissa minderåriga (§ 3), 27 juni 1924 om förmyndarskap (kap. 12 § 16) samt strafflagen (kap. 14 § 45). Instruktion för kretsombud och övervakare, tillsatta av barnavårdsnämnden, fastställd av barnavårdsnämnden 1 mars 1927. Instruktion för lokalombud, antagna av barnavårdsnämnden, fastställd av barnavårdsnämnden 11 juni 1926. Instruktion för den förebyggande barnavården inom Stockholms stad, fastställd av SF 31 okt. 1938 (Kf 1938: nr 32). Instruktion för assistenterna hos Stockholms stads barnavårdsnämnd, utfärdad av barnavårdsnämnden 16 maj 1939 (Kf 1939: nr 40).

Kansliet.

Föreståndare.

Kinell, E. A. T., förste kammarskrivare (17).

Överläkare (4,800 kr.).

Lindsjö, D. M., tj., tf. Herlitz, C. W.; mottagningstid, tisdagar och fredagar 14—15.

Sekreterare (4,080 kr.).

Källander, H. J., assessor; träffas i regel 9—10.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Sundström, N. G.; Svensson, O. H. S. E., tj. (se sid. 295), tf. Svenson, S. E. A.; Frykman, N. R.; Perup, J. W., tj. (se sid. 278).

Extra assistent (3,780 kr.).

Schwartz, G.

Förste kontorsskrivare (11).

Axelsson, f. Magnusson, Helfrid M., tj. (se sid. 280), tf. Jansson, Dagmar E.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. första kontorsbiträden (VII), två e. o. kontorsbiträden (V), ett e. o. skrivbiträde (IV), extra skrivbiträden.

Barnavårdsnämndens kretsombud

(225 kr.; dessutom 17 kr. för varje undersökning).

BvN

Storkyrkans, Klara, Jakobs, Johannes och
Adolf Fredriks församlingar.

Tollin, D. F. N., kyrkoadjunkt; Kammakargatan
30, Va.; t. 20 35 56.

Kungsholms och S:t Görans församlingar.

Admund, B. S. A., kyrkoadjunkt; Arbetargatan
21, K.; t. 53 62 64.

Gustav Vasa och Matteus församlingar.

Pettersson, f. Danielsson, V. M. (Manni), fru;
Karlbergsvägen 30, Va.; t. 30 92 98.

Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars
församlingar.

Nöjd, P. D., överlärare; Danderydsgatan 27, Ö.;
t. 31 99 50.

Maria Magdalena och Högälids församlingar.

Grenander, Greta, förste amanuens; Bastugatan 27,
Sö.; t. 42 62 17.

Katarina och Sofia församlingar.

Agvald, R. V., överlärare; Skånegatan 117, Sö.;
t. 40 29 89.

Brännkyrka församling.

Hassler, J. E. A., kyrkoadjunkt; Herr Stens
Väg 54, Älvsjö 1; t. Älvsjö 8 82.

Enskede församling.

Vide, A. V., överlärare; Kyrkogårdsvägen 11, En-
skede 1; t. 49 10 91.

Bromma församling.

Wallerius, L., överlärare; Bergviksvägen 38, Smed-
slätten; t. 25 01 35.

Utackorderingsbyrån.

Klarabergsgatan 31, 2 tr., C.; t. »barna-
vårdsnämnden» samt 11 99 88.

Inspektör (1 kl.) (19).

Falk, A. V.; t. 20 46 14.

Biträdande inspektör (14).

Berglind, A. L. Ragnhild.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Parmsten, A. Valborg.

Kontorsskrivare (9).

Horneman, Sally E.

Två första kontorsbiträden (7), ett kon-
torsbiträde (5), två e. o. skrivbiträden (IV).

Ungdomsbyrån.

Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C.; t. »barnavårdsnämnden» samt 11 31 60; *expeditionstid*: 9—12, 14—16, tisdagar och fredagar även 19—20, lördagar endast 9—12.

Föreståndare (2,400 kr.).

Holmberg, J. A., folkskollärare.

E. o. assistent (1 kl.) (XII).

Jacobsson, J. N.

Extra assistent (3,180 kr.).

Olldén, G. S.

Rådgivningsbyrån för uppfostrings-
frågor.

Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C.; t. »barnavårdsnämnden»; *expeditionstid*: alla vardagar 10—12, fredagar även 17—20.

E. o. läkare och föreståndare (XXI).

Ramer, K. T., prakt. läkare; t. 11 43 04.

Biträdande läkare (2,700 kr.).

Frey, T. S.

*Assistent för psykologiska under-
sökningar.*

Varenius, f. Hallner, Margareta.

Extra förste assistent (5,280 kr.).

Wennerberg, Edith L.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Wennerberg, Edith L., tjl. (se ovan), *tf. Olsson*, Anna M.; *Broddner*, f. Colliander, Carin I. M.; *Nordström*, Anna-Greta.

Extra assistent (3,180 kr.).

Gunther, Britta H. Å., tjl., *tf. Ellwyn*, B. Christina.
Ett e. o. skrivbiträde (IV).

Förskottsbyrån.

Klarabergsgatan 33, 2 tr., C.; t. »barnavårdsnämnden»; *expeditionstid*: 10—14, fredagar även 19—20.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Holmgren, f. Almgren, Doris D. A.

*Extra biträdande inspektörer
(5,616—3,960 kr.).*

Perup, J. W.; Carlweitz, J. R. T.; Öström, L., *tf.*

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett extra första kontorsbiträde (3,960 kr.), två e. o. skrivbiträden (IV) samt extra och tillfälliga biträden.

Dessutom vid Stockholms stadsmissions barnhem för gossar vid Bostorp (Södermanland) en *ord. folkskollärare* och en *e. o. folkskollärare*. (Befattningarna äro uppförda å barnavårdsnämndens lönestat¹.)

Barnavårdsmannaavdelningen.

Klarabergsgatan 31, 3 tr., C.; t. »barnavårdsnämnden» samt 11 99 88; expeditionstid: 10—14, fredagar även 19—20.

Lagen den 14 juni 1917 om barn utom äktenskap stadgar, att för varje barn utom äktenskap skall av barnavårdsnämnden förordnas lämplig man eller kvinna till barnavårdsman. Förordnandet meddelas, så snart nämnden mottagit anmälan om den blivande moderns havandeskap eller erhållit kännedom om barnets födelse. Barnavårdsmanne's allmänna uppgift angives i lagen vara »att bistå modern med råd och upplysningar samt tillse, att barnets rätt och bästa behörigen tillvaratagas». Särskilt åligger det honom att sörja för att barnets börd fastställas och att barnet tillförsäkras underhåll, varjämte han skall biträda med indrivande och tillhandahållande av underhållsbidrag. Avtal om periodiskt utgivande av framtida underhållsbidrag är ej giltigt utan hans godkännande. Uppdraget som barnavårdsman upphör, när barnet fyllt aderton år.

Enligt lagar den 19 maj 1939 ang. ändringar i lagen om barn i äktenskap och lagen om adoption kan barnavårdsman förordnas jämväl för barn och adoptivbarn i söndrade eller upplösta äktenskap. Har modern (adoptivmodern) tillerkänts vårdnaden om barnet, skall barnavårdsman förordnas, om hon gör framställning därom. Där barnavårdsnämnden av särskilda skäl finner det erforderligt, kan nämnden emellertid förordna barnavårdsman, även om modern icke skulle önska det.

Över barnavårdsmanne's verksamhet skall tillsyn övas av barnavårdsnämnden, varjämte nämnden bör bistå barnavårdsmanne i hans verksamhet samt lämna honom erforderliga råd och upplysningar. Det åligger nämnden att årligen granska av barnavårdsmanne förda anteckningar och — i förekommande fall — räkenskaper. Nämnden har även att pröva avtal, som innefattar åtagande att till barnets underhåll utgiva visst belopp en gång för alla, samt mottaga och besluta om användningen av sådant belopp.

Till biträde åt nämnden vill fullgörandet av dess ovannämnda åligganden har anställts en byråinspektör. I några fall hava därtill lämpliga personer av intresse för modern och barnet åta-

git sig att utan ersättning vara barnavårdsmän. I öfrigt utföres barnavårdsmannarbetet av hos nämnden anställda ordinarie, extra ordinarie och extra barnavårdsmän, varjämte sedan år 1924 vissa personer, som icke äro hos nämnden anställda, erhålla barnavårdsmannauppgifter mot ersättning med visst belopp per fall. Sådant ersättning utgår f. n. till tre personer.

Antalet barnavårdsmannaskap, som den 1 jan. 1941 stodo under nämndens tillsyn, var 8,681, varav 8,400 för barn utom äktenskap och 281 för barn i äktenskap.

För handläggning av ärenden enligt k. förordn. om mödrahjälp har barnavårdsnämnden inrättat en särskild byrå, *mödrahjälpsbyrån*. Enligt nämnda förordning må kvinna, som i anledning av havandeskap eller barnsbörd är i uppenbart behov av understöd, tillerkännas mödrahjälp av statsmedel. Mödrahjälp lämnas i den form, som för varje särskilt fall finnes lämpligast, i en eller flera poster, dock högst till ett sammanlagt värde av 300 kr. Hjälpen kan helt eller delvis lämnas såsom räntefritt lån. Mödrahjälp må ej avse tid, som infaller senare än 6 månader efter nedkomsten. När särskilda skäl därtill äro, kan dock socialstyrelsen medgiva, att hjälpen må avse jämväl sådan tid. Ansökan om mödrahjälp skall senast å 60:e dagen efter barnsbörden ingivas till barnavårdsnämnden i den kommun, där kvinnan vistas. Det åligger barnavårdsnämnden att över ansökningen avgiva yttrande till mödrahjälpsnämnden i orten (se sid. 402), vilken nämnd har att besluta i ärendet. Beslut, varigenom mödrahjälp beviljats, skall verkställas av barnavårdsnämnden, som därvid har att vaka över att hjälpen kommer till användning i enlighet med givna föreskrifter.

Förskott å moderskapspenning, som beviljas av Stockholms erkända centralsjukkas (se sid. 401), skall utbetalas till barnavårdsnämnden, som har att tillställa kvinnan beloppet. Nämnden skall därvid övervaka, att det förskottade beloppet användes för de ändamål, för vilkas tillgodoseende det beviljats. Är kvinna, till vilken moderskapspenning skall utgå, sinnessjuk eller sinnesslös eller för hon ett socialt levnadsätt, kan hela moderskapspenningen utbetalas genom barnavårdsnämnden. Ärenden ang. utbetalning av moderskapspenning eller förskott därefter handläggas å mödrahjälpsbyrån.

Författningar. Lag om barn utom äktenskap 14 juni 1917, med ändr. Lag om äktenskaplig börd 14 juni 1917 (§ 5). Lag om barn i äktenskap 11 juni 1920, med ändr. Lag om adoption 14 juni 1917, med ändr. K. kung. med föreskrifter om barnavårdsmans verksamhet och tillsynen därå 10 nov. 1939. K. förordn. om mödrahjälp 11 juni 1937, med ändr. K. kung. med tillämpningsföreskrifter till förordn. om mödrahjälp 22 okt. 1937, med ändr. K. förordn. om moderskapspenning 11 juni 1937, med ändr. K. kung. med tillämpningsföreskrift till förordningen om moderskapspenning 31 aug.

¹) Befattningarna tillhöra Stockholms skol-district och tillsättas av folkskoleledningen, som äger utöva överinseende över undervisningen vid barnhemmet.

BvN 1940. Instruktion för avlönade barnavårdsmän hos Stockholms stads barnavårdsnämnd, utfärdad av nämnden 28 april 1931.

Anmälningar om havandeskap, enligt lagen om barn utom äktenskap, kunna göras, förutom å barnavårdsnämndens expedition, å Hjälpbyrån för barn och hem: Slussplan 9, St.; t. 10 21 98, 20 29 54; expeditionstid: alla dagar 10—16 och Brännkyrka barnhjälp, Malménka hemmet, Pilgrimsvägen, Åspudden (för Brännkyrka och Enskede); t. 45 05 20; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 9—11.

Byråinspektör (21).

Carlson, V. O. J.; mottagningstid: 10—12.

Förste barnavårdsman (14).

Juhlin, Dagmar A. M.

Barnavårdsmän (12).

(Tel.: se ovan samt personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Brehm, f. Strandberg, Ella; Carell, Carin M. C.; Ebbinghaus, f. Pettersson, Agnes E.; Engström, Estrid M. C.; Erlandsson, Jenny M.; Flyrin, Märtha V. H.; Granfelt, Marta K. A.; Heurlin-Wahlgren, Hedvig M., fru, tjl. (se nedan), tf. Axelson, f. Magnusson, Helfrid M.; Hultcrantz, E. V.; Landberg, Astrid E. F.; Rydberg, f. Lindblom, V. (Wilma); Rådberg, Disa E. S.; Sköldström, Hildur M.; Strandmark, Rut A. H. A.; Strömer, S. Cecile M.; Sylvén, Ester M.; Thörnqvist, Judit A. T.; Trägårdh, Hilma M. Ch.; Ålander, f. Tegman, Anna Ch. B.; Österblom, Ebba.

E. o. barnavårdsmän (XII).

(Tel.: se ovan samt personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Andersson, f. Ewaldt, Tyra; Axelson, f. Magnusson, Helfrid M., tjl. (se ovan), tf. Steinwall, Märtha A.; Björklund, J. M. (Hanna); Dahll, f. Appelqvist, Katarina; Harpen, Anna H. M.; Jernström, f. Christensen, H. Johnny R.; Jonsson, Karin M.; Lewander, T.; Lundin, f. Fornstedt, Sigrid A.; Ståhlberg, M. E. (Lisa); Wallin, Jenny W.; Österholm, E.; två vakanta, tf. Adler, K. G., Ekdahl, A. Å.

Extra barnavårdsmän

(5,160—3,480 kr.).

Söderlund, f. Pettersson, R. Sonja L.; Sandberg, f. Hjelm, Ingrid M. E.

Kontorsskrivare (9).

Sandberg, f. Hjelm, Ingrid M. E., tjl. (se ovan), tf. Hallinus, Märta M.

Två vik. barnavårdsmän med fast avlöning, ett första kontorsbiträde (7), två kontorsbiträden (5).

Mödranhjälpsbyrån.

Klarabergsgatan 33, 1 tr., C; t. »barnavårdsnämnden» samt 11 99 88; expeditionstid: 10—13, fredagar även 19—20. (Betr. mödranhjälpsnämnden för Stockholm se sid. 402.)

Extra biträdande inspektör

(6,084 kr.).

Heurlin-Wahlgren, Hedvig M., fru, barnavårdsman; mottagningstid 10—12, fredagar även 19—20.

Extra assistenter (2,940—2,760 kr.).

Steinwall, Märtha A., tjl. (se ovan), tf. Holm, E. B. (Els-Britt); Ehrenberg, Rut D. H.

Ett e. o. skrivbiträde (IV) samt extra och tillfälliga biträden.

Avdelningen för tillsyn av fosterbarn.

Klarabergsgatan 33, 3 tr., C; t. »barnavårdsnämnden» samt 11 99 88; expeditionstid: 10—13, fredagar även 19—20.

Med fosterbarn förstås barn under sexton år, som mot ersättning fostras hos annan än föräldrarna eller särskilt förordnad förmyndare, vilken har vårdnaden om barnet. Sådant barn skall stå under barnavårdsnämndens tillsyn. Det samma gäller, även om ersättning ej utgår, barn i nämnda ålder, som är intaget i barnhem. Det åligger barnavårdsnämnden att tillse, att fosterbarnsvården icke utövas av personer eller på ställen, som äro för ändamålet olämpliga, samt att övervaka, att fosterbarnen komma i åtnjutande av tillfredsställande vård och uppfostran samt, i händelse av sjukdom, den vård, som av omständigheterna påkallas. Den, som mottagit barn till fostran, är skyldig att därom göra anmälan hos barnavårdsnämnden. Finner nämnden, att fosterbarn icke hos barnfostraren erhåller tillfredsställande vård och uppfostran, äger nämnden, därest rättelse icke på annat sätt kan åstadkommas, förelägga barnfostraren att lämna barnet ifrån sig till den, som är skyldig att taga vård om detsamma. Befinnes ej detta lämpligt, har barnavårdsnämnden att omhändertaga barnet och därmed förfara såsom med barn, som omhändertagits för samhällsvård (se sid. 276). Nämnden äger tillika, om skäl därtill föreligger, meddela barnfostrare förbud att vidare mottaga fosterbarn. Nu nämnda åtgärder kunna jämväl av nämnden vidtagas mot anstalt, där missförhållanden råda. För utövande av tillsynen över fosterbarnen äro anställda sju inspektorer.

I fråga om tillsynen över av nämnden omhändertagna barn, vilka äro utackorderade i enskilda hem eller intagna i icke kommunala barnhem inom staden, har nämnden förordnat, att jämväl

sådana barn skola stå under tillsyn av vederbörande inspektris. Vidare utöva inspektiserna tillsyn över värden av späda utomäktenskapliga barn, som hava barnavårdsman i Stockholm, i de fall, då barnen icke äro inskrivna vid barnavårdscentral. Sådant tillsyn äger rum, även om barnen icke äro fosterbarn utan befinna sig hos sina föräldrar eller endera af dem.

För verksamhetens bedrivande är staden indelad i sex distrikt, nämligen:

1. Storkyrkoförsamlingen, Hedvig Eleonora och Engelbrekts församlingar.
2. Sofia församling, den del av Katarina församling, som ligger öster om Götgatan, samt de delar av Maria Magdalena och Högälids församlingar, som begränsas av Götgatan, Högbergsgatan, Björngårdsgatan. Wollmar Yxkullsgatan, Årstaviken, Brännkyrkagatan, Varvsgatan och Mälaren.
3. Jakobs, Johannes, Gustav Vasa, Adolf Fredriks och Kungsholms församlingar samt den del av S:t Görans församling, som ligger öster om Fridhemsgatan.
4. Bromma församling samt den del av S:t Görans församling, som ligger väster om Fridhemsgatan.
5. Euske församling, de delar av Katarina, Maria Magdalena och Högälids församlingar, som begränsas av Götgatan, Högbergsgatan, Björngårdsgatan, Wollmar Yxkullsgatan och Årstaviken, samt av Brännkyrka församling stadsdelarna Örby, Liseberg, Östberga och östra delen av Årsta.
6. Brännkyrka församling med undantag av de stadsdelar, som tillhöra 5:e distriktet, samt den del av Högälids församling, som begränsas av Brännkyrkagatan, Varvsgatan och Mälaren.

Första inspektrisen utövar tillsyn över enskilda barnhem och förlossningshem samt sådana till stöd för hemuppföstran inrättade anstalter, som åtnjuta understöd af staden.

Inspektrisen i 1:a distriktet sköter expeditionen. Mottagningstid: 10—12, fredagar även 19—20.

Författningar. Lag om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag) 6 juni 1924, med ändr., kap. 7, (se Kfh 1941: sid. 543). Instruktion för [fosterbarns] inspektiser hos Stockholms stads barnavårdsnämnd, utfärdad af nämnden 28 april 1931.

Inspektris (1 kl.) (12).

Borg, Tyra E. M., mottagningstid: 9—10, fredagar även 19—20.

Inspektriser (2 kl.) (9).

(Tel.: se personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Ehnbom, Inga J. M. (5:e distr.); Hasselberg, Margareta Ch. (2:a distr.); Johansson, f. Gus-

tafsson, Elsa K. (6:e distr.); Parmsten, A. Valborg (1:a distr.), tjl. (se sid. 278), *tf.* Westling, Ina B.; Swartz Eng, Ida E. Ch. (3:e distr.).

E. o. inspektriser (2 kl.) (IX).

(Tel.: se personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister.)

Holmgren, Beda A. (4:e distr.); Westling, Ina B., tjl. (se ovan).

Kamerala avdelningen.

Klarabergsgatan 31, 2 tr., C. (postgiro-konto nr 2700 och 3173); t. barnavårdsnämnden; förfrågningar angående in- och utbetalningar för barn utom äktenskap besvaras även å t. 2000 90; expeditionstid: 10—14, fredagar även 19—20.

Kamerala avdelningen handlägger ekonomiska angelägenheter angående nämnden och densamma underlydande anstalter med undantag av barnhemmet Eurenii Ljungerantz' minne och ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne samt ärenden rörande ersättning för kostnader för omhändertagna barn, varjämte kassan förmedlar in- och utbetalningar av underhållsbidrag för barn utom äktenskap.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Unell, F. M.; mottagningstid: 10—12.

Extra kamrersassistent (7,944 kr.).

Strömberg, R. I.

E. o. kammarskrivare (XV).

Lindahl, O.

Kontorsassistent (13).

Lundqvist, K. A.

E. o. kontorsassistenten (XIII).

Frisk, J. S. H.; en vakant, *tf.* Östlund, Å. M. E.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Hellung, f. Sandstedt, E. Margit O.

Kontorsskrivare (9).

Jansson, Dagmar E., tjl. (se sid. 277), *tf.* Ohlander, f. Bengtsson, I. E. M. (Greta); Jarre, f. Franzén, Svea.

Två första kontorsbiträden (7), ett extra första kontorsbiträde (3,480 kr.), tre e. o. kontorsbiträden (V), tre e. o. skrivbiträden (IV), extra skrivbiträden.

En e. o. telefonist (IV), en extra telefonist (2,040 kr.), en förste expeditionsvakt (8), två expeditionsvakter (6), en e. o. expeditionsvakt (VI), två e. o. expeditionsvaktsbiträden (IV).

BvN

Barnavårdscentraler.

Staden har under en följd av år beviljat medel till den förebyggande barnavård, som bedrivits av föreningen Mjölkdroppen och till dessamma anslutna lokalavdelningar genom av dessa upprättade s. k. mjölkdroppar, vilka avse att verka för en förbättrad barnavård. Jämlikt k. kung. den 21 juli 1937 kan från och med år 1938 statsbidrag erhållas för förebyggande mödra- och barnavård av den art, som bedrivits av nämnda förening. Statsbidrag utgår till landsting eller stad, som ej deltagar i landsting, för anordnande av rådgivande verksamhet i fråga om förebyggande barnavård. Såsom villkor för erhållande av bidrag gäller, att medicinalstyrelsen godkännt plan för verksamheten, att vården lämnas avgiftsfritt, att läkare och sjuksköterskor äro tillförsäkrade vissa minimiavlönningar och att sköterskorna uppfylla de behörighetsvillkor, som medicinalstyrelsen enligt författningen äger föreskriva. På grund av de föreskrivna villkoren för erhållande av statsbidrag har emellertid kostnaden för verksamheten ökat, så att föreningen Mjölkdroppen endast kunnat bekosta en mindre del av samtliga utgifter, under det att större delen måste bekostas av det allmänna. Barnavårdsnämnden, som enligt k. mts beslut den 25 febr. 1938 erhållit medgivande att handha ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm, har därför från början av år 1940 helt övertagit den rådgivande och övervakande verksamheten. I fråga om dispositionen av föreningen Mjölkdroppens och dess lokalavdelningars tillgångar har föreningens styrelse uttalat, att avkastningen av densamma bör användas till understöd åt hjälpbehövande mödrar med späda barn, varigenom det anslag från staden, som tidigare utgått såsom understöd åt digivande mödrar, kunnat indragas.

Ledningen av den enligt föreskrifterna i k. kung. den 21 juli 1937 bedrivna förebyggande mödravården har enligt stadsfullmäktiges beslut uppdragits åt sjukhusdirektionen (se sid. 137).

Den förebyggande barnavården i Stockholm bedrivs vid barnavårdscentraler av den typ, som i författningen betecknas med barnavårdscentral, typ 1. Sådan central skall stå under ledning av specialutbildad, legitimerad läkare med erforderligt biträde av en eller flera, dock högst tre sjuksköterskor.

Inom staden finnas f. n. 12 barnavårdscentraler.

Enligt den av stadsfullmäktige fastställda instruktionen för den förebyggande barnavården är denna avgiftsfri och omfattar vården av barn intill 1 års ålder. Efter prövning av barnavårdscentralens läkare må dock övervakningen av barn, som därav äro i behov, utsträckas till 2 års ålder. Läkaren har mottagning å centralerna vissa dagar i veckan, och dessutom skall sköterskan varje dag på utsatt tid vara att träffa

på mottagningslokalen eller i sin bostad, för att mödrar och fostermödrar även mellan läkarmottagningarna må kunna inhämta råd. Sköterskan bör därjämte besöka vid barnavårdscentral inskrivna spädbarn i hemmet i och för rådgivning, så snart anledning därtill synes förefinnas.

Författningar. K. kung. 21 juli 1937 ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård, med ändr. 5 maj 1939. K. brev 25 febr. 1938 ang. ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm. Instruktion för den förebyggande barnavården inom Stockholms stad, fastställd av stadsfullmäktige 31 okt. 1938. K. kung. 22 juni 1939 ang. kostnadsfritt tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn. K. medicinalstyrelsens cirkulär 1 juli 1939 med närmare best. i anslutning till k. kung. 22 juni 1939 ang. kostnadsfritt tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn (medicinalstyrelsens förf., ser. A, 1939: nr 63).

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 114,210 kr.

Barnstugor.

Den av staden med bidrag av statsmedel bedrivna byggnadsverksamheten för anskaffande av bostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer har föranlett barnavårdsnämnden att upptaga särskild verksamhet bland de minderåriga barnen på de ställen, där dessa bostadshus uppföras, genom öppnande av s. k. barnstugor. Barnstugorna äro emellertid i lika mån öppna även för andra i trakten boende barn.

Ändamålet med barnstugorna är att för vård och fostran under en del av dagen omhändertaga barn, som därav äro i behov. Verksamheten tager i första hand sikte på barnens välfärd men är även inriktad på de hemarbetande mödrarnas behov av viss fritid. Enligt reglemente för barnstugorna må tiden för barnens omhändertagande i regel icke överstiga fyra timmar om dagen. Om förmiddagarna mottagas barn i förskolåldern och om eftermiddagarna barn i skolåldern. Verksamheten bland barnen i förskolåldern skall närmast motsvara barnträdgårdens arbetssätt, och bland barnen i skolåldern skall den innefatta tillfälle till läxläsning och lämplig fritidssysselsättning. Bland de något äldre skolbarnen har klubbverksamhet upptagits.

För barns vistelse i barnstuga skola dess föräldrar erlägga avgift enligt av barnavårdsnämnden fastställda grunder, nämnden obetaget att vid bristande betalningsförmåga helt eller delvis befria från avgift.

Under de tider barnstugans lokaler icke äro upptagna för barnstugans egen verksamhet, må de kunna upplåtas till annan barn- och ungdomsverksamhet. Till vederbörande ungdomsråd anslutna föreningar och sammanslutningar äga härvid företräde. För sådan upplåtelse skall erläggas

avgift, beräknad att minst täcka kostnaden för tillsyn, belysning och rengöring.

Den närmaste ledningen av varje barnstuga utövas av en föreståndarinna, som till biträde skall hava erforderligt antal medhjälpare. För varje barnstuga skall finnas anställd en läkare, som helst bör äga pediatrik specialutbildning. Vid förvaltningen av barnstugorna biträdes barnavårdsnämnden av särskilda inspektörer.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 242,500 kr.

Författningar. K. kung. 4 sept. 1935 om lån och bidrag av statsmedel för beredande av hyresbostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer, 14 §. Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnstugor, utfärdat av barnavårdsnämnden 19 sept. 1939 (Kf 1939: nr 36).

Pedagogisk konsulent (600 kr.).

Boman, Ester K., f. d. rektor.

Körsbärgsgården.

Körsbärsvägen 18, Ö.; t. 318282.

Extra föreståndarinna (2,880 kr.).

Vakant, tf. Karlsson, Märta D.

Läkare (500 kr.).

Bergström-Tengve, Gunhild.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,640 kr.), en *extra barnsköterska*, ett *första arbetsbiträde* (1 c), en *städerska* (1 a).

Värtagården.

Artemisgatan 41—43, Hjorthagen;
t. 625178.

Extra föreståndarinna (2,760 kr.).

Dahlgren, Anna Lisa E.

Läkare (500 kr.).

Appelberg Ulfspärre, Elsa I.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,220 kr.), en *extra barnträdgårdsledarinna* (1,890 kr.). — Ett *första arbetsbiträde* (1 c), en *städerska* (1 a).

Hammarbygården.

Olaus Magnus Väg 57—59, Hammarbyhöjden; t. 49 66 83.

Extra föreståndarinna (2,760 kr.).

Lindblom, Helena.

Läkare (500 kr.).

Nordenfelt, P. J.

Två *extra biträdande föreståndarinnor* (2,220 kr.), en *barnträdgårdsledarinna* (tim-

avlönad), en *extra barnsköterska* (2,844 kr.). — Ett *första arbetsbiträde* (1 c), en *städerska* (1a).

Kristinebergsgården.

Böttigervägen 7, K.; t. 51 20 44.

Extra föreståndarinna (2,640 kr.).

Janson, Brita S.

Läkare (500 kr.).

Naglo, O. N. O.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,220 kr.), två *extra barnsköterskor* (1,980—1,860 kr.). — Ett *första arbetsbiträde* (1 c), en *städerska* (1 a).

Tranebergsgården.

Margretelundsvägen 63, Traneberg;
t. 25 89 77.

Extra föreståndarinna (2,640 kr.).

Jenning, f. Lindström, Brita E.

Läkare (500 kr.).

Naglo, O. N. O.

En *extra biträdande föreståndarinna* (2,220 kr.), en *barnträdgårdsledarinna* (tim-avlönad), två *extra barnsköterskor* (1,860 kr.). — Ett *första arbetsbiträde* (1 c), en *städerska* (1 a).

Barnavårdsnämndens barnhem.

Under barnavårdsnämndens förvaltning stå f. n. fem barnhem (se vidare nedan).

Stadsfullmäktige hava den 18 nov. 1935 beviljat barnavårdsnämnden ett anslag av 1,600,000 kr. för uppförande av ett upptagningshem för barn vid Nyboda i Brännkyrka församling. Det nya barnhemmet är avsett att ersätta de förutvarande barnhemmen Fleminggatan 22 och Lillsjönäs, barnasynen vid Sabbatsbergsvägen även som viss del av barnavårdsverksamheten vid barnhemmet Eolshäll och asylen vid Åsögatan.

Reglementen m. m. Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnhem, fastställt av barnavårdsnämnden 23 febr. 1932. Reglemente för de vid barnavårdsanstalterna anställda befattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av barnavårdsnämnden 7 febr. 1939. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser ang. löneförhållanden för arbets-, köks-, tvätt- och städskespersonal vid Stockholms stads barnavårdsanstalter, gällande från 1 april 1940.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 1,041,760 kr.; inkomster: driftbudgeten 155,865 kr.

BvN Upptagningshemmet för barn vid Nyboda.

Nyboda; postadress: Stockholm 9; t. 45 25 00.

Upptagningshemmet, som beräknas ha plats för omkr. 215 barn, har till ändamål förutom att härberga barn, som av olika anledningar, t. ex. bostadslöshet eller moderns sjukdom, behöva tillfälligt omhändertagas, att bereda vård åt barn, som behöva observeras i fysiskt och psykiskt avseende, innan åtgärder kunna vidtagas för deras stadigvarande placering.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 508,220 kr.; inkomster: driftbudgeten 61,546 kr.

Inspektör (1 kl.) (19).

Södersteen, I. S. A. (Inga), fru.

Läkare (4,800 kr.).

Herlitz, C. W., tjl., *tf.* Anzén, G. G.

Föreståndarinnor (2 kl.) (7).

Christiansen, Ellen M.; Hjalmarsen, Karin R. E.; en vakant, *tf.* Carlsson, Helga S.

E. o. föreståndarinna (VII).

Vakant.

Värmeledningsskötare (9).

Johansson, J. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Ferlin, C. J. E.

En *e. o. köksförestånderska (3 kl.) (VII)*, en *e. o. sjuksköterska (VI)*, en *assistent-sköterska (2,820 kr.)*, en *vårdarinna (1 kl.) (5)*, en *biträdande föreståndarinna (4)*, en *e. o. biträdande föreståndarinna (IV)*, nio *barnsköterskor (3)*, elva *e. o. barnsköterskor (III)*, sexton *extra barnsköterskor (1,980—1,740 kr.)*, ett *extra skrivbiträde (2,040 kr.)*, en *extra barnträdgårdsledarinna (1,260 kr.)*, en *portvakt (1,200 kr.)*. — En *eldare (2 c)*, två *kokerskor (1 c)*, två *matsalsbiträden (1 b)*, fyra *köksbiträden (1 a)*, en *städerska (1 a)*.

Barnhemmet Eolshäll.

Eolshäll; postadress: Hägersten; t. Mälardalshöjden 3.

Barnhemmet, som har 53 platser, fungerar dels som upptagningshem för gossar i och över skolåldern, vilka på grund av uppfostringsvårigheter eller annan anledning omhändertagits för skyddsuppfostran, dels för stadigvarande vård av yngre sådana gossar, företrädesvis psykopater. Ordnat psykiatrisk observation och behandling av de senare infördes år 1928.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 104,650 kr.; inkomster: driftbudgeten 19,243 kr. (därav statsbidrag 9,935 kr.).

Föreståndare

(lön som folkskollärare; dessutom 1,380 kr.).

Östberg, N. Y., folkskollärare.

Läkare (2,040 kr.).

Frey, T. S.

En *biträdande lärarinna* (lön såsom *e. o. småskollärarinna*), en *vaktmästare (1 kl.) (8)*, en *e. o. assistent (VIII)*, en *e. o. husmoder (IV)*, tre *e. o. vårdarinnor (2 kl.) (III)*. — En *kokerska (1 c)*, ett *köksbiträde (1 a)*.

Sättra barnkoloni.

Sättra, Adelsö; postadress: Adelsö; t. Adelsö 3.

Kolonien, som är avsedd för konvalescenter samt sådana sjukliga och klena barn, vilka ej mottagas å sjukhus men vilkas hälsotillstånd genom en tids vistelse vid kolonien anses kunna väsentligen förbättras, omfattar 7 hem och kan mottaga 120 barn. Skolan vid kolonien lyder under folkskoledirektionen.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 276,970 kr.; inkomster: driftbudgeten 40,376 kr. (därav statsbidrag 9,685 kr.).

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Jonsson, Carin R. M.

Läkare (2,700 kr.).

Fredbärj, K. T.

En *folkskollärarinna* (lön såsom ord. folkskollärarinna), en *småskollärarinna* (lön såsom ord. småskollärarinna), en *e. o. köksförestånderska (3 kl.) (VII)*, en *e. o. sjuksköterska (VI)*, sex *biträdande föreståndarinnor (4)*, sju *barnsköterskor (3)*, fyra *e. o. barnsköterskor (III)*, tre *extra barnsköterskor (1,860—1,740 kr.)*, en *e. o. automobilförare (och vaktmästare) (VII)*. — En *värmeledningsskötare tillika automobilförare (2 c)*, en *gårdskar (2 a)*, en *sömmerska (1 b)*, en *kokerska (1 c)*, två *köksbiträden (1 a)*, en *städerska (1 a)*.

Barnängens flickhem.

Gaveliusgatan 7 B, Sö.; t. 40 02 35.

Detta barnhem, tidigare benämnt »Stockholms stads uppfostringsanstalt för flickor», har till ändamål att uppfostra behövande, värlösa flickor, om vilka det åligger Stockholms kommun att taga vård. Anstalten har plats för 50 flickor. Flickorna erhålla undervisning i stadens folkskolor.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 76,450 kr.; inkomster: driftbudgeten 22,092 kr. (därför ränta å donationsmedel 16,300 kr.).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Landin, Sara E.

Läkare (570 kr.).

Anzén, G. G.

En skolkökslärarinna (6), en slöjdlärarinna (6), två vårdarinnor (2 kl.) (3), en värmeledningsskötare (7).

Stockholms stads spädbarnshem.

Folkungagatan 119—123, Sö.; t. 41 54 07.

Det huvudsakliga arbetet inom hemmet, som har plats för 28 mödrar och 30 barn, utföres av mödrarna, som få lära sig både att sköta sina barn samt alla i ett hem förekommande sysslor. Vård å spädbarnshemmet bör i regel ej lämnas för längre tid än ett år.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 50,470 kr.; inkomster: driftbudgeten 12,608 kr.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Andersson, Ester M.

Läkare (1,140 kr.).

Belfrage, C. E.

En biträdande föreståndarinna (4), en köksförestånderska (4 kl.) (4).

Barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne.

Hemmet A, Skånegatan 118, Sö.; t. 40 31 19; Hemmet B, kr. Per nr 4, Salt-sjö-Duvnäs; t. Saltsjö-Duvnäs 54.

Barnhemmet är grundat dels på en testamentarisk donation av vice häradshövdingen P. L. Eureniius å ett belopp av 250,000 kr., vilket år 1910 överlämnades till staden, dels på en testamentarisk donation av tobakshandlaren P. Ljungcrantz, som efter att från den 1 dec. 1874 hava förvaltats av Allmänna barnhuset överlämnades till staden den 1 juli 1933 med ett belopp av 526,872 kr. Hemmets ändamål är att bereda vård åt värlösa barn under första och andra levnadsåret. Verksamheten är uppdelad på tvenne hem för barn i första levnadsåret: Hemmet A, Skånegatan 118, Sö., med plats för 27 barn, och Hemmet B, nr 4 kv. Per, Saltsjö-Duvnäs i Nacka socken, med plats för 18 barn. Å Hemmet A beredas unga kvinnor i 4 månaders kurser praktisk utbildning och teoretisk undervisning i späda barns vård.

Barnhemmet förvaltas av en styrelse, bestående av fem för två år valda ledamöter, av vilka tre utses av barnavårdsnämnden och två av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm. För en var av de sålunda valda ledamöterna utses i enahanda ordning en suppleant. Barnavårdsnämnden utser en av de av nämnden valda ledamöterna till ordförande. Styrelsen utser inom sig vice ordförande samt dessutom en verkställande ledamot, som har att närmare övervaka verksamheten inom barnhemmet.

Intagning av barn sker efter beslut av styrelsen, som jämväl bestämmer avgifterna för vård å hemmet. Ansökan om intagning göres hos Hjälpbyrå för barn och hem, Slussplan 9, St., kl. 10—12 varje helgfri dag utom lördagar.

Reglemente. Reglemente för barnhemmet Eurenii-Ljungcrantz' minne, antaget av SF 15 okt. 1934.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 114,158 kr.; inkomster: driftbudgeten 114,158 kr. (därför 44,000 kr. ränta å donationsmedel).

Styrelse.

*Malmberg, N. M., docent, överläkare, ordf., *Löfving, K. B. E., barnavårdsdirektör, vice ordf., Wirén, f. Fransén, E. Maria, fru (utsedda av barnavårdsnämnden); Bentzel, Maggie, föreståndarinna, *Furstenberg, f. Jacobsson, Mary B., fru, verkst. ledamot och kassaförvaltare (utsedda av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm).

Suppleanter: *Juhlin, Dagmar A. M., förste barnavårdsman, Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm., *Svedenius, C. G., tf. överläkare, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden); Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru, *Moureaux, N. C., förste kanslissekreterare (utsedda av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets hjälpbyrå för barn och hem i Stockholm).

Sekreterare (300 kr.).

Falk, A. V. (se sid. 278).

Redogörare (500 kr.).

Attermark, J. H. T. (se sid. 193).

Läkare (3,000 kr.).

Heineman, I. D.

Hemmet A.

Adress och telefon: se ovan.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Lundell, Märtha.

En e. o. lärarinna (V), en e. o. undersköterska (IV), en e. o. barnsköterska (III).

BvN — En maskinist (900 kr.), en kokerska (1 c), två köksbiträden (1 a).

Hemmet B.

Adress och telefon: se ovan.

E. o. föreståndarinna (3 kl.) (VI).

Swenson, Siri M.

En biträdande föreståndarinna (IV), tre e. o. barnsköterskor (III), en extra barnsköterska. — En kokerska (1 c), en tvätter-ska (1 b), ett köksbiträde (1 a).

Stockholms stads skyddshem.

Enligt den av 1936 års riksdag beslutade omläggningen av verksamheten vid skyddshemmen skall staten övertaga denna tidigare på landstingen och de städer, som ej deltaga i landsting, ankommande verksamhet; dock skola städerna Stockholm och Göteborg fortfarande, med bidrag av statsmedel, handhåva sin skyddshemsverksamhet och anordna för vederbörande stad avsedda skolhem, yrkeshem och hushållsskolor.

Enligt avtal mellan k. m:t och kronan samt Stockholms stad den 28 okt. 1938 skall staden för sin skyddshemsverksamhet använda för gossar skol- och yrkeshemmet Skrubba samt för flickor hemskolan Eknäs och skolhemmet Johannelund. Verksamheten vid vart och ett av skyddshemmen skall ledas av en styrelse, bestående av ordförande och två andra ledamöter. Ordföranden utses av k. m:t och övriga ledamöter av barnavårdsnämnden. Ledamöterna, av vilka en skall vara kvinna, utses för en tid av fem år.

Författningar. Lag om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag) 6 juni 1924, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 524). K. kung. med vissa föreskrifter i anledning av barnavårdslagen 30 nov. 1934, med ändr. K. stadga för skyddshemmen 24 sept. 1937, med ändr. K. kung. om bidrag av landsting och vissa städer, som ej deltaga i landsting, till kostnaderna för omläggning av skyddshemsverksamheten i riket 23 dec. 1937. K. brev till statskontoret 28 okt. 1938 ang. avtal rörande Stockholms stads skyddshemsverksamhet (Kf 1938: nr 33), ändr. 28 april och 24 nov. 1939 (Kf 1939: nr 46).

Skolhemmet Johannelund.

(För flickor.)

Johannelund, Ulvsunda; t. 25 67 09.

Denna barnavårdsanstalt, tidigare benämnd »barnhemmet Tempelbacken», har av k. m:t den 30 dec. 1937 godkänts såsom skyddshem (skolhem) för flickor i skolpliktig ålder. Skolhemmet har 30 platser. En särskild bygg-

nad har inrättats till upptagningshem med 8 platser för äldre svåruppföstrade flickor.

Vid skyddshemmet meddelas skolundervisning ävensom utbildning i hushållsgöromål och kvinnlig slöjd.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 117,470 kr.; inkomster: driftbudgeten 44,726 kr. (därav statsbidrag 25,300 kr.).

Styrelse.

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf., (utsedd av k. m:t); Trotzig, C. A. F., rådm., Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm., verkställande ledamot (utsedd av barnavårdsnämnden).

Sekreterare (300 kr.).

Carlson, V. O. J. (se sid. 280).

Föreståndarinna (18).

Almgren, Gerda F. J.

Läkare (1,020 kr.).

Ramer, K. T.

En folkskollärarinna (17), en lärarinna i kvinnlig slöjd (8), en vaktmästare (2 kl.) (6), en köksföreståndarinna (VI), en vårdarinna (III), en extra vårdarinna (1,860 kr.).

Skol- och yrkeshemmet Skrubba.

(För gossar.)

Skrubba; postadress: Stockholm 4; t. 8+5 01 53.

Skyddshemmet är beläget å egendomen Skrubba i Enschede församling. Egendomen, som ligger vid sjön Drevviken, har en areal av omkring 29 hektar åker (inkl. trädgård) och 245 hektar skogsmark.

Vid skyddshemmet meddelas skolundervisning ävensom utbildning i snickeri, skrädderi, skomakeri och mekaniskt verkstadsarbete samt i jordbruksarbete, kreatursvård och trädgårdsskötsel; eleverna fördelas efter håg och fallenhet å de olika yrkesgrenarna. Utbildningen syftar till att bibringa eleverna sådan med hänsyn till det praktiska livets krav erforderlig arbetsskicklighet, som kan vara ägnad att främja deras förmåga att försörja sig själva, sedan de utskrivits från skyddshemmet.

Vid skyddshemmet har upprättats en under lärlings- och yrkesskolstyrelsens förvaltning stående verkstadsskoleavdelning för undervisning i smides- och mekaniskt verkstadsarbete (jfr sid. 341).

Skyddshemmet får mottaga högst 85 elever. Ang. kollektivavtal se sid. 283.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 313,960 kr.; inkomster: driftbudgeten 166,168 kr. (därav statsbidrag 54,900 kr.).

Styrelse.

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av k. m:t); Trotzig, C. A. F., rådmän, Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare (480 kr.).

Carlson, V. O. J. (se sid. 280).

Föreståndare (21).

Vakant, *tf.* Freyne, E. H.; träffas säkrast 9—10.

Predikant (630 kr.).

Swensson, S. E., komminister i Brännkyrka förs.

Läkare (1,500 kr.).

Frey, T. S.

En folkskollärare (18), en assistent (18), en yrkeslärare i skrädderi (12), en rättare (10), en trädgårdsmästare (2 kl.) (10), en förman i inre tjänst (8), en husmoder (3 kl.) (7), en vaktmästare (2 kl.) (6), en ladugårdsförman (6), en e. o. automobilförare (VII), en e. o. husmoder, tillika biträdande lärarinna (VI). — En kokerska (1 c), en sömmerska (1 b), tre köksbiträden (1 a); dessutom vid verkstadskolaeavdelningen (se ovan): en yrkeslärare (7,140 kr., avlönad av lärlings- och yrkesskolstyrelsen), en verkställare, en maskinsnickare och en *gesäll* (avlönade av snickarverkstadens arrendator).

Hemskolan Eknäs.

(För flickor.)

Eknäs, Enköping; t. Upplands Vallby 3.

Skyddshemmet är beläget å Eknäs gård i Vallby socken av Uppsala län. Egendomen, som ligger vid Mälaren, har en areal av omkring 28 hektar åker och 30 hektar skog.

Skyddshemmet får mottaga högst 35 elever, vilka inom hemmet beredas utbildning i husligt arbete, trädgårds- och ladugårdsskötsel, konfektionssömn samt tvätt och strykning.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 131,100 kr.; inkomster: driftbudgeten 69,782 kr. (därav statsbidrag 24,590 kr.).

Styrelse.

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av k. m:t); Trotzig, C. A. F., rådmän, Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedda av barnavårdsnämnden).

Sekreterare (690 kr.).

Carlson, V. O. J. (se sid. 280).

Föreståndarinna (18).

Erici, Ester K.

Läkare (690 kr.).

Forssblad, H. O. E.

En lärarinna i kvinnlig slöjd (14), två lärarinnor i hushållsgöromål (14), en e. o. lärarinna (XIV), en extra lärarinna (3,660 kr.).

Dessutom för egendomens skötsel en rättare och en jordbruksarbetare.

Stockholms stads lärlingshem.

Lärlingshemmen äro i första hand avsedda för från stadens skyddshem villkorligt utskrivna elever, som antingen sakna egna hem eller ock på grund av förhållandena i föräldrahemmet icke kunna omedelbart dit återlämnas, ävensom för sådana elever, som inom skyddshemmen icke kunna erhålla med hänsyn till håg och fallenhet passande yrkesutbildning. I mån av plats mottagas även ynglingar och unga flickor från andra uppfostringsanstalter, varjämte hemmen stå öppna för sådana hem- och medellösa unga personer, som visserligen icke äro i oundgängligt behov av skyddsuppfostran men ändock behöva viss omvårdnad, tills de erhållit arbete eller kunnat återsändas till hemorten. Eleverna erhålla i lärlingshemmet bostad och kost samt tillsyn. Under dagen arbetar flertalet såsom lärlingar hos hantverksmästare, i fabriker eller i andra anställningar, till en början i regel relativt lågt avlönade men utvalda i syfte att bereda goda utsikter till framtida självförsörjning. De elever, som hava arbetsförtjänst, äro skyldiga att erlagga visst bidrag för kost m. m. under den tid de vistas i hemmet. Denna tid får icke utsträckas utöver den tidpunkt, då skyddsuppfostran under alla förhållanden senast skall upphöra.

Reglemente. Bestämmelser för Stockholms stads lärlingshem, fastställda av barnavårdsnämnden 20 okt. 1931. Ang. kollektivavtal se sid. 283.

Lärlingshemmet för gossar.

Katarina Bangata 70 (Lilla Blecktor-net), Sö.; t. 4033 54.

Lärlingshemmet för gossar har plats för 25 elever.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 48,170 kr.; inkomster: driftbudgeten 9,266 kr.

BvN

Föreståndare (15).

Björnstam, Y.

En *husmoder* (2,040 kr.), en *assistent* (1,740 kr.). — Två *köksbiträden* (1 a).

Läringshemmet för flickor.

Fjällgatan 25, Sö.; t. 40 20 45.

Läringshemmet för flickor har 20 platser.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 32,990 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,218 kr.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Andersson, Anna L.

En *köksförestånderska (4 kl.) (4)*, en *assistent (2,340 kr.)*.

Läringshemmet Fredrik Barcks minne.

Fleminggatan 85, K.; t. 53 86 54.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 juni 1933 att med användande av till staden av fröken Maria Barck år 1906 och 1911 donerade medel (Fredrik Barcks donationsfond) upprätta ett läringshem, benämnt Fredrik Barcks minne. Hemmet öppnades den 1 okt. 1933.

Hemmets ändamål är att åt fattiga och välartade ynglingar, företrädesvis lärjungar i Stockholms stads skolor för yrkesundervisning i snickeri eller smidesarbete, bereda skydd, fostran och god omvårdnad. Hemmet har plats för 26 ynglingar.

Hemmet står under ledning av en styrelse, bestående av fem för två år valda ledamöter, av vilka en, tillika ordförande, utses av stadskollegiet, två av barnavårdsnämnden och två av lärings- och yrkesskolstyrelsen. För var och en av ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot.

Intagning å hemmet sker efter beslut av dess styrelse. Där ej styrelsen finner särskilda skäl annat föranleda, må yngling icke kvarstanna å hemmet mer än tre år.

Reglemente. Reglemente för läringshemmet Fredrik Barcks minne, antaget av SF 30 juni 1933, fastställt av ÖA 24 juli 1933.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 45,870 kr.; inkomster: driftbudgeten 38,130 kr. (därav ränta å donationsmedel 24,500 kr.).

Styrelse.

Johansson, Fritz O., kassör, stadsfullm., ordf. och verkst. ledamot (utsedd av stadskol-

legiet för åren 1941—1942); *Kruise, E. Ingeborg, fru, Löfving, K. B. E., barnavårdsdirektör (utsedd av barnavårdsnämnden); Andersson, G. K. K., direktör, *Berggren, H. A., målarmästare, stadsfullm., vice ordf. (utsedd av lärings- och yrkesskolstyrelsen).

Suppleanter: Karlsson, Hans G. B., tjänsteman, stadsfullm. (utsedd av stadskollegiet för åren 1941—1942); Carlson, V. O. J., byråinspektör, *Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedd av barnavårdsnämnden); *Gustavson, A. V. N., målarmästare, stadsfullm., Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru, stadsfullm. (utsedd av lärings- och yrkesskolstyrelsen).

Föreståndare (3,180 kr.).

Pålsson, E. A. V., slöjdlärare (träffas säkrast 15—17).

En *e. o. husmoder (IV)*. — En *kokerska (1 c)*, ett *biträde (1 a)*.

Ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne.

Genom testamente den 26 juni 1858 förordnade svenske och norske generalkonsuln i Alexandria Giovanni d'Anastasy, att av hans kvarlätenskap $\frac{1}{40}$ skulle tillfalla »Stockholm, huvudstaden i hans adoptivfaderesland Sverige, att där anslås och användas till milda stiftelser eller allmänna välgörenhetsinrättningar».

Donationen, som ursprungligen utgjorde 40,000 kronor, uppgick vid årsskiftet 1939/40 till 948,881:51 kr.

Flera förslag och framställningar ha under årens lopp gjorts om användningen av d'Anastasy's donation men ha avslagits av stadsfullmäktige. Den 18 maj 1936 beslöt emellertid stadsfullmäktige på därom av ungdomsnämnden [= barnavårdsnämnden] gjord framställning att för donationens arvkastning upprätta tvänne ungdomshem, ett för manlig och ett för kvinnlig ungdom.

Hemmets ändamål är att bereda vård och fostran åt ynglingar och flickor i åldern 16—21 år, vilka i saknad av tillfredsställande hemförhållanden eller medel till sitt uppehälle äro i behov av omhändertagande, tills det kunnat ordnas för dem på annat lämpligt sätt. Under den tid de vistas på hemmen skola de i mån av förmåga bidraga till sin försörjning. På hemmen få de bostad, kost och tillsyn. De skola vara anställda i förvärsarbete eller gå i någon utbildningsanstalt. Hemmet för ynglingar har efter en år 1940 företagen utvidgning omkring 50 och hemmet för flickor omkring 20 platser.

Hemmen stå under ledning av en gemensam styrelse, bestående av fem ledamöter jämte suppleanter. Styrelsens ordförande utses av stads-

kollegiet; de övriga ledamöterna av Stockholms stads barnavårdsnämnd i dess egenskap av ungdomsnämnd. Suppleanterna tillsätts i enahanda ordning. Ledamöter och suppleanter väljas för två år. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot för båda hemmen.

Reglemente. Reglemente för ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne, fastställt av stadsfullmäktige 18 maj 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 97,260 kr.; inkomster: driftbudgeten 73,156 kr. (däruv 30,400 kr. ränta å donationsmedel).

Styrelse.

***Larsson**, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf. och verkställande ledamot (utsedd av stadskollegiet för åren 1940—1941); ***Andersson**, Paul, överlärare, vice ordf., **Kruse**, E. Ingeborg, fru, ***Löfving**, K. B. E., barnavårdsdirektör, **Wirén**, f. Fransén, E. Maria, fru (utsedda av barnavårdsnämnden i dess egenskap av ungdomsnämnd).

Suppleanter: ***Théel**, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm. (utsedd av stadskollegiet för åren 1940—1941); ***Gunnard**, O. B., kyrkoherde, ***Holmberg**, J. A., folkskollärare, **Ivarsson-Pauli**, R. Gulli, fru, prakt. läkare, stadsfullm., **Wennerberg**, Edith L., extra förste assistent (utsedda av barnavårdsnämnden i dess egenskap av ungdomsnämnd).

Sekreterare.

Lidman, K. I. (se nedan).

Ungdomshemmet för ynglingar.

Götgatan 71, Sö.; t. 42 00 70.

E. o. föreståndare (XV).

Lidman, K. I.

En e. o. husmoder (IV), en assistent (1,740 kr.). — En kokerska (1 c), två biträden (1 a).

Ungdomshemmet för flickor.

Regeringsgatan 93 A, C.; t. 20 50 55.

E. o. föreståndarinna (VIII).

Kjellin, Elsa I. R.

En e. o. husmoder (IV). — Ett biträde (1 a).

Berg-Rolanderska fonden.

Den 22 febr. 1932 beslöto stadsfullmäktige mottaga en av framlidne medicine doktorn Carl Axel Ivar Svensson och hans likaledes framlidna

hustru Elsa Maria Elisabeth Svensson, född Berg, till Stockholms stad testamentariskt gjord donation, benämnd Berg-Rolanderska fonden. Enligt donationsbestämmelserna är fondens huvudsakliga uppgift att bekosta underhåll och uppfostran åt fattiga barn i Stockholm. Såsom fondens överstyrelse skola stadsfullmäktige fungera med rätt att uppdraga åt en särskild styrelse att handhava den närmare förvaltningen av fonden i enlighet med testamentsföreskrifterna och av överstyrelsen utfärdad instruktion.

Fondens tillgångar uppgingo den 31 dec. 1940 till sammanlagt 1,048,562: 22 kr. I fråga om användningen av fondens varje år disponibla medel föreskrives i testamentet, att $\frac{1}{7}$ av nettobehållningen skall läggas till kapitalet, $\frac{2}{7}$ utbetalas till av vissa landsförsamlingar förvaltade fonder samt återstående $\frac{4}{7}$ under benämningen Berg-Rolanderska uppfostringsfonden användas till bekostande av underhåll och uppfostran åt fattiga barn i Stockholm.

Stadsfullmäktige beslöto den 1 april 1936, att Berg-Rolanderska fondens förvaltning skall handhavas av en särskild, av stadsfullmäktige utsedd styrelse. Enligt den av stadsfullmäktige samma dag antagna instruktionen för fondens styrelse skall denna bestå av tre ledamöter, vilka jämte lika många suppleanter väljas för två år av stadsfullmäktige. En av ledamöterna skall vara ledamot av styrelsen för Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet, och en av suppleanterna skall vara ledamot eller suppleant i samma styrelse. Fondens styrelse bör enligt instruktionen uppehålla samarbete med Stockholms stads barnavårdsnämnd. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot.

Fondens räkenskaper skola granskas av två av stadsfullmäktige utsedda revisorer. Stadsfullmäktige äga att besluta angående ansvarsfrihet för styrelsen.

Instruktion. Instruktion för styrelsen för Berg-Rolanderska fonden, antagen av SF 1 april 1936.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 20,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 20,000 kr. (ränta å donationsmedel).

Styrelse.

***Rietz**, A. E., förste stadsläkare, ordf. och verkställande ledamot; ***Ström**, f. Hånes, Hildgard A., fru, stadsfullm.; ***Svedenius**, C. G., tf. överläkare, stadsfullm.

Suppleanter: ***Bergstedt**, A. Gerda E., fröken stadsfullm.; ***Larsson**, C. H., assistent; ***Lundh-Eriksson**, J. A. (Nanna), fru, folkskollärarinna, stadsfullm.

Revisorer.

Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna, stadsfullm.; **Trönberg**, P., f. d. överlärare, stadsfullm.

BvN Allmänna barnhusets Stockholmsfond.

(Angående tillkomsten av Allmänna barnhusets Stockholmsfond se kommunalkalendern 1933.)

Fondens avkastning, jämte vissa andra hit hörande inkomster, är i stadens utgifts- och inkomststat upptagen under barnavårdsnämnden. Det åligger barnhuset att sist den 1 febr. varje år till stadens barnavårdsnämnd uppgiva, ej mindre i vad mån barnhuset genom sin verksamhet, direkt eller genom understöd, under barnhusets nästföljande budgetår avser att tillgodose Stockholms barnavårds behov, än även det belopp, som därutöver under samma budgetår skall användas till stadens förmån. Sist den 1 april varje år äger barnavårdsnämnden till barnhuset inkomma med förslag till användning av sålunda disponibla medel.

Skulle barnavårdsnämnden icke godtaga av barnhuset avsedd verksamhet till stadens förmån eller barnhuset ej gilla barnavårdsnämndens förslag, skall, i den mån överenskomelse ej kan ske, frågan hänskjutas till avgörande av en tremannanämnd, bestående av ordföranden i barnavårdsnämnden och ordföranden i direktionen för barnhuset såsom ledamöter samt en av k. m:t för viss tid utsedd person såsom opartisk ordförande.

Allt efter som sådana barnhusets inkomster, som skola tillfalla staden, inflyta till barnhuset, skola de till barnavårdsnämnden utbetalas.

Ifrågavarande inkomster hava av barnavårdsnämnden i huvudsak tagits i anspråk som un-

derstöd till vissa utomstående institutioner för barn- och ungdomsvård m. m. (se sid. 411).

Vid behandling i barnhusets direktion av ärenden rörande fondens förvaltning skall ett av drätselnämnden utsett ombud äga säte och stämma i direktionen.

Författningar. K. brev till direktionen över Allmänna barnhuset angående upprättande av »Allmänna barnhusets Stockholmsfond» 21 nov. 1930. Reglemente för Allmänna barnhuset, fastställt av k. m:t 21 nov. 1930, med ändr. 29 maj 1936 och 27 maj 1938.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten (att bestridas med avkastningen av Allmänna barnhusets Stockholmsfond m. m., så långt de disponibla medlen räcka; återstoden täckes av uttaxerade medel) 699,325 kr.; inkomster: driftbudgeten 283,785 kr. (därav av Stockholmsfondens 225,000 kr.).

Tremannanämnd.

(Se ovan.)

Hamarskjöld, B. G. Hj, landshövding, ordf. (förordnad av k. m:t); *Hasselrot*, B. C., landshövding (ordf. i direktionen över Allmänna barnhuset); *Larsson*, Oscar E., borgarråd, stadsfullm.

Drätselnämndens ombud i direktionen över Allmänna barnhuset.

Ewerlöf, K. G., konsultativt statsråd.

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Dalagatan 11, Va.; t. 23 00 40 (växel).

(Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933.)

Av Mr George Eastman, Rochester, U. S. A., erhöill Stockholms stad år 1930 en donation på 1,000,000 dollars till byggande och utrustning av en dispensaranstalt eller klinik för tandvård i Stockholm. Enligt donationsvillkoren skulle det donerade beloppet i första hand användas till byggnadens uppförande och utrustning; av överbliwande donationsmedel skulle bildas en fond, varav avkastningen skulle få användas till bestridande av driftkostnader. På staden skulle ankomma att ställa erforderlig tomtmark till förfogande ävensom att bestrida övriga driftkostnader. Institutets huvudsyfte skulle vara att bereda tandvård (däri såvitt möjligt inbegripet tandreglering) för mindre bemedlade barn under 16 års ålder, bosatta i Stockholm eller dess förorter. Därför skulle vid kliniken anordnas en skola för utbildning av tandsköterskor. Donator förbehöll sig rätt att återtaga donationen, därest inom fem år efter det kliniken börjat sin verksamhet dess syften eller karaktär skulle hava väsentligen ändrats, så att de avveke från donationsvillkoren, eller därest verksamheten bleve nedlagd inom denna tidrymd.

Institutet har förlagts till Sabbatsbergs sjukhusområde invid Dalagatan och Vasaparken. Byggnadsarbetena påbörjades hösten 1932, och institutet invigdes den 25 april 1936.

Stadsfullmäktige beslöt den 29 juni 1932 att i anslutning till donationsvillkoren tillsätta en *direktion* för institutets uppförande, inredning och förvaltning. Direktionen trädde i verksamhet den 1 okt. 1932.

Direktionen består av sju ledamöter, av vilka stadsfullmäktige utse fem för två år valda ledamöter samt hälsovårdsnämnden och folkskole-direktionen vardera en för ett år vald ledamot. För ledamot utsedd av hälsovårdsnämnden och av folkskole-direktionen tillsättes i enahanda ordning suppleant. För övriga ledamöter väljas tre suppleanter av stadsfullmäktige. Direktionen utser årligen inom sig en ordförande och en vice ordförande.

För handhavandet av tandvårdsarbetet vid institutet skola enligt den av stadsfullmäktige den 2 december 1935 fastställda organisationen finnas fyra tandvårdsavdelningar, nämligen:

tandfyllningsavdelningen, dentalortopediska avdelningen, röntgen- och tandkirurgiska avdelningen samt polikliniken för vuxna. Vidare har inrättats en avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar. Förvaltningen av denna avdelning har enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1935 i överensstämmelse med föreskrifterna i lagen den 22 juni 1928 angående vissa av landsting och kommuner drivna sjukhus (sjukhuslagen) uppdragits åt en särskild direktion, Eastmaninstitutets sjukhusdirektion (se nedan sid. 293).

Vid förvaltningen av institutet biträdes direktionen av en direktör. I syfte att ernå ett fruktbarande samarbete mellan institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och hals-sjukhuset har föreståndarskapet för institutet i dess helhet samordnats under en gemensam cheftjänsteman, som jämväl är att betrakta som syssloman för öron-, näs- och hals-sjukhuset jämlikt sjukhusstadgans bestämmelser. Denne skall föredraga alla ärenden, som skola handläggas av direktionen över institutet eller av institutets sjukhusdirektion i vad gäller upphandling och underhållsarbeten, ävensom leda och fördela arbetet å institutets olika avdelningar samt ansvara för alla förekommande administrativa göromål.

Efter Eastmaninstitutets tillkomst handhaves den kommunala barntandvården i Stockholm av dels Eastmaninstitutet, dels folkskolornas tandvårdspolikliniker, varvid vid de senare behandlas alla folkskolebarn i klasserna 1—7, förutom motsvarande åldersgrupper barn i Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Jakobs folkskolor, vilka barn numera hänvisas till Eastmaninstitutet för tandvård. I övrigt är Eastmaninstitutet avsett för Stockholmsbarn i åldrarna 3 till och med 15 år. Å avdelningen för vuxna behandlas huvudsakligen av stadens sociala hjälporgan dit hänvisade personer.

I enlighet med donationsbestämmelserna anordnas vid Eastmaninstitutet kurser med syfte att enligt de föreskrifter i hithörande avseende, som gälla eller framdeles komma att utfärdas, meddela unga kvinnor den grundläggande teoretiska kunskap och praktiska erfarenhet, som kräves för utövande av tandsköterskeyrket i allmän eller enskild tjänst. Kurserna omfatta 18 månader. Första månaden räknas som provtjänstgöring. Efter 6 månaders tjänstgöring erhålla eleverna av institutet viss ersättning, s. k. flitpenningar, beräknade efter 750 kr. per år, vilka utbetalas månadsvis intill kursens slut. Under sista halvåret erhålla eleverna dess-

EastD utom, med hänsyn till den då förvärvade större kompetensen, förmånen av fri lunch.

Eastmaninstitutets tandsköterskurser äro av k. medicinalstyrelsen godkända som kompetens för distrikttandsköterskor inom folktandvården.

Avgifter. För konserverande tandvård åt barn i åldern 3—13 år eller till och med folkskolans sjunde klass utgår ingen vårdavgift. För barn i åldern 14—15 år utgår för dylik vård en vårdavgift av 15 kronor per år. — För varje barn utgår en årlig inskrivningsavgift av 1 krona. — För det fall, att kontinuerlig tandvård försumrats, gäller en särskild s. k. saneringstaxa. — För tandregleringar erlägges avgift, beständ från fall till fall på grundval av stadens självkostnad. — Avgift för behandling vid öron-, näs- och halssjukhuset utgår med 2,50 kr. per vård dag för i Stockholm bosatta barn. — Befrielse helt eller delvis från såväl vårdavgifter som inskrivningsavgift medges enligt vissa grunder.

Författningar. Instruktion för direktionen över Eastmaninstitutet i Stockholm, fastställd av k. m:t 30 sept. 1932. Avgifter vid Eastmaninstitutet, fastställda av SF 2 dec. 1935.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 932,016 kr.; inkomster: driftbudgeten 231,498 kr. (därav 41,000 kr. ränta å donationsmedel).

Direktionens ledamöter.

Ordförande

(som led. utsedd av hälsovårdsnämnden).

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

Sandblom, J. N., förste hovtandläkare (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Strandberg, S. O., skolöverstandläkare (utsedd av folkskoledirektionen).

***Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M., fru (utsedd av stadsfullm.).

***Hellström**, Alice U. Ch., prakt. läkare (utsedd av stadsfullm.).

Inghe, P. G., med. lic. (utsedd av stadsfullm.).

***Liander**, M. E., grosshandlare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.¹⁾

Rietz, A. E., förste stadsläkare (utsedd av hälsovårdsnämnden).

¹⁾ Enligt direktionens beslut skola hr Liander och fröken Hellström vid förfall i första rummet ersättas av suppleanten hr Svedenius, fru Gustafson av suppleanten fröken Bergstedt och hr Inghe och hr Sandblom av suppleanten fru Johansson.

Jonzon, B. A. S., förste folkskolinspektör (utsedd av folkskoledirektionen).

Bergstedt, A. Gerda E., fröken, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Johansson, f. Myhrström, Elin M. K., sätтарinna, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Svedenius**, C. G., tf. överläkare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Kassaförvaltare.

Linder, N. H. H.; **Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M. (ställföreträdare).

Sekreterare (1,380 kr.).

Linder, N. H. H. (se sid. 249).

Tjänstedelegerade.

Karlsson, Victor E.; **Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M.; **Sandblom**, J. N.

Suppleanter: **Strandberg**, S. O.; **Johansson**, f. Myhrström, Elin M. K.

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 196).

Direktör.

Wollin, E. G. A:son (se nedan).

Expeditionen.

Expeditionen, som förestås av direktören, handhar för institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och halssjukhuset gemensamma administrativa angelägenheter samt förvaltar byggnaden.

Chef.

Direktören (se ovan).

En *extra kontorsassistent* (4,128 kr.), en *kontorsskrivare* (9), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *kontorsbiträde* (5), ett *extra kontorsbiträde* (1,980 kr.), en *expeditionsvakt* (6), en *e. o. telefonist* (IV).

Instrumentmakare (13).

Andberg, N. E.

Husmoder (2 kl.) (8).

Brauer, Ebba K.

Fem *städerskor* (1 a), tre *matsalsbiträden* (1 b), en *garderobiär* (1 a).

Tandfyllningsavdelningen.*Cheftandläkare* (23).

Wollin, E. G. A:son (förordn. t. o. m. $31/5$ 1947)
(se ovan).

E. o. avdelningstandläkare (XXIII).

Sundvall-Hagland, T. Irene; Stenberg, S.

Extra läkare (4,440 kr.).

Herlitz, C. W.

Tjugufyra *assistenttandläkare* (6,540—5,820 kr.), en *första tandsköterska* (6), en *laboratoriesköterska* (6), två *tandsköterskor* (5), två *e. o. tandsköterskor* (V), tretton *extra tandsköterskor* (2,244—1,980 kr.), sjutton *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Dentalortopediska avdelningen.*Övertandläkare* (21).

Kjellgren, B. S. T. (förordn. t. o. m. $31/12$ 1946).

Biträdande övertandläkare (24).

Seipel, C. G. M. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1943).

Tre *assistenttandläkare* (6,540—5,820 kr.), en *förste tandtekniker* (12), en *första tandsköterska* (6), en *tandsköterska* (5), två *extra laboratoriebiträden* (2,340—1,930 kr.), sju *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Röntgen- och tandkirurgiska avdelningen.*Övertandläkare* (21).

Östman, H. A. B. (förordn. t. o. m. $30/4$ 1947).

E. o. avdelningstandläkare (XXIII).

Thyberg, E. H.

En *assistenttandläkare* (6,540 kr.), en *operations- och röntgensköterska* (7), ett *fotografiskt biträde* (6), en *tandsköterska* (5), två *extra tandsköterskor* (2,340—1,980 kr.), sju *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Polikliniken för vuxna.*Avdelningstandläkare* (23).

Berg, N. J. H. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1943);
Jacobsson, E. A. F. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1943).

En *tandtekniker* (11), en *e. o. tandsköterska* (V), ett *extra laboratoriebiträde* (2,220 kr.), två *tandsköterskeelever* (750 kr.).

Öron-, näs- och halssjukhuset.

Se nedan under Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

Jämlikt föreskrifterna i lagen den 22 juni 1928 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen) hava stadsfullmäktige den 16 dec. 1935 beslutat att förvaltningen av öron-, näs- och halssjukhuset vid Eastmaninstitutet skall handhavas av en särskild sjukhusdirektion, bestående av sju ledamöter och fem suppleanter, valda av stadsfullmäktige för en tid av fyra år, räknat fr. o. m. den 1 jan. 1940.

Ledamöter.

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru; Hellström, Alice U. Ch., prakt. läkare; Inghe, P. G., med. lic.; Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm.; Sandblom, J. N., förste hovtandläkare, vice ordf.; Strandberg, S. O., skolövertandläkare.

Suppleanter: Bergstedt, A. Gerda E., fröken, stadsfullm.; Grimlund, H. V. A., rektor; Johansson, f. Myhrström, Elin M. K., sätтарinna, stadsfullm.; Rietz, A. E., förste stadsläkare; Svedenius, C. G., tf. överläkare, stadsfullm.

Eastmaninstitutets öron-, näs- och halssjukhus.

Sjukhuset har f. n. 26 vårdplatser.

Direktör.

Wollin, E. G. A:son (se ovan).

Överläkare (21)

(tillika styresman).

Öhngren, L. O. G. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1946).

E. o. underläkare (XXI).

Rimér, K.-G.

En *operationssköterska* (7), en *sjuksköterska* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), tre *assistentköterskor* (2,580 kr.). — Åtta *sköterskebiträden* (1 a), tre *sköterskebiträden* (å operationsavd.) (1 b).

Stockholms stads arbetslöshetskommitté.

Arbetslöshetskommittén.

Kungsgatan 78, K. (postadress: Stockholm sk, Stockholm 8); postgirokontonummer 54832; t. 5204 60 (växel); expeditionstid: 9—15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Den med statsbidrag anordnade hjälpverksamheten för arbetslösa avser endast personer, som provas vara oförfärdade arbetslösa. Verksamheten regleras genom en k. kungörelse den 30 juni 1934 angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet, med ändr. I fråga om principerna för arbetslöshetsverksamheten, se kungl. prop. 1940: nr 236. Den centrala ledningen utövas av statens arbetsmarknadskommission. De lokala åtgärderna för verksamheten omhändervägas i Stockholm av en särskild arbetslöshetskommitté, vilken består av en av överståthållarämbetet för viss tid utsedd ordförande jämte suppleant för denne samt minst fyra och högst tio (f. n. åtta) av stadsfullmäktige för viss tid valda ledamöter med minst hälften så många suppleanter.

Arbetslöshetskommitténs verksamhet omfattar i huvudsak anordnande av beredskapsarbeten samt kurs- och understödsverksamhet.

Arbetslöshetskommitténs uppgift är i övrigt att anvisa arbetslösa till statliga beredskapsarbeten och arkivarbeten, att verkställa de undersökningar och utredningar samt göra de framställningar till stadens myndigheter eller andra, som på grund av arbetsmarknadens läge vid olika tillfällen kunna anses påkallade. Därjämte har kommittén vid olika tillfällen anordnat upplysningskurser för arbetslösa.

Sedan maj 1938 driver arbetslöshetskommittén en verkstadsskola för utbildning av mekaniker, smeder och svetsare.

Statsbidrag till hjälpverksamheten utgår enligt ovannämnda författning.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i arbetslöshetskommittén för år 1941 ägde rum den 2 dec. 1940 (tyllnadsval den 17 febr. och 17 mars 1941). Stadsfullmäktiges senaste val av revisorer ägde rum den 2 dec. 1940. Ordförande och suppleant för ordföranden hava för år 1941 utsetts av överståthållarämbetet den 11 dec. 1940.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 6,015,000¹⁾ kr. (därav administrationskostnader för familjebidragsnämnden 625,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 1,377,288 kr. (därav statsbidrag 700,000 kr. och ersättning från familjebidragsnämnden för administrationskostnader 625,000 kr.).

Författningar m. m. K. kung. ang. statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet 30 juni 1934, med ändr. Av statens arbetslöshetskommission meddelade råd och anvisningar rörande hjälpverksamheten för arbetslösa. Cirkulär från statens arbetsmarknadskommission till arbetslöshetskommittéerna 30 juni 1940 och i febr. 1941. K. brev till statens arbetsmarknadskommission 6 dec. 1940.

Arbetslöshetskommitténs ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet).

Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet).

Vakant.

Ledamöter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Eklund, E. L., avdelningschef.

Ljung, A. J. H., metallarbetare, stadsfullm.

Lydén, F. L., typograf.

Lövgren, f. Eriksson, Hulda T., fru, stadsfullm.

Qvarfordt, S. B., förman.

Thornander, T. V., direktör.

Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm.

Wikander, R., direktör.

Suppleanter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Britth, L. G., sekreterare.

Carlsson, R. R., handelsarbetare.

Odholm, C. G. A., jur. kand.

Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm.

¹⁾ Dessutom tillkommer av arbetslöshetsbyråerna utbetald fattigvård, vilken för år 1941 beräknas uppgå till c:a 900,000 kr. Detta belopp ingår i fattigvårdsnämndens stat, se sid. 253.

Av kommittén antagen sekreterare
(1,800 kr.).**Berglund, H. J.**, tf. finanssekreterare; t. »stads-
huset».*Kassaförvaltare.***Helin, M. S.**, direktör; **Ljung, A. J. H.**, metall-
arbetare, stadsfullm. (ställföreträdare); **Eklund,**
E. L., avdelningschef (ställföreträdare).**Arbetslöshetskommitténs delegerade.****Arbetsdelegerade.** **Karlsson, Wictor E.**;
Qvarfordt, S. B.; en vakant.*Suppleanter:* **Eklund, E. L.**; **Ljung, A. J. H.**;
Odholm, C. G. A.; **Åstrand, N.****Kursdelegerade.** **Wide, E. E.**; **Wikander, R.**;
Åstrand, N.*Suppleanter:* **Carlsson, R. R.**; **Eklund, E. L.****Tjänstedelegerade.** **Eklund, E. L.**; **Lydén,**
F. L.; **Lövgren, f. Eriksson, Hulda T.***Suppleanter:* **Carlsson, R. R.**; **Odholm, C. G. A.****Understödsdelegerade.** **Ljung, A. J. H.**;
Lydén, F. L.; **Wikander, R.***Suppleanter:* **Britth, L. G.**; **Carlsson, R. R.**;
Lövgren, f. Eriksson, Hulda T.**Arbetslöshetskommitténs revisorer.**Arbetslöshetskommitténs verksamhet granskas
av tre revisorer, vilka årligen utses, en av över-
ståthållarämbetet och två jämte två suppleanter
av stadsfullmäktige.**Oliv, L. J.**, kanslist (utsedd av överståthållaräm-
betet); **Carlsson, C. W.**, direktör, **Sundin,**
T. W., tullpackhusarbetare, stadsfullm. (ut-
sedda av stadsfullm.).*Suppleanter:* **Stjernström, G. V.**, frisörmäs-
tare, **Tunhammar, E. W.**, direktör (utsedda
av stadsfullm.).**Expedition.***Kungsgatan 78, K. (postadress: Stock-
holms ak, Stockholm 8); postgirokonto
nr 54832; t. 52 04 60 (växel); expediti-
ons-tid 9—15.**E. o. direktör (XXVI).***Helin, M. S.**; mottagningstid: 9,30—10,30.**Direktörens kansli.***E. o. kammarsskrivare (XV).***Mehr, Hj. L.**, tjll., (se sid. 89), *tf. Svensson,*
O. H. S. E.En *extra kontorsassistent* (4,020 kr.), en
e. o. kontorsskrivare (IX), ett *e. o. kontors-
biträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,220
kr.), en *e. o. telefonist* (IV), en *e. o. förste
expeditionsvakt* (VIII), ett *extra vaktmä-
starbiträde* (1,200 kr.).**Tekniska avdelningen.***E. o. arbetschef (XXIII).***Berger, E. J.**; mottagningstid: 14—15.*E. o. ingenjör (XX).***Nilsson, G. S.***E. o. kontorsassistent (XIII).***Janrik, G. H.**; **Söderman, K. E.**En *e. o. förrådsmästare* (IX), två *e. o.
verkmästare* (2 kl.) (XIV).**Kamerala avdelningen.**

Mottagningstid: 10—15 (lördagar 10—14).

*E. o. kamrerare (3 kl.) (XIX).***Brunander, R. U. A.**; mottagningstid: 14—15
(lördagar 13—14).*E. o. kammarsskrivare (XV).***Nilsson, T. W. R.***E. o. kontorsassistent och kassör*
(XIII).**Bolin, S. J.***E. o. kontorsassistent (XIII).***Rosenblad, O. F.**, *tf.*En *extra amanuens* (3,120 kr.), en *e. o.
kontorsskrivare* (IX), ett *e. o. kontorsbi-
tråde* (V), nio *extra kontorsbiträden* (2,220
—1,860 kr.), tre *tillfälliga biträden* samt
ett *extra vaktmästarbiträde* (1,380 kr.).**Arbetslöshetsbyråernas centralexpe-
dition.**(Se även fattigvårdsnämndens och arbetslöshets-
kommitténs gemensamma hjälporganisation för
arbetslösa, nedan.)Två *extra assistenter* (4,560—2,880 kr.),
fyra *extra kontorsbiträden* (2,220 kr.).

Arb- kom

Understödsavdelningen.

Munkbrogatan 2, St.; t. 23 42 60 (växel).

(Se även fattigvårdsnämndens och arbetslöshetskommitténs gemensamma hjälporganisation för arbetslösa, nedan.)

Fyra *extra assistenter* (3,180—2,760 kr.), en *extra kontorsskrivare* (3,420 kr.), tolv *extra kontorsbiträden* (2,220—1,980 kr.), en *e. o. expeditiionsvakt* (VI), ett *extra expeditiionsvaktsbiträde* (1,200 kr.).

Register- och utredningsavdelningen.

Munkbrogatan 2, St.; t. 23 42 60 (växel).

(Se även fattigvårdsnämndens och arbetslöshetskommitténs gemensamma hjälporganisation för arbetslösa, nedan.)

E. o. kammarsskrivare (XV).

Östlund, O. V., tj. (se sid. 169), *tf. Hemper, S. E. O.*

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lindgren, A.

Fyrtiofem *extra assistenter* (4,980—2,760 kr.), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), fem *e. o. kontorsbiträden* (V), tjuguen *extra kontorsbiträden* (2,220—1,860 kr.), en *extra expeditiionsvakt* (2,100 kr.), fyra *extra expeditiionsvaktsbiträden* (1,740—1,200 kr.), ett *extra vaktmästarbiträde* (1,020 kr.) samt ett *tillfälligt vaktmästarbiträde*.

Verkstadsskolan.

Fatbursgatan 12, Sö.; t. 40 07 78 (expeditionen); 40 84 77 (läraarna).

Extra kursledare (6,960 kr.).

Olsson, S. A.

Två *extra förste lärare* samt en *extra ämneslärare* (5,100 kr.), fyra *extra yrkeslärare* (4,800 kr.), en *extra kontorsassistent* (3,420 kr.), *tillfällig lärarpersonal*, två *extra kontorister* (2,580 kr.), en *extra verktygsutlämnare* (2,340 kr.) samt en *extra biträdande verktygsutlämnare* (2,100 kr.).

Fattigvårdsnämndens och arbetslöshetskommitténs gemensamma hjälporganisation för arbetslösa.

Beträffande den gemensamma hjälporganisationens tillkomst och för densamma gällande författningar m. m. hänvisas till sid. 263.

Expedition.

Kungsgatan 78, K.; t. 52 04 60 (växel); expeditionstid 9—15.

Direktör.

Helin, M. S. (se ovan).

Arbetslöshetsbyråernas centralexpedition.

Mottagningstid: 9—14.

E. o. föreståndare (XVII).

Essén, E. R.; mottagningstid 9—11.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Jungmarker, B. E.; Östmark, K. E.

Två *e. o. kontorsbiträden* (V).

Understödsavdelningen.

Munkbrogatan 2, St.; t. 23 42 60 (växel).

Mottagningstid: 9—11.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Hallberg, E. G.; mottagningstid 9—11.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Ljungquist, K. H.; Nilsson, N. I. P., tj. (se nedan), *tf. Svensson, T. A.*

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Svensson, T. A., tj. (se ovan), *tf. Welander f. Karlsson, Elsa M. A.; Hemper, S. E. O. tj. (se ovan), tf. Sköld, K. G. E.*

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Anagrius, B. F.; Eidem, S. A. R., tj. (se sid. 263), *tf. Falk, K. M. (Maja); Eriksson, N. E., tj. (se sid. 254), tf. Hellner, E. Martha; Weidenhielm, C. A. H.*

En *e. o. kontorsskrivare* (IX), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII).

Register- och utredningsavdelningen.

Munkbrogatan 2, St.; t. 23 42 60 (växel).

Mottagningstid: 9—11, 11,30—12,30.

(Se även arbetslöshetskommittén, ovan.)

E. o. föreståndare (XVII).

Grünberger, H., tj. (se sid. 260), *tf. Nilsson, N. I. P.; mottagningstid: 9—11.*

E. o. föreståndare för mottagningen (XIV).

Larenius, K. N. H.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Larsson, N. O. V.; Lundin, B. H.; Åkerstam, O. G.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Anderson, C. W.; Andersson, S. V., tjl. (se sid. 263), *tf.* Wannborg, f. Söderberg, Brita E.; Blomstrand, C. E.; Forsten, S. M.; Jämtin, B. H.; Lundgren, A., V.; Nordell, Anna K. H.; Ringström, P. A. V.; Rosenlund, T. L.; två vakanta, *tf.* Ekeroth, C.-A. H., *tf.* Skoglund, E. K.

En *e. o. kontorsskrivare* (IX), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), tre *e. o. kontorsbiträden* (V).

Arbetslöshetsbyråer.

Expeditionstid: vardagar 9—11 samt för utbetalningar måndagar och tisdagar (ev. onsdagar) 13—15.

Arbetslöshetsbyrå A och E

(för Storkyrkoförsamlingen samt Klara, Adolf Fredriks, Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Munkbrogatan 2, St.; t. 23 42 60 (växel).

Beräffande personalen hänvisas till register- och utredningsavdelningen (sid. 296), i vilken byrån ingår.

Arbetslöshetsbyrå B

(för Katarina, Sofia, Maria Magdalena och Enskede församlingar samt den del av Högalids församling, som ligger öster om linjen Årstaviken—Jägargatan—Sköldgatan—Ringvägen norr ut—

Yttersta Tvärgränd—Mälaren).

Ringvägen 83, Sö.; t. 40 44 50.

E. o. föreståndare (XIV).

Hedman, E. T.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), en *extra assistent*, fyra *extra kontorsbiträden*

Arbetslöshetsbyrå C

(för Brännkyrka församling samt den återstående delen av Högalids församling).

Liljeholmens folkskola, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 12 35.

E. o. föreståndare (XIV).

Husberg, K.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), en *extra assistent*, två *extra kontorsbiträden*.

Arbetslöshetsbyrå D

(för Kungsholms, S:t Görans, Gustav Vasa, Matteus och Bromma församlingar).

Baltzar von Platens Gata 12, K.; t. 50 14 67.

E. o. föreståndare (XIV).

Holm, N. O.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), en *extra assistent*, tre *extra kontorsbiträden*.

**Arb-
kom**

Stockholms stads arbetsberedningskommitté.

Arbetsberedningskommittén.

Jakobsgatan 26, 2 tr., C.; t. 10 66 52. [K]

I anledning av en motion i stadsfullmäktige (M:n nr 13 för år 1936) av herrar Hernlund, Wistrand och Öman angående arbetslösheten bland privattjänstemän verkställde en av stadskollegiet den 15 april 1937 tillsatt kommitté ingående undersökningar rörande den ifrågakommande arbetslösheten, varjämte en provisorisk s. k. arbetsberedningsbyrå anordnades i statistiska kontoret.

Den 1 dec. 1938 avgav arbetsberedningskommittén och statistiska kontoret ett betänkande till stadskollegiet angående arbetsberedning m. m. (Bih. nr 82 för år 1938).

I utlåtande nr 229 för år 1939 biträdades kommitténs förslag i huvudsak av stadskollegiet och den 15 juni 1939 bifölls kollegiets hemställan av stadsfullmäktige, som beslöt, att den hittills bedrivna försöksverksamheten med arbetsberedning skulle fortsättas på sätt stadskollegiet angivit i utlåtandet. Detta innebar, att verksamheten utvidgades till att omfatta även manuell arbetskraft samt ställdes under ledning av två arbetsberedningskuratorer med biträde av läkare.

Stadskollegiet beslöt den 29 juni 1939 att utse fem ledamöter i kommittén. Arbetsberedningsbyrån har sedan slutet av år 1939 inrymmts i egna lokaler vid Jakobsgatan 26.

Antalet registrerade anmälningar vid arbetsberedningsbyrån utgjorde den 31 dec. 1940 1,565, vilket innebär att under år 1940 ha 486

nya klienter tillkommit. Under året ha 188 personer beretts arbete i öppna marknaden och under samma tid ha i genomsnitt 135 personer varit anställda hos stadens verk och myndigheter med avlöning från särskilt anslag av stadskollegiet.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 450,000 kr.

Ledamöter.

Eriksson, Sigrd H. E., ombudsman, stadsfullm.; **Malmström**, C. G., sekreterare; **Wahlund**, S. G. W., professor, direktör för statistiska kontoret, ordf.; **Wide**, E. E., folk-skollärare, stadsfullm., vice ordf.; en vakant.

Sekreterare (600 kr.).

Romberg, N. W. A., tf. aktuarie (se sid. 90).

Arbetsberedningsbyrån.

Jakobsgatan 26, 2 tr., C.; t. 10 66 52; expeditionstid: 8,30—16,30, lördagar 8,30—14.

Kuratorer

(6,000 kr. utan rörligt tillägg).

Mottagningstid: 13—15 alla vardagar utom lördagar.

Sparre, P. S. C., frih., f. d. överstelöjtnant; t. 10 64 70, föreståndare och kassaförvaltare.

Wellander, N. E.; t. 10 64 76.

Stockholms stads nykterhetsnämnd.

Nykterhetsnämnden.

Scheelegatan 5, 1 tr., K.; t. 52 01 50.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 19 juni 1916 att tillsätta *Stockholms stads nykterhetsnämnd*. Den trädde i verksamhet den 1 nov. s. å.

Lagen den 12 juni 1931 om behandling av alkoholister (alkoholistlag) stadgar, att om någon är hemfallen åt alkoholmissbruk och han i följd därav finnes vara farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, eller utsätta eller annan till last, eller vara ur stånd att taga vård om sig själv, eller föra ett för närboende eller andra grovt störande levnadssätt, skola åtgärder vidtagas för hans återförande till ett nyktert och ordentligt liv. Detta gäller även, där person, som är hemfallen åt alkoholmissbruk, blivit under de två senast förlutna åren tre eller flera gånger dömd till ansvar för fylleri eller för ett kringhackande liv. (Polis- och åklagarmyndighet samt läkare äro skyldiga anmäla till nämnd alkoholmissbruk, varom de i sin verksamhet erhållit kännedom.) Länsstyrelse (överståthållarämbetet) kan, i den ordning lagen föreskriver, förordna om sådan persons intagning å allmän alkoholistanstalt. Allmän alkoholistanstalt är antingen anstalt, som av staten inrättats för sådant ändamål, eller av landsting, kommun, förening eller stiftelse eller annan anordnad anstalt, som av konungen erkänts såsom allmän alkoholistanstalt. — Hithörande frågor handläggas av kommunens nykterhetsnämnd. Ansökan om internering göres i regel av nykterhetsnämnden men kan även i vissa fall göras av polismyndighet.

Stadens behov av anstaltsplatser är tillgodosett genom disponerandet av platser dels å enskilda anstalter: Härnön (adr. Taxinge-Näsby) och Kurön (adr. postfack 570, Stockholm 1), dels å erkända enskilda alkoholisthem vid Mälargården (adr. Ekerö), Björknäs (adr. Järlåsa), Älvgården (adr. Hedemora), Åsbrohemmet (adr. Åsbro), Dagöholm (adr. Lerbo), Holmforshemmet

(adr. Holmfors), Holmahemmet (adr. Höör), Västkuhemmet (adr. Sundholmen) och Hagbyhemmet (adr. Almunge), dels å statens anstalter för vård av alkoholister vid Venngarn (adr. Sigtuna), Svartsjö (adr. Svartsjö) och Haknäs (adr. Venngarn, Sigtuna). (Beträffande nykterhetsnämndens inackorderingshem vid Älvsjö, se nedan.)

Förutom alkoholistvården har Stockholm stads nykterhetsnämnd till uppgift att handlägga frågor rörande nykterhetstillståndet inom Stockholm ävensom att förvalta de medel, som av stadsfullmäktige anslås till nykterhetens befrämjande inom staden eller eljest ställas till nämndens förfogande.

Genom k. förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker, ävensom förordningen s. d. med vissa föreskrifter i avseende å nykterhetsnämnd hava vissa särskilda uppdrag ålagts nykterhetsnämnden. Sålunda äger nämnden förordna, att rusdrycker icke må utminuterats under viss tid, högst ett år i sänder, till den, som brukar alkoholhaltiga drycker till uppenbar skada för sig eller andra. Vidare skall nykterhetsnämnden genom ett ombud deltaga i besiktning av lokaler, vilka skola användas för detaljhandel med spritdrycker, vin, pilsnerdricka samt alkoholfria drycker (jfr sid. 54). Jämlikt k. förordningen den 8 maj 1925 angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker har överståthållarämbetet, bl. a. i syfte att erhålla bättre möjligheter till kontroll över s. k. nykterhetskaféer, på hemställan av stadsfullmäktige förordnat, att utskänkning av alkoholfria drycker i Stockholm icke må bedrivas utan av ämbetet meddelat tillstånd. Över ansökan härom skall yttrande inhämtas från nykterhetsnämnden. (Yttranden över framställningar om tillstånd till utskänkning och utminuterings av pilsnerdricka avgivas däremot ej av nykterhetsnämnden utan av stadsfullmäktige efter beredning hos fullmäktiges utskänkningskommitté; se sid. 80.)

Enligt k. motorfordonsförordningen den 23 okt. 1936 skall vidare polismyndigheten före utfärdande av i förordningen omnämnt intyg rörande körkortssökandes nykterhet m. m. höra vederbörande nykterhetsnämnd angående sökandens nykterhetsförhållanden.

Slutligen har nykterhetsnämnden att övervaka nykterhetstillståndet inom kommunen och att för sådant ändamål söka förebygga och mot-

NN

verka nykterhet och dryckenskap, genom upplysningar, råd och anvisningar till systembolag och andra försäljare av alkoholhaltiga drycker eller ersättningsmedel därför samt genom åtgärder mot olaglig försäljning av sådana drycker eller ersättningsmedel; att verka för nykterhetsfrämjande åtgärder genom framställningar och yttranden till vederbörande myndigheter; samt att tillhandagå enskilda personer med de råd och upplysningar, som äga samband med nämndens uppgifter. Nämnden skall årligen avgiva berättelse över nykterhetstillståndet inom kommunen.

Nykterhetsnämnden består av sju ledamöter och fyra suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige för två kalenderår. Av ledamöterna skall en vara lagfaren, en läkare och en kvinna. Av suppleanterna skall en vara kvinna. Nämnden utser inom sig ordförande och vice ordförande. Det borgarråd, under vars föredragningsskyldighet nämndens arbetsområde faller (borgarrådet för socialroteln), äger närvara vid dess sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Nämnden utser inom sig delegationer, som handlägga frågor om tvångsinternering av alkoholist m. m.

Författningar. Lag 12 juni 1931 ang. behandling av alkoholist, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 695). K. kung. 27 maj 1932 med vissa närmare bestämmelser rörande alkoholistvården, med ändr. K. kung. 27 maj 1932 om understöd av statsmedel till nykterhetsnämndernas verksamhet (se Kfh 1941: sid. 711). K. kung. 27 maj 1932 om gottgörelse av statsmedel för vissa kostnader för vård av alkoholist, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 711). K. kung. 3 juni 1938 ang. länsnykterhetsnämnder. K. förordn. 18 juni 1937 ang. försäljning av rusdrycker (se Skarstedts lagedition). K. förordn. 11 juli 1919 ang. försäljning av pilsnerdricka, med ändr. (se Skarstedts lagedition). K. förordn. 8 maj 1925 ang. försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker, med ändr. (se Skarstedts lagedition). K. motorfordonsförordn. 23 okt. 1936 (20, 21 §§) (se Skarstedts lagedition). Instruktion för Stockholms stads nykterhetsnämnd, fastställt av k. m:t 31 jan. 1941. Instruktioner för vissa befattningshavare hos Stockholms stads nykterhetsnämnd, fastställda av nämnden 19 dec. 1929.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 250,050 kr.; inkomster: driftbudgeten 23,800 kr.

Nykterhetsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Öhman, H. G., prakt. läkare.

Vice ordförande.

*Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Axi, S. G. E., fyhrsedirektör.

*Johansson, f. Myhrström, Elin M. K., sättrinna, stadsfullm.

Lindh, B. G. T., advokat.

*Ljungberg, I., e. o. vice värd.

Thorell, G. M., prakt. läkare, stadsfullm.

Suppleanter.

*Gau, H. A., förman.

Hed-Larson, A., köpman, stadsfullm.

*Herlitz, Ingeborg, försäkringstjänsteman, stadsfullm.

Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Kassaförvaltare.

Lindh, B. G. T.

Nykterhetsnämndens delegerade.

Delegerade för handläggning av alkoholistvårdsärenden.

1:a delegationen: Öhman, H. G., ordf.; Herlitz, Ingeborg; Lindh, B. G. T.

2:a delegationen: Hedelius, A. Hj., ordf.; Johansson, f. Myhrström, Elin M. K.; Thorell, G. M.

Suppleanter: Axi, S. G. E.; Gau, H. A.; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora); Lindh, B. G. T.

Delegerade för körkortsärenden.

Axi, S. G. E., ordf.; Hedelius, A. Hj.

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Sekreterare (1,380 kr.).

Andersberg, G. H. A., tjänstesekreterare (se sid. 109); träffas efter överenskomelse.

Revisorer.

Gemensamma för barnvårdsnämnden och nykterhetsnämnden (se sid. 275).

Nykterhetsnämndens expedition.

Scheelegatan 5, 1 tr., K.; t. 52 01 50; expeditionstid: alla vardagar 9—11 samt dessutom torsdagar 17,30—18,30.

Expeditionen fungerar som nämndens beredande och verkställande organ och förestås av en av nämndens inspektörer.

Instruktioner. Instruktioner för vissa be-
fattningshavare hos Stockholms stads nykterhets-
nämnd, fastställda av nämnden 19 dec. 1929.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten
226,600 kr.; inkomster: driftbudgeten 9,400 kr.

Inspektör (1 kl.) (19).

Sällqvist, A. A., expeditionsföreståndare.

Inspektörer (3 kl.) (17).

Ölander, A. F.; Göransson, G. G.

E. o. inspektörer (3 kl.) (XVII).

Sundberg, N. E. L.; en vakant.

Extra inspektör (5,160 kr.).

Lundström, S. G. E.

Inspektris (1 kl.) (12).

Löfwall, f. Sundberg, Astrid M. M.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Lundström, S. G. E., tjl. (se ovan), *tf. Mallmén,*
G. H.; Wiklund, S. A. D.

Läkare (3,420 kr.).

Petrén, D. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Bjelkerud, G. F.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *kon-*
torsbiträde (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V),
ett *e. o. skrivbiträde* (IV), tre *assistenter*
för *övervakningsarbete* (3,780 kr.), två *extra*
skrivbiträden (2,160 kr.), ett *extra vakt-*
mästarbiträde (1,560 kr.).

Nykterhetsnämndens inackorderings- hem.

Solberga, Älvsjö 1; t. Örby 68.

Nykterhetsnämndens inackorderingshem är
avsett för personer, vilka vid utskrivning från
alkoholistanstalt eller eljest sakna lämplig bostad.
Vid hemmet, som sålunda är avsett för vård av
mindre ingripande natur än internering å alko-
holistanstalt, mottagas förutom från alkoholist-
anstalt utskrivna även andra under nykterhets-
nämndens övervakning stående personer, vilka
kunna anses i behov av det stöd, som hemmet
kan skänka dem. Inackorderad person skall i
allmänhet ej kvarbo å hemmet längre tid än
sex månader i följd.

Nykterhetsnämnden har för inackorderings-
hemmet förhyrt en fastighetsnämnden tillhörig
byggnad i Älvsjö. Plats kan där beredas för
15 personer.

Förvaltningen av hemmet har uppdragits åt
en särskild av nykterhetsnämnden utsedd styrelse,
bestående av tre personer.

Reglemente. Reglemente för Stockholms
stads nykterhetsnämnds inackorderingshem, fast-
ställt av nämnden 28 maj 1931.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten
23,450 kr.; inkomster: driftbudgeten 14,400 kr.

Styrelse.

Eriksson, J. E. Martin, ombudsman, ordf.;
Kjellberg, Gerda E., prakt. läkare; Ohman, H.
G., prakt. läkare.

Suppleanter: Andersson, J. Eric, spårvägsman;
Lundh-Eriksson, J. A. (Nanna), fru, folkskol-
lärarinna, stadsfullm.

Föreståndare (900 kr.).

Ahlborg, G. E., fattigvårdskonsulent.

En *e. o. husmoder* (IV), två *biträden*
(1 a).

Stockholms stads familjebidragsnämnd.

Familjebidragsnämnden.

Kungsgatan 78 (postadress: Stockholm 8); t. 52 04 60; expeditionstid: 9—11. Som utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen.

Enligt k. m:ts förordning den 17 april 1940 om familjebidrag åt värnpliktiga vid krigstjänstgöring m. m. (krigsfamiljebidragsförordningen) må kommun inrätta särskild familjebidragsnämnd eller uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara familjebidragsnämnd. I anslutning härtill beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 april 1940 att tillsätta särskild nämnd, *Stockholms stads familjebidragsnämnd*, bestående av fem ledamöter och fem suppleanter samt att arbetslöshetskommitténs förvaltningsorganisation skulle fungera som nämndens utredande och verkställande organ. Nämnden trädde i verksamhet den 23 april 1940.

Familjebidragsnämnden skall till familjemedlemmar åt värnpliktiga ävensom åt värnpliktigt underbefäl i arméns reserv, som jämlikt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktslagen inkallats till militärtjänstgöring, utbetala familjebidrag. Med familjemedlemmar avses förutom den värnpliktiges hustru, med vilken han sammanlever, samt hans barn och adoptivbarn under 16 år, som äro under hans vårdnad, även hans hustru, barn och adoptivbarn i annat fall än som nyss sagts, hans föräldrar eller adoptant, hans hustrus barn och adoptivbarn samt hans fränskilda hustru, envar under förutsättning att den värnpliktige är underhållsskyldig mot vederbörande och vid tiden för inkallelsen i väsentlig mån bidrog till dennes underhåll. Därför är även den värnpliktiges husföreståndarinnas att anses såsom medlem av hans familj under förutsättning, att den värnpliktige sammanbor med egna eller hustrus barn eller adoptivbarn under 16 år samt, därest han sammanbor jämväl med hustru, att hustrun är oförmögen till arbete. Familjebidrag utgår såsom familjepening, bostadsbidrag, näringsbidrag och sjukbidrag.

Den del av familjebidraget, som utgår utan behovsprövning, återbetalas helt av staten: å därutöver utgivet familjebidrag utgör statsbidraget 90 %. Familjebidrag åt värnpliktig, som å inställelsedagen var bosatt utom riket, återgäldas i sin helhet av staten.

Det åligger vidare familjebidragsnämnden att mottaga ansökningar om värnpliktslån och att, efter att hava inskaffat den ytterligare utredning, som finnes erforderlig, med eget yttrande överlämna ansökningarna till värnpliktslånenämnden.

Val av familjebidragsnämnd ägde senast rum den 2 dec. 1940 och avsåg år 1941.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 1,902,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,000 kr.

Författningar. K. förordn. 17 april 1940 om familjebidrag åt värnpliktiga under krigstjänstgöring m. m. (krigsfamiljebidragsförordning) (se Kfh 1941: sid. 1110). K. kung. 17 april 1940 med vissa bestämmelser ang. ikraftträdande och tillämpning av krigsfamiljebidragsförordningen den 17 april 1940. K. kung. 3 maj 1940 med närmare bestämmelser ang. tillämpning av krigsfamiljebidragsförordningen den 17 april 1940 (krigsfamiljebidragskungörelse), med ändr. 22 nov. 1940 (se Kfh 1941: sid. 1117). K. kung. 3 maj 1940 med bestämmelser ang. ikraftträdandet av krigsfamiljebidragsförordningen den 17 april 1940. K. förordn. 31 augusti 1940 om värnpliktslån.

Ordförande.

Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm.

Vice ordförande.

(Ännu ej (april 1941) tillsatt.)

Övriga ledamöter.

Håstad, E. W., docent.

Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru, stadsfullm.

Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Åkesson, Anna J., folkskollärarinna, stadsfullm.

Suppleanter.

Blomqvist, E. R. V., assistent.

Carlsson, Alfred, kansliråd, stadsfullm.

Grandelius, G. V., ombudsman.

Levin, f. Kaijser, Gerd, fru.

Lövgren, f. Eriksson, Hulda T., fru, stadsfullm.

Kassaförvaltare. Helin, M. S., direktör;

Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm. (ställföreträdare.)

Sekreterare.

Helin, M. S., direktör (se nedan).

Revisorer.

Den kommunala revisionen av familjebidragsnämndens verksamhet ha stadsfullmäktige uppdragit åt de revisorer, som av fullmäktige utsetts för granskning av arbetslöshetskommitténs verksamhet (se sid. 295).

Expedition.

Kungsgatan 78 (postadress: Stockholm 8); t. 52 04 60; expeditionstid 9—11.

Som familjebidragsnämndens utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen.

Direktör

Helin, M. S., direktör. (se sid. 295).

Beträffande personal hänvisas till sid. 294 ff.

Styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå.

Lilla Nygatan 5, 1 tr., St. (postgiro-konto nr 156096); telefoner och expeditionstider: se nedan (expeditionen).

Betr. pensionsnämnderna se under överståthållarämbetet för skatteärenden, sid. 42.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå har till uppgift att biträda pensionsnämnderna (se sid. 42) i deras verksamhet. Till byrån har sammanförts det upplysnings- och expeditionarbete, som ankommer å pensionsnämnderna och som utan olägenhet för dessas verksamhet kan handläggas centralt. Pensionsärendenas sakliga prövning handhaves fortfarande av de olika pensionsnämnderna.

Å den centrala byrån finnes tillgängligt ett kortregister över alla de personer, som i Stockholm sökt eller erhållit pension, barnbidrag eller blindhetsersättning, varjämte därstädes sammanförts och ordnats de olika pensionsnämndernas arkiv.

Allmänheten erhåller å upplysnings- och registerbyrån kostnadsfritt råd och upplysningar såväl rörande barnbidrag och blindhetsersättning som den allmänna folkpensioneringen, ävensom beträffande den därmed förenade, av pensionsstyrelsen anordnade sjukvårdande verksamheten. I fråga om sistnämnda verksamhet, som huvudsakligen omfattar kurortsvård och yrkesutbildning, ombesörjer byrån, enligt överenskommelse med fattigvårdsnämnden, erforderliga utredning och skriftväxling ävensom utbetalning av beviljade yrkesutbildningsbidrag, stadgad övervakning under utbildningstiden m. m. Byråns tjänstemän biträda i öfrigt med upprättande av ansökningar av olika slag, varjämte där tillhandahållas alla erforderliga blanketter och formulär.

Ansökningar om folkpension, barnbidrag och blindhetsersättning kunna inlämnas å byrån, som vidarebefordrar dem till de olika pensionsnämnderna. Byrån biträder även pensionsnämndernas ordförande med vissa expeditionella och mekaniska göromål samt med vissa undersökningar rörande pensionssökande och pensionstagare.

Pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå, som intar en fristående ställning, men som i sin verksamhet skall uppehålla nödigt samarbete med övriga organ för stadens under-

stödsverksamhet, står under ledning av en styrelse, bestående av fem av stadsfullmäktige för ett år i sänder valda ledamöter, av vilka två samtidigt skola vara ordförande i pensionsnämnd, en ledamot av drätselnämnden samt en ledamot av fattigvårdsnämnden.

Stat år 1941. Utgifter: driftbudgeten 80,450 kr.

Styrelse.

Eriksson, E. G. E., förste kontorist, riksgäldsfullm., ordf. och kassaförvaltare; **Hallström, K. L. F.**, tjänsteman, vice kassaförvaltare; **Lindquist, C. G. A.**, aktuarie; **Löfgren, A.**, förbundsordförande; **Twengström, A. J.**, förste aktuarie, stadsfullm., vice ordf.

Sekreterare.

Thulin, Y. T. (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för fattigvårdsnämnden och styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå (se sid. 252).

Expedition.

Lilla Nygatan 5, 1 tr., St.; t. 20 22 89, 20 45 29, 20 62 03; expeditionstid: vardagar 10—14; dessutom tisdagar 19—20 och fredagar (utom juni—aug.) 19—20.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Thulin, Y. T.; mottagningstid: 12—14.

E. o. förste assistent (XIV)

(kurortsvårds- och yrkesutbildningsärenden).

Sandberg, C. M. G.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Molinder, T. L.; Edling, B. Hj. M.

Extra assistent (3,480 kr.).

Josefsson, J. E.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), tre *extra skrivbiträden* (2,160 kr.), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,380 kr.).